

Jaarstukken 2022

Definitieve versie aangeboden aan gemeenteraad
d.d. 5-7-2023

Inhoud

Deel A: Aanbiedingsbrief	4
Aan de gemeenteraad	4
Het financiële beeld	8
Raadsvoorstel	9
Deel B Jaarverslag - Programma's	10
Programma 1 – Leven, leren en werken @ Bodegraven-Reeuwijk	10
Programma 2 – Wonen en Leefomgeving @ Bodegraven-Reeuwijk	16
Programma 3 – Samenwerken, ondernemen en dorpspromotie @ Bodegraven-Reeuwijk	34
Programma 4 – Bestuur en dienstverlening @ Bodegraven-Reeuwijk.....	40
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien @ Bodegraven-Reeuwijk.....	45
Deel C: Paragrafen.....	46
Paragraaf 1. Lokale heffingen	46
Paragraaf 2. Weerstandsvermogen.....	65
Paragraaf 3. Onderhoud kapitaalgoederen	77
Paragraaf 4. Financiering.....	80
Paragraaf 5. Bedrijfsvoering	84
Paragraaf 6. Verbonden partijen.....	88
Paragraaf 7. Grondbeleid	93
Deel D: Jaarrekening	96
Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening van het begrotingsjaar (verkort)	99

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening van het begrotingsjaar (uitgebreid)	100
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	102
Toelichting op de balans	105
Toelichting op het overzicht van baten en lasten	124
Programma 1 – Leven, leren en werken @ Bodegraven-Reeuwijk.....	124
Programma 2 – Wonen en Leefomgeving @ Bodegraven-Reeuwijk.....	126
Programma 3 – Samenwerken, ondernemen en dorpspromotie @ Bodegraven-Reeuwijk	128
Programma 4 – Bestuur en dienstverlening @ Bodegraven-Reeuwijk.....	129
Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien @ Bodegraven-Reeuwijk	130
Overzicht incidentele baten en lasten	135
Overzicht reserves	138
Overzicht voorzieningen	148
Overzicht begrotingsrechtmatigheid	153
SiSa	154
Deel E: Overige gegevens	187
Gebeurtenissen na balansdatum	187
Verwerking van het resultaat	188
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	189
Deel F: Overige Stukken	190
Stand investeringsbudgetten per 31 december	190

Deel A: Aanbiedingsbrief

Aan de gemeenteraad

De voorliggende jaarrekening 2022 laat een positief beeld zien. Gezien de afspraken over financieel herstel in het coalitieakkoord en het financieel beeld wat uit de Kadernota 2024 naar voren komt is dit een zeer welkome steun in de rug. Een structureel positief resultaat draagt bij om onze leningenportefeuille naar een aanvaardbaar niveau terug te brengen. De komende jaren zal telkens de afweging nodig zijn welke uitgaven gedaan moeten worden en hoeveel middelen daarvoor beschikbaar zijn.

Eén van de effecten die zorgt voor dit voordelig rekeningresultaat is de hogere algemene uitkering die de gemeente van het rijk ontvangt. Daarnaast is er een voorlopige winstname gedaan op lopende grondexploitaties die mede bepalend is voor dit voordelig resultaat. Dit houdt in dat een groot deel van het voordeel over 2022 van incidentele aard is. Verderop in deze jaarrekening wordt dit resultaat nader uitgewerkt en toegelicht. Voorgaande betekent absoluut niet dat we nu achterover kunnen gaan leunen.

Zoals in het financieel herstelplan beschreven, is het structureel overhouden van middelen nodig om op lange termijn uit de rode cijfers te komen.

Zoals u inmiddels van ons gewend bent presenteren wij deze jaarrekening aan de hand van de drie pijlers van ons financiële beleid. Achtereenvolgens komt hierna aan de orde:

1. Het resultaat in meerjarenperspectief
2. De ontwikkeling van de leningportefeuille
3. De ontwikkeling van de reservepositie

1. Het resultaat in meerjarenperspectief

Het totale resultaat van de jaarrekening 2022 komt ruim € 9 miljoen voordeliger uit dan de begroting 2022. De belangrijkste factoren die tot dit resultaat hebben geleid zijn in onderstaand overzicht tot uitdrukking gebracht en daaronder toegelicht. In de volgende hoofdstukken van deze jaarrekening wordt per programma uitgebreider en dieper op de afwijkingen en verschillen ingegaan.

Voordelen		Bedrag	Nadelen		Bedrag
Algemene uitkering		4.504 V	B	Naheffingsaanslag belastingdienst	- 613 N
Sociaal domein		1.415 V	B	Bouwleges	- 667 N B
Noodopvang		1.842 V	B		
Overige verschillen, per saldo		27 V	B		
Totaal voordelen		7.788 V		Totaal nadelen	- 1.280 N
		6.508 V			
Grondexploitaties		2.756 V			
Per saldo		9.264 V			

B = gemeld in Burap

BR = gemeld in Burap als risico

Voordelen

Algemene uitkering

Zoals in de bestuursrapportage reeds benoemd is de algemene uitkering € 4,5 miljoen hoger dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door de gevolgen van het trap op-trap af – beleid. Het Rijk heeft zelf meer uitgegeven dan voorzien en daardoor ontvangen gemeenten een hogere algemene uitkering.

Sociaal domein

Voor het eerst sinds jaren is op het Sociaal domein een voordelig resultaat te melden. Vooral het gevolg van lager uitgevallen kosten in de jeugdzorg en de invoering van het woonplaatsbeginsel.

Noodopvang

In onze gemeente is een noodopvang voor Oekraïners ingericht. De vergoeding die daarvoor door het ministerie is bepaald, is meer dan toereikend voor de gemaakte kosten. Overigens moet daarbij niet uit het oog worden verloren dat van de gemeentelijke organisatie hiervoor een flinke inzet wordt gevraagd. Ook dat zijn kosten die wel worden gemaakt, maar niet primair onder deze noemer worden verantwoord.

Grondexploitaties

Op grondexploitaties is in 2022 een voordeel van € 2.756.000 gerealiseerd. Dit is hoofdzakelijk het gevolg van verplichte tussentijdse winstnemingen in de reguliere exploitaties en het kunnen laten vrijvallen van geraamde verliesvoorzieningen als gevolg van verbeterde resultaten.

Nadelen

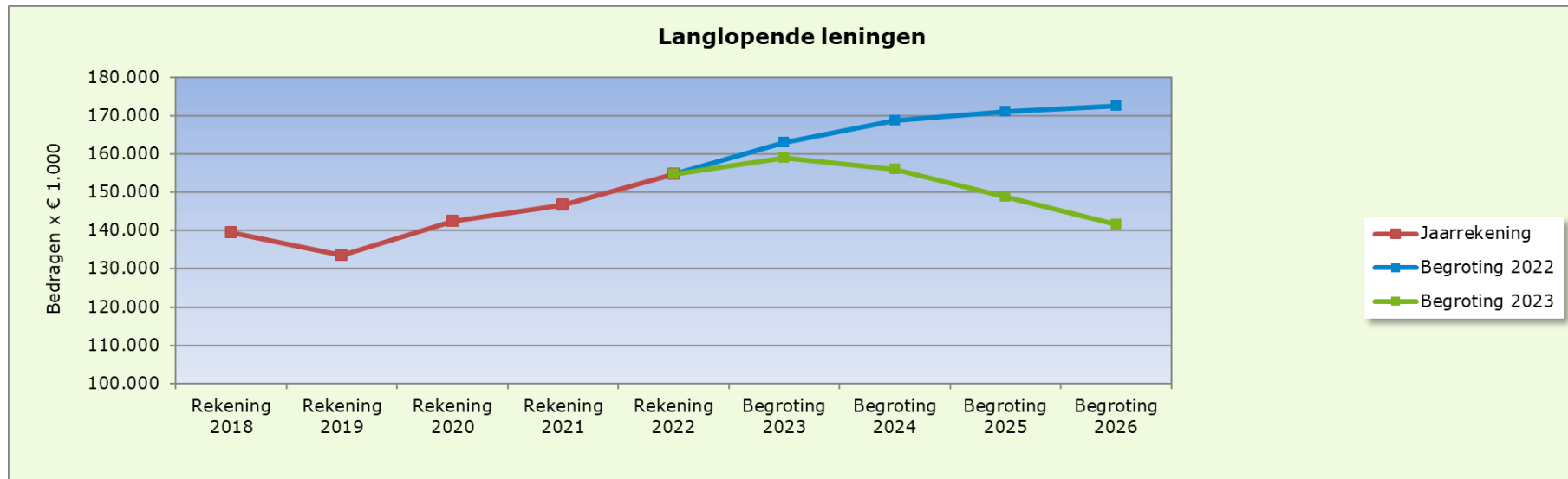
Naheffingsaanslag belastingdienst

Naar aanleiding van een uitgevoerde boekencontrole over het jaar 2018 is door de belastingdienst over de jaren 2017 tot en met 2021 een naheffingsaanslag opgelegd.

Bouwleges

Door stagnatie in de bouw is over 2022 minder inkomsten uit verstrekte bouwvergunningen gerealiseerd.

2. De ontwikkeling van de liquiditeitspositie/leningenportefeuille 2022

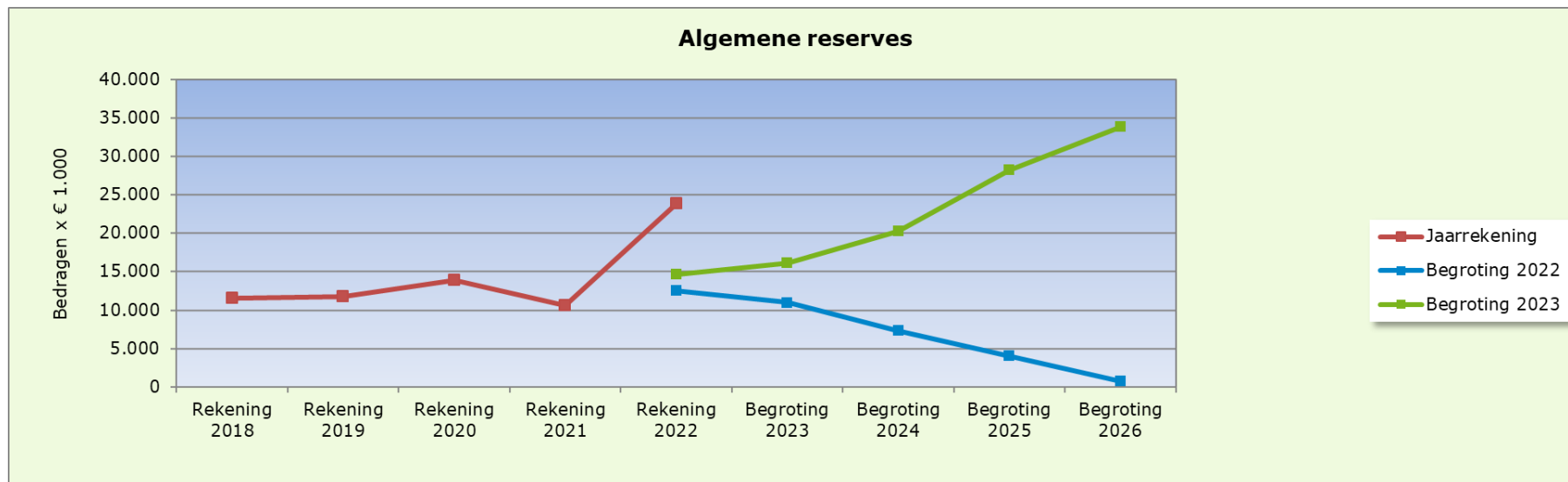

De leningportefeuille kent per 31 december 2022 een eindstand van € 155 miljoen. Ten opzichte van de stand van 2021 (€ 147 miljoen) is dat een toename van € 8 miljoen.

De stijgende trend die zich sinds 2019 aftekende zet daarmee nog door. Overigens was die verwachting bij de begroting 2022 reeds duidelijk en is het verloop van de leningenportefeuille in lijn met die

verwachting. In het afgelopen jaar is dit voor raad en college aanleiding geweest in te zetten op een structureel herstel van de schuldenpositie van de gemeente. In de groene lijn van de begroting 2023 is dit voornemen inzichtelijk.

3. De ontwikkeling van de reservepositie 2022

De algemene reserve sluit in de jaarrekening 2022 met een stand van € 23,5 miljoen. Dit is € 13 miljoen hoger dan de stand van de jaarrekening 2021 en is het gevolg van het feit dat het jaar 2021 met een voordelig resultaat van circa € 4 miljoen is afgesloten. Daarnaast

is in de sterke stijging van de rode lijn ook zichtbaar dat door het voordelig resultaat over 2022 de reservepositie nog verder verbetert. Overigens sluit dit ook aan bij het beeld dat bij de begroting 2023 (de groene lijn in de grafiek) werd aangenomen.

Het financiële beeld

Het financiële beeld van het resultaat wordt in onderstaande tabel inzichtelijk gemaakt. Allereerst worden de resultaten per programma inzichtelijk gemaakt. Daar staan de algemene dekkingsmiddelen tegenover. Hieruit volgt dan het saldo van baten en lasten. Een deel van dit saldo is al bestemd, namelijk de mutaties van de reserves

waar de raad reeds een besluit over genomen heeft. Na verwerking van deze mutaties resteert het feitelijke resultaat. Het resultaat over 2022 bedraagt € 9.264.000 voordelig. Onderstaande tabel geeft inzicht hoe dit resultaat over de verschillende programma's verdeeld is.

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Verschil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Programma's					
1. Leven, leren en werken	- 34.409	- 35.930	- 32.611	3.319 V	- 32.170
2. Wonen en leefomgeving	- 10.306	- 11.173	- 8.090	3.083 V	- 8.384
3. Samenwerken-ondernemen-dorpspromotie	- 4.914	- 4.961	- 5.637	- 676 N	- 5.501
4. Bestuur en dienstverlening	- 2.501	- 2.453	- 2.477	- 24 N	- 2.929
Programma's	- 52.131	- 54.516	- 48.815	5.701 V	- 48.983
Dekkingsmiddelen, onvoorzien en overhead					
Uitkeringen Gemeentefonds	50.000	52.379	56.445	4.066 V	48.399
OZB woningen	6.391	6.391	6.323	- 68 N	6.080
OZB niet-woningen	3.164	3.164	3.408	243 V	3.219
Belastingen overig	10	10	19	9 V	945
Overhead	- 8.779	- 8.980	- 9.349	- 369 N	- 7.883
Treasury	1.010	1.010	1.042	32 V	953
Onvoorzien	-	-	- 613	- 613 N	- 4
Vennootschapsbelasting	-	-	262	262 V	- 228
Dekkingsmiddelen, onvoorzien en overhead	51.798	53.975	57.538	3.563 V	51.481
Saldo van baten en lasten	- 333	- 541	8.723	9.264 V	2.498
Mutatie reserves	333	541	541	0 V	2.176
Resultaat	- 0	- 0	9.264	9.264 V	4.674

Het voordelig resultaat van de jaarrekening 2022 valt uiteen in de volgende componenten:

- Resultaat normale exploitatie € 6.701.280 Voordelig
- Resultaat grondexploitatie € 2.562.737 Voordelig
- Totaal € 9.264.017 Voordelig

Raadsvoorstel

Voorgesteld wordt de jaarrekening 2022 vast te stellen met een resultaat van € 9.264.017 voordelig. Dit overschot wordt in beginsel toegevoegd aan de algemene reserves. Op pagina 189 van deze jaarrekening is een nader uitgewerkt dekkingsvoorstel opgenomen.

Deel B Jaarverslag - Programma's

Programma 1 – Leven, leren en werken @ Bodegraven-Reeuwijk

Onderwerpen

Dit programma omvat de thema's Leven, leren en werken in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk. De belangrijkste onderwerpen die in dit programma zijn terug te vinden zijn:

- Het Sociaal Domein
- De jeugdhulp, de Wmo en de participatiewet
- Het onderwijs
- Het subsidiebeleid
- Sport, Cultuur

Dit programma begint met een korte uiteenzetting van de (beleids) doelstellingen binnen dit programma. Vanuit deze beleidsdoelstellingen wordt een vertaalslag gemaakt naar concrete opdrachten, processen en projecten die bijdragen aan het verwezenlijken van onze doelstellingen.

Gerealiseerde doelstellingen

In de gemeente Bodegraven-Reeuwijk moet het goed leven, leren en werken zijn. In 2022 is gewerkt aan het versterken van de verbinding tussen overheid en samenleving. Binnen dit programma zijn de

volgende doelstellingen geformuleerd, waarbij het uitgangspunt is deze doelstellingen zoveel mogelijk samen met de samenleving te realiseren:

- Inwoners actief laten participeren in onze samenleving
- Ondersteuning en zorg voor inwoners die dat echt nodig hebben
- Zo veel mogelijk inwoners werken om in hun eigen leefomgeving te voorzien
- Goed basisonderwijs
- Een adequaat voorzieningenniveau afgestemd op de behoeften van onze inwoners
- Vrije toegang voor sport en cultuur

Deze doelstellingen vallen uiteen in diverse projecten, opdrachten en processen. Daarvan wordt hierna een uiteenzetting gegeven van de stappen die in 2022 zijn gezet:

Projecten, opdrachten en processen

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling en stand van zaken aangaande de projecten, opdrachten en processen die binnen dit programma zijn opgenomen.

Realisatie

Sociaal Domein

Het afgelopen jaar is gewerkt aan een actualisering en heroverweging van de routekaart uit 2020. De focus lag toen vooral op het realiseren van een taakstelling in 2021. Veel maatregelen landden in de toegang en bij de maatwerkvoorzieningen Wmo en Jeugd en hebben inmiddels een structureel/ structureler karakter gekregen in werkprocessen. De sturing is er nog altijd op gericht om af te schalen op zorgduur en zorgzwaarte met diverse maatregelen. Aan het eind van het jaar zien we een verdere verbetering van het financieel resultaat binnen het Sociaal Domein.

Voor het onderdeel preventie is inmiddels het proces (een route) gestart om te komen tot nieuw preventiebeleid in het sociaal domein volgens de uitgangspunten zoals omschreven in het collegeprogramma. Preventie willen we integraal inzetten voor de leeftijd van 0 tot 100 jaar om de gezonde leefstijl te verbeteren, zowel fysiek als psychisch, en daarmee zorgkosten te voorkomen/ verlagen. De Routekaart Sociaal Domein is daarmee een afgerond (bewandeld) proces waarbij maatregelen enerzijds geïmplementeerd zijn en anderszijds op preventie in het sociaal domein een 'nieuwe' route is gestart.

Subsidiebeleid

Parallel is er ook een wens om het subsidiebeleid op onderdelen te herijken. Dan hebben we het niet over het wél of niet (en hoe veel) subsidiëren binnen een beleidsdomein (bijv. het sociaal domein) maar over het subsidieproces an sich. Dus de algemene subsidieverordening (ASV), het 'hoe' toepassen van het subsidieplafond, de wijze van indexeren van subsidiebudgetten, betalingstermijnen, opstellen van beschikkingen, wel of niet (deels) mogen hebben van reserves, etc. Dit proces is eind 2022 gestart en stuurt aan op een nieuwe ASV in 2023 als een van de resultaten.

Perspectief voor de Jeugd

In 2022 zijn meerdere activiteiten uitgevoerd. Door Sport en Welzijn zijn met Let's Move 400 jongeren bereikt. 7 organisaties hebben sport en beweegactiviteiten georganiseerd verspreid over 3 dorpen.

Het jongerenwerk heeft 34 jongeren bereikt met het programma Let's Eat, waarbij kookactiviteiten inclusief voorbereiding de basis ingrediënten vormden voor nieuwe contacten. Het CJG heeft met Let's Learn 26 jongeren en 80 ouders bereikt waar 9 bijeenkomsten hebben plaatsgevonden. Onderdeel was ook een theaterworkshop voor jongeren waarbij zij leerden steviger in hun schoenen te staan. Ook is vanuit dit plan de specialistisch ondersteuner Jeugd GGZ gefinancierd voor de huisartsen in onze gemeente waarbij meerdere contactmomenten zijn geweest en daarnaast 13 jongeren directe ondersteuning is geboden.

Regionale samenwerking Midden-Holland

In het najaar van 2021 hebben de gemeenteraden bevestigd dat de samenwerking in het regionaal sociaal domein via een (privaatrechtelijke) samenwerkingsovereenkomst blijft lopen voor de periode 2021-2024 (besluit regiovisie) en is een samenwerkingsovereenkomst getekend. Daarbij is wel benoemd om in 2022 de vormgeving van de samenwerking te heroverwegen gezien ervaringen uit het verleden maar ook landelijke ontwikkelingen (Hermvormingsagenda Jeugd). Begin 2022 is besloten om toe te werken naar een robuuste(re) ambtelijke werkorganisatie voor het sociaal domein In Midden-Holland.

Landelijke ontwikkelingen

Vanuit het Rijk is een stevige inzet zichtbaar in het regionalisering van gemeentelijke taken van het sociaal domein. De meeste relevante op een rij zijn:

Hervormingsagenda Jeugd, met o.a. een verplichting tot samenwerking op grond van de Wgr is opgenomen. De VNG heeft het primaire verzet hiertegen opgegeven. De wet ligt op de plank om ingediend te worden, maar dit betreft slechts een deel van de taken jeugd, waarbij deze zullen worden vastgelegd in een AMvB (en dus nog na het wetsvoorstel worden vastgesteld).

Vergaande standaardisering van diensten/ contracten etc.

Naar verwachting gedetailleerde eisen aan de lokale sociale teams

Het toekomstscenario jeugd en gezinsbescherming, waarbij o.a. verplichte regionale veiligheidsteams moeten worden ingericht.

Het Rijk stuurt met het IZA/Gala op de o.a. de meer preventieve hulp, waarbij ook een verplichting tot een visie op de regionale preventieve infrastructuur wordt opgelegd. Dit betreft nieuwe taken die nu nog niet op regionaal niveau belegd zijn en waarbij de vraag is wat op niveau van HECHT (oude GGD/ RDOG) samenwerking en wat op niveau van de regio Midden-Holland goed georganiseerd kan worden.

Gegeven de landelijke ontwikkelingen én de eigen ervaringen van de afgelopen periode is eigenlijk niet meer de vraag óf we naar een GR gaan, maar hoe de samenwerking op grond van de Wgr er uit gaat zien en hoe de tussenfase eruit ziet.

Schuldhelpverlening

In 2022 is de vroegsignalering uitgevoerd. Dit heeft niet geleid tot extra aanvragen van schuldhelpverlening. In 2022 heeft er op verzoek van het college een onderzoek plaatsgevonden naar de alternatieven voor de uitvoering van de schuldhelpverlening. In december 2022 is besloten de schulddienstverlening niet meer door een extern bureau te laten uitvoeren maar in eigen beheer te gaan doen.

Laaggelettertheid

Om de inwoners te vinden met lage basisvaardigheden is een voorstel gedaan om bij FermWerk structureel te gaan screenen met de basismeter op laaggelettertheid bij elke aanvraag voor een bijstandsuitkering. De gemeente heeft actief een rol gespeeld in de opzet van het taalpact Groene Venen. Er zijn trainingen gegeven voor het gebruik van de woordkaartenboxen in de gemeente.

Wet Inburgering

In 2022 is vormgegeven aan de implementatie van de nieuwe Wet Inburgering en de afspraken hiervoor met partnerorganisaties. Na een aanvankelijk moeizame start komt de doorloop in het traject met het realiseren van persoonlijke inburgeringsplannen (Pip's) op gang. Vanwege de langzame start zijn niet alle middelen voor de organisatie van inburgering benut.

Onderwijs – nieuwbouw school De Brug

In 2022 is de samenwerkingsovereenkomst gesloten met het schoolbestuur SPCO. Op basis daarvan is begonnen met de bouwvoorbereiding: selectie procesbegeleiding, architect en overige adviseurs. Het Voorlopig Ontwerp is eind 2022 afgerond en dit is middels een inloopbijeenkomst ook gedeeld met het dorp. In het eerste kwartaal 2023 wordt het Definitief Ontwerp afgerond. Volgens planning is de start van de bouw voorzien in het derde kwartaal van 2023 en de oplevering in het derde kwartaal van 2024.

Sport

Binnen- en buitensport in beheer- en exploitatie bij Stichting Sport en Welzijn. Werkafspraken over de demarcaties zijn duidelijk gemaakt en op werkbare wijze zowel financieel als op uitvoeringsbasis vorm aan gegeven. De accounthouder sport is in 2022 het gehele jaar op inhuur basis ingevuld.

Uitvoering fase 1 visie Sportveldenzone

De eerste fase van de Visie Sportveldenzone is in 2022 uitgevoerd. Er is een nieuw kunstgrasveld voetbal gerealiseerd op het terrein van VV Esto. Op deze locatie is hiervoor een oud hockeyveld gesaneerd. Het proces is ingezet om het recht van opstal op het bijbehorende oude clubgebouw van de hockey te beëindigen.

Gelijktijdig is er een watergang gerealiseerd langs het nieuwe voetbalveld aan de Broekveldselaan. Voor deze watergang was het noodzakelijk het grasveld van VV Esto met 4 meter te verschuiven. Ook dit veld is in 2022 volledig gerenoveerd.

Op het terrein van VV Bodegraven is een nieuw half hockeyveld gerealiseerd t.b.v. de HCRB met een noodunit als tijdelijk (maximaal 10 jaar) clubgebouw. De HCRB is verhuisd naar de nieuwe locatie.

Verhuizing VV Bodegraven

Om de locatie van VV Bodegraven conform de Visie Sportveldenzone te kunnen gaan gebruiken voor woningbouwontwikkeling is het noodzakelijk dat VV Bodegraven elders wordt gehuisvest. In 2022 zijn de voorbereidingen gestart (mediation traject, businesscase en taxatie clubgebouw) voor een mogelijke samenwerking/ danwel fusie met VV Rijnstreek.

Renovatie korfbalcomplex CKV Reeuwijk

In het najaar van 2022 is gestart met de volledige renovatie van het korfbalcomplex van CKV in Reeuwijk. Naast de renovatie van de velden (Sporttechnische laag en toplaag) is tevens een verduurzaming doorgevoerd door de traditionele sportverlichting te vervanging voor ledverlichting.

Energiecrisis verenigingen – stichtingen

In 2022 heeft de energiecrisis zichtbaar invloed op de exploitatie van de sportparken. Middels gesprekken en een bijeenkomst met alle verenigingen is gemonitord welke knelpunten er zijn ontstaan. Op individueel niveau is met de betreffende verenigingen naar oplossingen gezocht.

Cultuur

Na de pandemie wordt langzaam inzichtelijk hoe deze sector is geraakt en is het zaak om als gemeente te blijven investeren in kunst en cultuur als onderdeel van ons voorzieningenniveau.

Alle kinderen in Bodegraven-Reeuwijk krijgen een stevige basis in cultuureducatie in het primair onderwijs. Ook buiten schooltijd kunnen de

kinderen en jongeren die dat willen allerlei vormen van kunst en cultuur beoefenen.

Het Groene (H)arthuys is een plek in Bodegraven-Reeuwijk waar Kunst, Cultuur en Historie bij elkaar komen. De stichting heeft het Kaaspakhuis in de bouwsteeg zelf verbouwd met behulp van een grote groep vrijwilligers en inmiddels het pand betrokken, Het beschikbare budget voor Kunst in de dorpen is verstrekt als werkbudget aan het platform.

Hoofdkwartier 1672 hebben samen met Historische Kring en gemeente de viering van 350 jaar Nationale Rampenjaarherdenking in 2022. Er waren tal van jubileumactiviteiten in onze gemeente georganiseerd, zoals tentoonstellingen, een historische feest en muziektheater. Stichting Oude Hollandse Waterlinie heeft de activiteiten in het waterliniegebied gepromote. Deze herdenking was een gedenkwaardig cultureel en historisch feest voor Bodegraven-Reeuwijk.

Evertshuis

Om de toekomst van het Evertshuis bestendig te maken zijn we in gesprek met diverse partijen en zal de raad uiteindelijk in 2023 een besluit moeten nemen welke koers we gaan varen.

Participatiewet

De uitvoering van de Participatiewet is bij de Gemeenschappelijke Regeling Ferm Werk ondergebracht.

Met Ferm Werk (en met de andere deelnemende gemeenten) is in 2020 en 2021 intensief samengewerkt om de taakstelling die voor 2021 e.v. op tafel kwam (€ 750.000) in te vullen. Dit is voor een groot deel (€ 470.000) gelukt, Voor 2022 stond nog een deel van de taakstelling ca. € 280.000 open. De begroting 2022 is mede om die reden "beleidsarm" tot stand gekomen in afwachting van een verdere invulling met een gewijzigde begroting in de loop van 2022.

Naast het realiseren van een aantal besparingen door vereenvoudiging van de governance en vermindering van de controlekosten door de vereenvoudiging van de organisatie waren er ook kostenstijgingen. Begin 2022 bleek dat Ferm Werk door autonome kostenstijgingen en onvoorziene ontwikkelingen voor een groot deel geen verdere invulling aan de taakstelling meer kon geven. De organisatie zag zich geconfronteerd met een stijging van de kosten voor ICT, extra kosten in verband met overgang van personeel van de geliquideerde NV naar de GR Ferm Werk met een duurdere CAO en een neerwaartse bijstelling van het BUIG-budget voor 2022 ten opzichte van de eerder gepresenteerde begroting. De resterende realistische taakstelling is berekend op € 45.000, - bij ontvangst van de Gewijzigde begroting 2022 in maart van dat jaar. In de zienswijze op deze begroting is aangegeven dat het verloop van zaken begrijpelijk is. Dit mede in het licht van de verbeterstappen in de organisatie Ferm Werk (Zienswijze op de gewijzigde begroting Ferm Werk 2022 –2025 van 8 maart 2022 DOC nr.-22215950).

In het coalitieakkoord 2022-2026 Eerlijk aan de slag is de opgave opgenomen kritisch te kijken naar de voortzetting van de relatie met een aantal samenwerkingspartners van de gemeente. Daaronder Ferm Werk. Als toetssteen daarin is gehanteerd de uitkomsten van een onderzoek van de Groene Hart Rekenkamer naar de uitvoering van de Participatiewet door de vier gemeenten in de Arbeidsmarktregio Midden-Holland. Dit onderzoek is in september 2022 verschenen en op 19 oktober 2022 aan de gemeenteraad gepresenteerd. Uit het onderzoek bleek dat Ferm Werk – ondanks de bezuinigingen op de organisatie – met de uitvoering van de Participatiewet goede resultaten heeft weten te behalen. De onderzoekers constateren echter dat om deze resultaten vast te kunnen houden er investeringen in de organisatie en instrumenten van de GR Ferm Werk nodig zijn.

In samenhang met de resultaten van het rekenkameronderzoek naar de uitvoering van de Participatiewet is door het DB van Ferm Werk een Kaderbrief aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten gestuurd met het verzoek om middelen voor de versterking van de organisatie in de begroting 2024. In de zienswijze op deze Kaderbrief en de vaststelling van de uitkomsten van het onderzoek is opgenomen dat de samenwerkingsrelatie is voort te zetten.

In het kader van de Participatiewet is in 2022 door Ferm Werk voorzien in de uitvoering van de energietoeslag. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen voor de uitvoering van de besluiten voor de uitvoering van de besluiten van de deelnemende gemeenten voor de energietoeslag 2023.

Verbonden partijen

Ferm Werk

Ferm Werk voert namens de gemeente Bodegraven-Reeuwijk de participatiewet uit. Ten behoeve van deze uitvoering is de verordenende bevoegdheid op het gebied van de Participatiewet (zie hierboven) gemandateerd aan Ferm Werk.

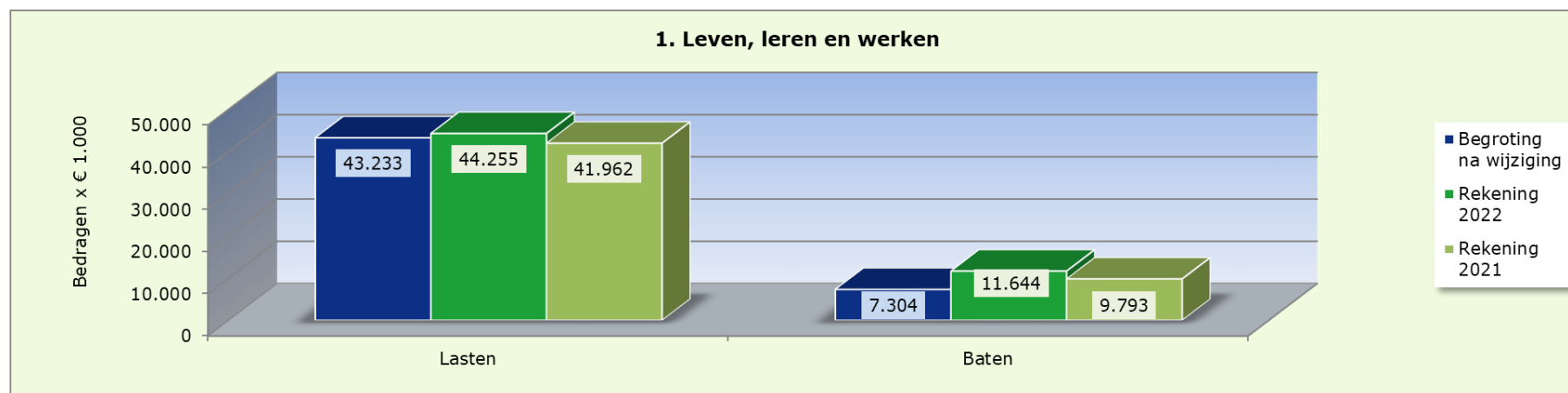
Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg - Hecht

Hecht voert namens de gemeente de opgedragen taken als gevolg van de Wet Collectieve Preventie Volksgezondheid en de aan de gemeente opgedragen taken als gevolg van de Wet Kinderopvang uit. Ook draagt Hecht zorg voor het ambulancevervoer.

Het financiële kader

bedragen x € 1.000

Wat heeft het ons gekost?	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 40.920	- 43.233	- 44.255	- 1.022 N	- 41.962
Baten	6.511	7.304	11.644	4.341 V	9.793
Totaal Saldo van baten en lasten	- 34.409	- 35.930	- 32.611	3.319 V	- 32.170
Mutatie reserves					
Lasten	-	- 147	- 147	-	-
Baten	637	637	637	-	690
Totaal Mutatie reserves	637	490	490	-	690
Resultaat	- 33.772	- 35.439	- 32.120	3.319 V	- 31.480

Programma 2 – Wonen en Leefomgeving @ Bodegraven-Reeuwijk

Onderwerpen

Programma 2 van dit jaarverslag bevat de thema's wonen en leefomgeving. Binnen deze thema's zijn de volgende onderwerpen opgenomen:

- Woningbouwprojecten
- Bestemmingsplannen
- Volkshuisvesting
- Duurzaamheid
- Openbare Ruimte en Riolering
- Verkeer en vervoer

In dit programma worden eerst kort de doelstellingen van de gemeente benoemd. Deze doelstellingen zijn uitgewerkt in de projecten, programma's en opdrachten.

Gerealiseerde doelstellingen

Binnen het programma 2 zijn de volgende doelstellingen geformuleerd.

- Routekaart klimaatneutraal Bodegraven-Reeuwijk 2035
- Bevorderen van de afzet van de woningbouwprojecten in onze gemeente
- Regeldruk van de gemeente minimaliseren
- Veilige woon- en leefomgeving in onze gemeente waarborgen
- Meer participatie in het onderhoud van de openbare ruimte
- Duurzaam afval inzamelen in onze gemeente
- Inzetten op 'slimme' investeringen

Deze doelstellingen vallen uiteen in diverse projecten, opdrachten en processen. Daarvan wordt hierna een uiteenzetting gegeven van de stappen die in 2022 zijn gezet:

Projecten, opdrachten en processen

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling en stand van zaken aangaande de projecten, opdrachten en processen die binnen dit programma zijn opgenomen.

Realisatie

Wonen

In het coalitieakkoord is opgenomen dat we de woningbouwproductie willen opvoeren van 180 naar ruim 250 woningen per jaar. Het versnellen van de woningbouw en het invullen van de woonvisie zijn dan ook hoofddoelstellingen van het college. Om deze complexe opgave tot een goed einde te brengen zijn kaders nodig. Het college heeft de gemeenteraad dan ook naar deze kaders gevraagd. Om kaders te kunnen stellen is de gemeenteraad in positie gebracht met een serie informatiebrieven en een rondetafelgesprek. Hiermee is duidelijk geworden in hoeverre de gemeente kan sturen op het woningbouwprogramma, hoe dat nu al wordt gedaan en welke andere instrumenten ook ingezet zouden kunnen worden om meer betaalbare woningen te realiseren.

De Huisvestingsverordening Bodegraven-Reeuwijk 2019, met daarin de toewijzingsregels voor schaarse woningen, is geëvalueerd.

Er is een start gemaakt met een nieuwe kaderovereenkomst voor de meerjaren prestatieafspraken met de woningcorporaties en de huurdersverenigingen.

Regionaal zijn afspraken gemaakt over het vergroten van de flexibiliteit in het woningbouwprogramma. Ook is een nieuwe planregistratie geïntroduceerd, waardoor alle gemeenten in Midden-Holland met hetzelfde systeem werken.

Om sneller extra woningen toe te voegen voor bepaalde groepen (jongeren, spoedzoekers, vergunninghouders) is gestart met locatie onderzoek voor de realisatie van tijdelijke woningen. Woonwagendplaatsen zijn hierbij ook meegenomen.

Regionaal is een woon-zorg-analyse uitgevoerd.

In 2022 is de start gemaakt met aantrekken van personeel om de versnelling op woningbouw verder vorm te geven.

Gebiedsontwikkeling, Grondbeleid

Vanuit de eigen grondexploitaties en de particuliere projecten zijn er in 2022 197 woningen opgeleverd (in 2021 – 91 en in 2020 – 146).

In 2022 is door het nieuwe College van B&W de doelstelling geformuleerd om jaarlijks gemiddeld 210 woningen op te leveren en bij voorkeur de ambitie van 250 woningen per jaar te gaan halen. Daar zijn we ons binnen het ruimtelijk domein op gaan organiseren. Dit betekent voldoende capaciteit in de hiervoor benodigde teams en meer grip en sturing op de projecten die voor deze beoogde productie moeten zorgen. Dit laatste gebeurt nu door inzet op prioritering, monitoring en daaraan verbonden acties.

Daarmee doen we wat binnen ons bereik ligt om de woningproductie op te voeren. We moeten ons echter realiseren dat ook externe (markt)ontwikkelingen van invloed zijn op de bouwproductie. Denk aan o.a. oplopende rente, hogere bouwkosten en krapte op de arbeidsmarkt waardoor de realisatie van projecten soms vertraagd.

De eigen grondportefeuille slinkt weliswaar door de realisatie van woningbouwprojecten uit de eigen grondexploitaties, maar voor de omvang van de beoogde woningproductie de komende jaren heeft dit vooralsnog geen gevolgen. Er zijn voldoende particuliere projecten die dit compenseren.

Voor wat betreft de inzet op bedrijfsterreinontwikkeling is in 2022 door de raad de keuze gemaakt om Rijnhoek 2 te onderzoeken als uitbreidingslocatie. Vanuit die keuze is Rijnhoek 2 nu onderwerp van gesprek met de provincie en trachten we die op de zogenaamde 3 ha kaart te krijgen. Ondertussen wordt ook doorgewerkt aan het dichterbij brengen van de realisatie van Zoutman-west.

De doorvertaling van de toekomstvisie heeft in 2022 vooral vorm gekregen door de start te maken met het maken van een gebiedsvisie Bodegraafse Oude Rijnzone. Dit is een concrete uitwerking van de ambitie uit de Toekomstvisie om de groei vooral aan de noordkant van Bodegraven te zoeken.

Uit de gebiedsvisie kunnen concrete gebiedsontwikkelingsprojecten ontstaan waarvoor indien nodig en gewenst het investeringsfonds kan worden aangesproken. Het is ook denkbaar dat er los daarvan kansen zich aandienen die een bijdrage kunnen leveren aan de gewenste opgaven, zoals binnendorpse transformatie- of herstructureringsopgave of betaalbare en sociale woningbouw. In 2022 hebben zich geen projecten of ontwikkelingen aangediend.

Huisvesting arbeidsmigranten

De uitvraag voor de pilot is succesvol afgerond. 30 november 2022 heeft de raad het plan van WeLiving en De vries en Verburg aangewezen als het plan dat het beste scoorde op de gemeentelijke criteria voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Het plan voor huisvesting wordt nu verder uitgewerkt en de benodigde procedures doorlopen.

Gebiedsontwikkeling, projecten

De Groendijck Oost – Driebruggen

Het allonge wat in 2021 ondertekend zou worden is niet ondertekend. Dit heeft te maken met de ontwikkeling van de Groendijck- Zuid en de nadere afspraken die met de ontwikkelaar gemaakt moeten worden over de ontsluiting van fase 3 van de Groendijck Oost. Immers is het van belang dat er een goede ontsluiting wordt gecreëerd vanaf de Groendijck Oost richting het nieuw te ontwikkelen plangebied. De Allonge was eind 2022 nagenoeg gereed waarna ook de ontwikkeling van de Groendijck Zuid opgepakt kan worden en Jansen en de Jong fase 3 van de Groendijck Oost kan realiseren.

Achter de Boerderij – Reeuwijk-Dorp

De aanvullende contractuele afspraken op de bestaande overeenkomst uit 2018 zijn in 2022 in de vorm van een allonge bekrachtigd. Een van de onderdelen daaruit is dat de grond eerder is getransporteerd en aan de gemeente is betaald. Daarna is de doorstart van het project op gang gekomen maar het initiatief voor de planvorming ligt nu bij de projectontwikkelaar. Vertraging in dit project brengt nu nauwelijks nog financieel risico voor de gemeente met zich mee. De gemeente heeft wel in 2022 het bestemmingsplan opgestart wat in 2023 tot vaststelling daarvan moet leiden.

Aldi-locatie e.o. – Reeuwijk-Dorp

In 2022 is gewerkt aan een samenwerkingsovereenkomst met de eigenaar/ontwikkelaar van de huidige Action-locatie. Doel is een anterieure

overeenkomst uit te werken en de drie percelen zoveel als mogelijk integraal te ontwikkelen.

De Steupel – Reeuwijk-Brug

Alle 10 de kavels zijn in 2022 verkocht. De laatste kaveleigenaar zal in maart 2023 een omgevingsvergunning verkrijgen en kan dan ook passeren. Dan zal er ook worden gestart met de aanleg van de particuliere bruggen naar de kavels, waarna de woningen kunnen worden opgeleverd.

De Wijde Wiericke – Nieuwerbrug

Fase 2 (Steenvlinder) is in uitvoering. Een aantal kavels is verkocht, maar er staan ook nog enkele kavels te koop. Voor fase 3 is een visie opgesteld, waarbij rekening is gehouden met optimalisatie van de grondexploitatie. Op basis daarvan zijn onderhandelingen opgestart met diverse ontwikkelaars. Voor fase 4 zijn gesprekken gaande met een woningbouwcorporatie voor de realisatie van sociale (huur)woningen. Hierover is nog geen overeenstemming bereikt. Voor het onderdeel IKC De Brug wordt verwezen naar het kopje 'Onderwijshuisvesting' (programma 1). In 2022 zijn gesprekken gevoerd met omwonenden en andere belanghebbenden over het inrichten van het evenemententerrein. De gemeente bekijkt of dit kan worden meegenomen in de definitieve inrichting van het terrein.

Reesvelt II – Reeuwijk-Dorp

De 20 woningen Groen Dorpsveld (fase 2 van Reesvelt 2) zijn in 2022 opgeleverd. Onderdeel hiervan waren 4 zogenaamde 'Koopstart'woningen die via een speciaal construct de woning in koopprijs bereikbaarder maak voor starters.

De Oude Tol – Reeuwijk-Brug

De start van de verkoop van deelplan 4 is uitgesteld naar medio 2023. Deelplan 4 en de kantoor-kavel zullen in principe gelijktijdig worden gerealiseerd (2023/24). Met die realisatie en het aansluitend woonrijpmaken zal de ontwikkeling (feestelijk) worden afgesloten.

Transformatie naar wonen bedrijventerrein Zoutman – Reeuwijk-Brug

Nadat het visiedocument voor Zoutman-Oost gereedkwam is het project vanwege capaciteitstekort stil komen te liggen. Er is in 2022 een beroep gedaan op subsidie van de Vliegende Brigade van de Provincie om dit gat te vullen. Die subsidie is toegekend maar de mensen zijn er nog niet bij gevonden. Zodra dat is ingevuld worden de werkzaamheden hervat.

Dronenwijk – Bodegraven

Na de vaststelling van het stedenbouwkundig plan is de ontwikkelcombinatie aan de slag gegaan met het verder uitwerken van het stedenbouwkundigplan, het inrichtingsplan en het bestemmingsplan. Daaruit is gebleken dat op aantal onderdelen nog overeenstemming moet worden bereikt om die verder uit te kunnen werken. Wanneer we over die punten overeenstemming bereiken kan dat worden verwerkt in de anterieure overeenkomst (AOK) en de plandocumenten. Deze punten hebben ook invloed op de opstelling van het bestemmingsplan (BP). Als de discussiepunten verslecht zijn kunnen deze ook in het BP worden uitgewerkt.

Weideveld I, woonveld 3

In woonveld 3 zijn inmiddels 97 woningen gebouwd en op een bouwverkeerroute naar woonveld 6 na woonrijp gemaakt. Eind mei vindt de plaatsing van de speeltoestellen plaats in het parkje plaats, waarna deze ook gereed is.

Weideveld I, woonveld 6

In woonveld 6 wordt momenteel volop gebouwd aan 99 woningen, waarvan 49 sociaal. De grondgebonden woningen (koop en sociaal) worden vanaf half september 2023 gefaseerd opgeleverd. De 32 sociale appartementen worden lente 2024 opgeleverd. Met de oplevering van woningen op woonveld 6 wordt ook woonrijp gemaakt.

Weideveld II

De ontwikkeling van Weideveld II is doorgeschoven naar na 2028. In het kader van het opnieuw prioriteren van de woningbouwprojecten hebben andere projecten in de afweging een hogere prioriteit gekregen.

Kromme Kamp

In lijn met de afspraken over de woningbouwprioritering is het project na de zomer van 2022 opnieuw opgepakt. Er is een plan van aanpak opgesteld voor het te doorlopen proces. Vervolgens is voor de uit te voeren werkzaamheden een raadsvoorstel voor een voorbereidingskrediet opgesteld. Tevens is een interne projectgroep ingesteld. Gestart is met het inventariseren van de belangrijkste uitgangspunten voor een woningbouwontwikkeling. Dat vormt ook input voor het overleg later met de provincie en de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed.

Zoutmansweg 68-70 (voormalige Nautique-locatie)

In 2021 bleek dat het geluid van het tegenovergelegen bedrijf zorgt voor een te hoge geluidsbelasting op het beoogde complex met 15 sociale huurappartementen. In 2022 is samen met het betreffende bedrijf onderzocht op welke wijze het geluidsprobleem kon worden opgelost. Dat heeft geresulteerd in twee geluidswerende maatregelen aan het gebouw. Daarna is de vaststelling van het bestemmingsplan voorbereid.

Voormalige timmerfabriek Van den Oudenrijn (Wilhelminastraat/Rijnkade) – Bodegraven

Het bestemmingsplan voor dit project is eind 2021 vastgesteld. In januari 2023 is de omgevingsvergunning goedgekeurd. Het plan voorziet in 26 grotendeels grondgebonden woningen. Sloop van de voormalige fabrieksgebouwen is gepland na de zomer waarna aansluitend start bouw is gepland (herfst 2023). De locatie biedt tevens plek aan een nieuw noodzakelijk trafohuis van Stedin.

Doortocht 1/Welkoop – Bodegraven

Met de eigenaar/ontwikkelaar is een addendum op de anterieure overeenkomst gesloten, waarin afspraken zijn gemaakt over een ander woningbouwprogramma, zelfbewoningsplicht, woningtoewijzing, klimaatadaptieve maatregelen en inrichting van het terrein. Mede hierdoor is het bestemmingsplan in september 2022 vastgesteld. De eigenaar/ontwikkelaar zal met de bouw starten wanneer een ander bouwproject in de regio is afgerond. Dat zal naar verwachting in de loop van 2023 zijn.

Van Tolstraat – Bodegraven

De eigenaren hebben besloten geen gezamenlijke ontwikkeling te willen aangaan. Ze willen los van elkaar de locatie ontwikkelen. Als het integraal afwegingskader t.b.v. het centrum van Bodegraven definitief is, zijn de randvoorwaarden duidelijk om verder vorm te geven aan de ontwikkelingen op de locaties.

Versluysterrein (Overtocht 64) – Bodegraven

In 2022 heeft de gemeente een anterieure overeenkomst gesloten voor de ontwikkeling van 67 woningen en appartementen. Het programma sluit

goed aan bij de woonvisie. Alle benodigde onderzoeken in het kader van de haalbaarheid en bestemmingsplan zijn uitgevoerd. Ook de gesprekken met Mozaïek wonen voor wat betreft afname van de sociale huurwoningen lopen goed. De voorbereidingen voor het bestemmingsplan en beeldkwaliteitsplan zijn opgestart en verwacht wordt dat deze in het tweede kwartaal van 2023 aan de raad kunnen worden voorgelegd. Tegelijkertijd wordt er gewerkt aan de omgevingsvergunning en is de verwachting dat we eind 2023 met het plan in verkoop kunnen gaan.

Willem de Zwijgerstraat (Noordhoek) – Bodegraven

Er hebben verkennende gesprekken plaatsgevonden met de eigenaar/ontwikkelaar. Later heeft de eigenaar/ontwikkelaar aangegeven het pand langdurig te zullen verhuren. Inmiddels heeft de eigenaar/ontwikkelaar aangegeven toch weer in gesprek te willen over een herontwikkeling.

Groendijck 20, voormalig gemeentehuis/brandweerkazerne – Driebruggen

In 2022 heeft de gemeente een anterieure overeenkomst gesloten op basis van een concept stedenbouwkundig plan. Eind 2022 is de grond verkocht aan een ontwikkelaar die de rechten en plichten uit de anterieure overeenkomst heeft overgenomen. In 2022 zijn we met het ontwerp bestemmingsplan in procedure gegaan. Eind 2022 heeft de nieuwe eigenaar/ontwikkelaar de huurovereenkomst opgezegd voor de brandweerkazerne en de huurders die in het huidige kantoorpand een ruimte huren. Begin 2023 verwachten we dat het bestemmingsplan onherroepelijk wordt. Tegelijkertijd wordt er begin 2023 gewerkt aan een definitief inrichtingsplan en stedenbouwkundig plan, waarna de voorbereidingen voor aanvraag omgevingsvergunning en de nutsoverleggen kunnen worden opgestart.

Westeinde 81, locatie Bolk – Driebruggen

In 2022 heeft de gemeente een anterieure overeenkomst gesloten op basis van een concept stedenbouwkundig plan. In 2022 zijn we met het ontwerp bestemmingsplan in procedure gegaan. Begin 2023 verwachten we dat het bestemmingsplan onherroepelijk wordt. Tegelijkertijd wordt er begin 2023 gewerkt aan een definitief inrichtingsplan en stedenbouwkundig plan, waarna de voorbereidingen voor aanvraag omgevingsvergunning en de nutsoverleggen kunnen worden opgestart. Cruciaal in dit project is de verplaatsing van het hardsteenbedrijf wat zich op deze locatie bevindt. De eigenaar van dit bedrijf is met een locatie bezig aan de A12, waarvoor bij het ODMH een vooroverleg is ingediend.

Bunderhof3 – Reeuwijk-Brug

In juli 2020 is een intentieovereenkomst gesloten op basis van het eerste principeverzoek uit 2019 voor een particuliere woningbouwontwikkeling op een voormalige kwekerijlocatie voor 27 grondgebonden woningen, inclusief sociale huur. Na een pas op de plaats i.v.m. beperkte gemeentelijke capaciteit is in 2022 de planvorming weer opgepakt. Na een langdurige zoektocht naar een haalbare oplossing voor de geluidsbelasting van naastgelegen aannemersbedrijf op de toekomstige woningen is het stedenbouwkundig plan en het VO inrichtingsplan verder verfijnd en in de laatste aanpassingsronde beland. De onderhandelingen over de concept anterieure overeenkomst zijn nagenoeg afgerond. Het ontwerp bestemmingsplan inclusief benodigde onderzoeken is opgesteld, maar moet nog op de laatste tekeningen aangepast worden alvorens deze beoordeeld en na besluitvorming ter inzage gelegd kan worden.

Herontwikkeling achterlaatlocatie Francken – Nieuwerbrug

In 2022 zijn de 7 nieuwe woningen opgeleverd en de openbare ruimte met (extra) parkeerplaatsen aangelegd. Doordat verschillende onderdelen niet volgens plan zijn uitgevoerd zijn er nog diverse opleverpunten m.b.t. de parkeerplaatsen. In overleg met de ontwikkelaar wordt gewerkt aan een oplossing voor deze restpunten, zodat vervolgens het openbare gebied door de gemeente in beheer kan worden genomen. In 2022 is de eindverantwoording voor de Rif-subsidie vanuit de Gemeenschappelijke Regeling De Oude Rijnzone ingediend én beschikt.

Herontwikkeling achterlaatlocatie Millenaar & Van Schaik – Nieuwerbrug

Het project is in uitvoering. De planning is dat de 10 woningen in juni worden opgeleverd. De aanpassingen in het openbaar gebied (zijde Hoge Rijndijk) zullen ook omstreeks deze periode worden afgerond (juni/juli 2023).

Groendijck 24 – Waarder

Voor de ontwikkeling is door de provincie Zuid-Holland een subsidie toegekend voor de bouw van seniorenwoningen. Het plan heeft vorm gekregen. Er is een concept anterieure overeenkomst en een concept bestemmingsplan opgesteld. Tevens heeft er participatie plaatsgevonden.

Verhuizing supermarkt Poort van Waarder/herontwikkeling oude locatie

De anterieure overeenkomst (AOK) wordt op dit moment afgerond, het proces van het bestemmingsplan (BP) loopt parallel aan de opstelling van de AOK. Verwachting is dat de AOK in Q2 wordt afgerond en aan het college voorgelegd. Wat betreft het BP is de verwachting dat deze in Q2/Q3 aan de raad wordt voorgelegd, afhankelijk van de zienswijzen.

Broekvelden Vromade, scholen, sporthal, winkelcentrum en woningen.

In 2022 is dit project opgestart. Er is een voorbereidingskrediet beschikbaar, maar door het gebrek aan capaciteit is er een tijdje geen inzet geweest op dit project. Via een integrale aanpak willen we hier een vernieuwd wijk- en voorzieningencentrum realiseren. Het ijkpunt daarbij is nieuwbouw voor de scholen in 2028. Voor visie- en planontwikkeling, ruimtelijke procedures, organiseren samenwerking en voorbereiding bouw zullen we de tijd daartussen hard nodig hebben.

Maximalocatie, fase 3

Zowel de realisatie van het woon-zorgcomplex aan de Molendijk als de 7 grondgebonden woningen aan de Pr. Willem Alexanderstraat zijn in volle gang. Ingebruikname van het woon-zorgcomplex staat in de planning op 1 juni 2023. De woningen worden juist voor of na de bouwvak opgeleverd. In het tweede kwartaal wordt ook gestart met de inrichting van het openbaar gebied. Dit zal gereed zijn in het derde kwartaal (met uitloop vierde kwartaal) van 2023.

Omgevingswet

De Omgevingswet is niet op 1 juli 2022 in werking getreden. In 2022 is het plan van aanpak herijkt voor de implementatie van de Omgevingswet. Dit plan van aanpak is in verband met de opnieuw uitgestelde datum in 2023 nog eens herijkt. Verder is een overgangsstrategie vastgesteld voor de periode tot inwerkingtreding van de wet per 1 januari 2023. Deze overgangsstrategie is, wederom in verband met de opnieuw uitgestelde datum van inwerkingtreding van de wet, opgeschort.

In de tweede helft van 2022 is nog geen inzicht verkregen in op de structurele effecten van de implementatie door het vele uitstellen. Wel zijn er de wettelijke verplichte besluiten genomen door de raad (adviescommissie ruimtelijke kwaliteit, nadeelcompensatie, afvalstoffenverordening, erfgoedverordening en wijziging APV). Ook zijn er indringend ketentesten gestart waarin het werkproces voor de vergunningverlening wordt doorgelopen en waarbij werkafspraken worden gemaakt over de samenwerking tussen verschillende overheden en organisaties (provincie, GGD, gemeenten en ODMH). De omgevingstafel is geïmplementeerd in de organisatie. Intern zijn diverse werksessies "werken met de Omgevingswet" georganiseerd. We zijn aangesloten bij de procesoptimalisatie van (vergunning)aanvragen en een nieuwe concept meerjarenbegroting is opgesteld

t.b.v. de kadernota.

Actualiseren bestemmingsplannen

Langdurige uitval van collega's heeft gezorgd voor herprioritering van de werkzaamheden. In 2022 is nog een veegplan Buitengebied vastgesteld. Omdat de inwerkingtreding van de Omgevingswet opnieuw is uitgesteld, is ook een procedure voor een veegplan 2023 opgestart. Aan het opstellen van een concept is gewerkt. De verwachting is dat dit veegplan in de zomer van 2023 aan de raad wordt voorgelegd. Aan de 2^e herziening van het bestemmingsplan Plassengebied is ook gewerkt. Het is niet gelukt deze herziening in 2022 aan de raad voor te leggen. De voorgestelde aanpassingen hebben meer afstemming gevraagd dan vooraf verwacht. Ook zijn er lopende de procedure meer vraagstukken aan de herziening toegevoegd.

Het bestemmingsplan Centrum is in het 1^e kwartaal van 2022 vastgesteld. Verder is een start gemaakt met het opstellen van het paraplu bestemmingsplan archeologie en beheersverordening Nieuwerbrug. Dit in verband de geactualiseerde archeologische verwachtingenkaart. Daarnaast heeft de hoge werkdruk geleid tot vertraging. In 2022 zijn gewenste en belangrijke projecten en ontwikkelingen waarbij o.a. woningbouw wordt mogelijk gemaakt, gefaciliteerd en zijn actuele vraagstukken die onvoorzien waren opgepakt. Daarom zijn enkele reguliere werkzaamheden voor het actualiseren van bestemmingsplan blijven liggen.

Duurzaamheid

Zonnepanelen op bedrijfsdaken

In november 2022 is het Servicepunt Energietransitie Bedrijven Midden-Holland (SEB-MH) gestart. Het servicepunt ondersteunt bedrijven bij de inventarisatie wat nodig is om aan de verduurzamingswens te voldoen. SEB-MH is in nauwe samenwerking opgezet tussen de gemeente en de Ondernemersplatform Bodegraven-Reeuwijk.

Maatschappelijk vastgoed

Onder andere in samenwerking met lokale energiecoöperaties zijn er meerdere daken volgelegd met zonnepanelen. Op de sporthoeve, Custwijk en de Driewerf is de pv-installatie in werking.

Verdere verduurzaming vindt plaats op basis van de natuurlijke onderhoudscycli en de Trias Energetica. Mede de energie crisis heeft ervoor gezorgd dat er veel minder energie is gebruikt. Dit door simpele isolatiemaatregelen en juiste kloktijden en instellingen van de klimaatbeheersystemen.

Monitoring

Landelijk wordt er gewerkt aan een monitoringsysteem waarop de doelstellingen zoals in het Klimaatakkoord gemonitord kunnen worden. Verwacht wordt dat deze in 2023 bruikbaar zal zijn.

Regionale Energiestrategie

In 2022 zijn drie processen voorbereid: De Herijking van de RES, het Beleidskader Zon op Land, en het Beleidskader Lokaal Eigendom. Deze zullen in 2023 aan de raad worden aangeboden.

Vanuit de RES is voor Zon op Dak het SEB-MH opgezet. Zie hiervoor het kopje 'Bedrijfsdaken'.

Transitievisie Warmte

In 2022 is er gewerkt aan de voorbereidingen van een gemeentebreed isolatieprogramma. Deze wordt ter vaststelling aan de raad aangeboden in 2023.

Er zijn geen acties ondernomen op het gebied van aardgasvrij maken van wijken in de gemeente.

Energie besparen

In 2022 hebben de energiecoaches 219 huisbezoeken afgelegd bij huishoudens binnen de gemeente Bodegraven-Reeuwijk. In 2022 zijn er 3 nieuwe energiecoaches opgeleid. Er zijn 12 energiecoaches op vrijwillige basis actief binnen de gemeente.

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft vanuit de Rijksoverheid € 417.429 ontvangen om huishoudens die te maken hebben met energiearmoede te ondersteunen bij het verlagen van hun energierekening: SPUK gelden. In 2022 is een plan van aanpak opgesteld voor een project om met inzet van energiekussers huishoudens te ondersteunen bij het verlagen van de energierekening. Het project wordt uitgevoerd vanaf juni 2023.

In 2022 hebben er 15 intakegesprekken plaatsgevonden met VvE's m.b.t. het verduurzamen van deze VvE's. Het VvE Duurzaamheidsloket heeft de intakegesprekken uitgevoerd waarbij een gratis energiescan aan de VvE's is aangeboden.

Duurzame Economie

In oktober 2022 heeft de dag van de duurzaamheid plaatsgevonden, waarbij tal van duurzame initiatieven en verduurzamingsmaatregelen zijn gepromoot. Tijdens de dag van de duurzaamheid is de duurzaamheidspluim 2022 uitgereikt aan de directeur van RetourMatras. RetourMatras heeft als doel het recyclen van oude matrassen tot nieuwe hoogwaardige circulaire matrassen.

Label C

Per 1 januari 2023 moet elk kantoorgebouw in Nederland minimaal energielabel C hebben, anders mag het niet meer als kantoor worden gebruikt. Veel kantoren die zijn gebouwd na 1998 vroegen nog geen label aan, terwijl ze mogelijk wel voldoen aan de label C-eis. De eigenaren moesten uiterlijk in 2022 het label hebben geregeld. De ODMH heeft alle betrokken pandeigenaren in 2021 een brief gestuurd met betrekking tot de label C-eis. In 2022 werd er door de ODMH nogmaals geïnformeerd over de wet- en regelgeving. Uit cijfers van RVO blijkt dat het bestand aan kantoren met een voldoende label in de periode van 1 januari 2022 tot 1 oktober 2022, tussen de 6 en 25% is gestegen. Voor de gemeente Bodegraven-Reeuwijk zijn 11 labels aangevraagd. Van de aangevraagde labels in 2022 zijn 10 labels goed (A-C) en 1 label is slechter dan C. De komende jaren zullen we actie ondernemen op deze en de overige 73 kantoren, die volgens de database nog niet voldoen.

Klimaatadaptatie

Op basis van de uitvoeringsagenda klimaatadaptatie hebben we in 2022 verdere uitvoering gegeven aan de in 2020 vastgestelde strategie, waarmee we stapsgewijs komen tot een klimaatbestendige en waterrobuuste gemeente.

Klimaatadaptatie in Openbare ruimte

Samen met het hoogheemraadschap van Rijnland is in 2022 langs de Broekveldselaan en de Grutto een nieuwe hoofdwaterring aangelegd, genaamd de Blauw-groene corridor. Dit als sluitstuk van het watergebiedsplan van deze polder met o.a. als doel het fors verkleinen van de kans op

wateroverlast voor de lage woningen aan de Emmakade. Bij de aanleg is aandacht besteed aan vergroten van biodiversiteit.

Bij het vaststellen van de klimaatstrategie is eenmalig €250.000 beschikbaar gesteld voor het benutten van meekoppelkansen bij investeringsprojecten in de openbare ruimte in 2021. Het restant van dit budget is in 2022 besteed voor meekoppelkansen op diverse locaties: o.a. groene parkeerplaats de Zon (aansluitend aan Blauw-groene corridor Broekveldslaan), vergroening Groendijck/hoek Kievitslaan en vergroening na verwijderen van ondergrondse containers. Hiermee is het budget geheel besteed.

Na 2022 is er geen budget meer beschikbaar voor meekoppelkansen. De budgetten voor projecten uit het onderhoudsplan leefomgeving zijn zodanig krap dat er geen financiële ruimte is voor het meekoppelen van kansen voor klimaatadaptatie. In het onderhoudsplan is wel budget opgenomen om gebruik te kunnen maken van de rijkssubsidie voor klimaatadaptatieve maatregelen (impulsregeling ruimtelijke adaptatie). De in 2022 aangevraagde subsidie is goedgekeurd. Met deze rijkssubsidie kunnen we de projecten Elzenhof, Dunantlaan en Rietveldwoningen uitbreiden met klimaatadaptatieve maatregelen.

Klimaatadaptatie in ruimtelijke ontwikkelingen

Eind 2021 hebben we het convenant klimaat adaptief bouwen 2018 (ZH) ondertekend. De eisen uit het convenant worden opgenomen als minimum eisen bij (overeenkomsten van) nieuwe bouwontwikkelingen; klimaatadaptatie is een essentieel onderdeel van de anterieure overeenkomsten die we sluiten. Tevens wordt bij plannen die al in ontwikkeling zijn klimaatadaptatie zo goed mogelijk geïntegreerd, ook op basis van de eisen uit het convenant.

Klimaatadaptatie kunnen we niet alleen

Op 1 juli 2021 is de subsidie klimaatadaptatieve maatregelen gestart. In 2022 zijn 90 subsidies verleend voor 522 m2 groen dak, ruim 10.700 liter regenopvang en ruim 190 m2 vergroende tuinen. De subsidie loopt tot eind 2022, in het eerste kwartaal van 2023 stellen we de evaluatie op. Met bewustwordingscampagnes, bijv. NK tegelwippen, vergroten we het besef bij onze bewoners over de gevolgen van klimaatverandering. In het kader van de NK tegelwippen hebben we in 2022 geveltuinen aangelegd.

In samenwerking met de ODMH is in oktober 2022 de jaarlijkse Kinderklimaatop georganiseerd, dit keer met klimaatadaptatie als thema. Er is op 7 basisscholen aandacht gegeven aan de thema's hitte, droogte, wateroverlast en biodiversiteit.

Delen van kennis over klimaatadaptatie

In 2022 zijn de gebiedspaspoorten klimaatadaptatie opegesteld. Dit is een dashboard dat (data)informatie bevat op wijkniveau. Naast algemene informatie is allerlei gebiedsgerichte informatie te vinden over hitte, wateroverlast, droogte en overstroming.. Doordat de gebiedspaspoorten zeer gebruiksvriendelijk zijn, kunnen ze voor veel verschillende zaken, intern én extern, gebruikt worden. Bijvoorbeeld voor de startfasen van gebiedsontwikkeling en herinrichtingsplannen, toetsen achteraf, gesprekken met wooncorporaties, bewonersavonden etc. Het gebiedspaspoort is een dynamisch document wat we in de toekomst verder gaan uitbreiden en actualiseren.

In de openbare ruime worden armaturen op natuurlijke momenten vervangen met armaturen met ledverlichting. Dit heeft sinds de pijldatum van 2015 een energiebesparing van 23% opgeleverd in 2022.

De gemeente heeft als doel om voor 2030 zoveel mogelijk van haar wagenpark te vervangen met een elektrisch alternatief. In 2022 is er één elektrische auto bij gekomen. Van de 14 voertuigen zijn er nu 6 elektrisch.

Er is, conform het Onderhoudsplan Leefomgeving 2022-2025 in 2022 een jaarlijkse besparing van 23% bereikt t.o.v. het energieverbruik op de gehanteerde peildatum 2015.

Verbreding ecologisch beheer

Elementen van ecologisch beheer worden steeds meer toegepast binnen het gehele groenareaal en is gericht op het ontwikkelen van ecologische waarden en het vergroten van de biodiversiteit. Bij beplantingsplannen wordt gekeken welke soorten planten en bomen een bijdrage leveren aan de biodiversiteit maar ook in het onderhoud wordt gekeken waar we toekunnen met minder intensief onderhoud (snoei en bladruimen). Hiermee creëren we ruimte voor verschillende diersoorten o.a. door voedsel- en voortplantingslocaties te bieden maar moeten er schuilplaatsen te behouden voor veiligheid of overwintering maar daarnaast is dit ook voor klimaatadaptatie belangrijk. Een bodem met een strooisellaag met beplanting jaarrond aanwezig is gezonder en wordt minder vatbaar voor droogte en te veel vocht, en dat zijn zaken waar we in recente jaren structureel mee geconfronteerd worden.

Door behoud en uitbreiding van ruimtelijke samenhang maak je de verbinding tussen de gebieden. Een belangrijk onderdeel voor succes is ook de herkenning van de inspanning voor onze inwoners. Communiceren over het waarom we bepaalde zaken wel of niet doen is een punt waarbij we nog eenvoudig een verbetering kunnen doorvoeren.

Gebiedseigen soorten zijn ingezaaid in vakken met Bodegraven-Reeuwijk Zoemt. Hiermee is er ook in een berm variatie aangebracht in hoogte en bloei. Extra stimulatie en bewustwording is gerealiseerd met de campagne 'maai-mei-niet' via een aangenomen motie.

We maken geen gebruik van bestrijdingsmiddelen, maar kiezen voor stimulatie van natuurlijke vijanden. Er zijn op diverse locaties in het voorjaar van 2022 extra bloembollen opgekomen van o.a. EPR-mix (EikenProcessierups) en ook Bee-Surprise ter bevordering van o.a. de sluipwesp als predatie op de eikenprocessierups nabij eikenlanen.

Bij de jaarlijkse boom veiligheids controle paspoort wordt nu geregistreerd welke bomen dood hout zonder risico of als enkele stam kunnen blijven staan in het gebied. Dit dode hout mag blijven zitten ten behoeve van ecologie, zonder dat dit extra risico met zich meebrengt. In het Kennedybos en bij de surfplas worden enkele bomen die op de nominatie stonden om gekapt te worden nu ecologisch beheerd.

Groenstructuurplan met ecologische kaart

Er is een groenblauwe kaart opgesteld in nov '22 waarbij de aanwezige groen/blauwe structuren in beeld zijn gebracht. De kaart geeft inzicht in de huidige gebruikswaarde, toekomstwaarde en belevingswaarde en waar relevante opgaves liggen van cultuurhistorie, natuur, klimaatadaptatie en recreatie als ontwikkeling of wens.

Er is een kaart opgesteld voor de gehele gemeente en 2 deelkaarten met de kernen Bodegraven en Reeuwijk. Daarnaast is er een boekje met toelichting en uitleg opgesteld.

De kaart zal nog met de raad worden gedeeld om te worden vastgesteld zodat de uitgangspunten als leidraad dienen voor ontwikkelingen op het gebied van woningbouw, klimaatadaptatie, recreatie en biodiversiteit.

Betere bescherming bomen

Bestaande aanwezige (boom)structuren worden op de groenblauwe kaart weergegeven. Ook waar kansen liggen voor ontwikkeling met de verschillende thema's als cultuurhistorie, natuur, klimaatadaptatie en recreatie. In de jaarlijkse boomveiligheidscontrole (35% van het totale areaal per jaar geïnspecteerd) is extra data opgenomen voor de bepaling van het boomkroonvolume. De gedachte is dat je afstapt van aantallen bomen en meer gaat sturen op het kroonvolume van bomen, van kwantiteit naar kwaliteit. In de huidige wijze van tellen, telt een knotwilg even zwaar mee als de grote populier bij het gemeentehuis. In nieuwbouw en herinrichtingsplannen wordt rekening gehouden met de ondergrondse groeiruimte en de boombalans voor plaatsing bomen van de 1e, 2e of 3e grootte. Plaats en schaduwwerking zijn ook van invloed, evenals bloeiwijze en bijdrage aan biodiversiteit.

Afval / Grondstof / Schoon

De operationele kosten van afvalverwerking en afvalinzameling zijn gestegen door inflatie en energie- en brandstofprijzen. Ondanks deze ontwikkelingen is de budgetoverschrijding beperkt gebleven.

Dit geldt ook voor de kosten van schoonmaken (vegen en onkruidbestrijding op verharding). Hoewel het areaal in 2022 is gegroeid, is er door Cyclus geen financiële correctie doorgevoerd.

In 2022 is het aantal partijen waarmee we samenwerken gelijk gebleven. Door langdurige ziekte was er weinig capaciteit om hierop in te zetten. Wel hebben we getracht om de banden met de verenigingen en ondernemers te onderhouden door hen van informatie te voorzien en in contact te blijven. Toch kunnen we concluderen dat de voorlichting met betrekking tot de nieuwe ontwikkelingen hieronder te lijden heeft gehad.

Ondanks strengere acceptatienormen is er vrijwel geen afkeur geweest op PMD. Dit is verklaarbaar omdat de handhaving op ingangscntrole nog niet strict wordt ingezet.

Milieustraat

Nadat duidelijk geworden is dat uitbesteding van de milieustraat niet haalbaar is, is door de gemeenteraad het besluit genomen om budget beschikbaar te stellen om in 2023 de strikt noodzakelijke zaken aan de milieustraat op te knappen.

Ondergrondse containers

In 2022 is het areaal aan ondergrondse containers geoptimaliseerd; een groot aantal restafval containers zijn weggehaald en waar nodig vervangen door afvalfracties waar een tekort aan was. Optimalisatie van dit containerareaal draagt bij aan het serviceniveau en de kostenbeheersing. Bovendien beperkt het de benodigde investering in electronica. Het streven om in de nabije toekomst contactloos betalen mogelijk te maken blijft bestaan. Op korte termijn (+/- 2 jaar) is het financieel en technisch (nfc-techniek) nog niet mogelijk.

De samenwerking met de papierverenigingen en de dorps- en wijkteams is dit jaar goed verlopen.

Gedrag

Sinds dit jaar hebben we inzicht in de hotspots. Zowel qua dumpingen en bijplaatsingen als qua MOR meldingen. Dit maakt een (wijk)gerichte aanpak mogelijk.

Inzet spoedeisende bestuursdwang is succesvol. Dit geldt zowel voor het hoge percentage geslaagde inningen als het voorkomen van herhaaldgedrag / het verminderen van hotspots.

Tevens is er gekeken naar het verrichten van maatwerk, wat betreft het proberen te bereiken van verschillende (nieuwe) bevolkingsgroepen. Hierbij is voornamelijk ingezet op preventie in plaats van repressief optreden. Door passende voorlichting te geven in de moedertaal en afvalscheiding onderdeel te maken van het leercurriculum.

Bezetting

Na jarenlange strijd om voldoende bezetting te krijgen is het gelukt om de schoonploeg ingevuld te krijgen. Dit is gebeurd door de meest geschikte mensen vanuit het Ferm Werk bestand in eigen dienst aan te nemen. Hoewel dit betekent dat we nauwelijks opleidingsplaatsen en doorstroom meer kunnen bieden, bieden we hen wel een volwaardige baan en horen ze er als collega nu helemaal bij.

Op het gebied van voorlichting hebben we door onderbezetting (ziekte) en de coronapandemie niet het maximale eruit kunnen halen. Ondanks het onderhouden van de contacten, hebben we op het gebied van wijk- en straatgericht werken de samenwerkingen met de verschillende stakeholders niet volledig kunnen benutten.

Overige kosten

Op het gebied van Oud Papier en Karton zijn we druk bezig geweest de vervuilingsgraad te reduceren. Ten aanzien van het bedrijfsafval zijn we momenteel nog bezig beleidsvoorstellen op te stellen. Deze beleidsvoorstellen zullen gericht zijn op het laten dragen van de kostenpost door ondernemers.

Er is geen afkeur geweest in 2022 qua OPK. Enerzijds is dit te danken aan een nieuw verwerkingscontract met betere acceptatieeisen, anderzijds aan het feit dat we er bij de papier inzamelende verenigingen op hebben gehamerd dat we los aangeboden papier niet meenemen (in de cliënt is het niet vervuild, niet nat en je hoeft niet te tillen). Anderzijds mogen ze ook geen bedrijfs-OPK meer meenemen. (Dit is vaak vervuild). Omdat dit van invloed is op de inkomsten van de verenigingen was dit geen populaire maatregel.

Onkruid

We hebben met betrekking tot onkruidbestrijding mooie stappen gemaakt. Het inzetten op een vast dienstverband binnen de schoonploeg en doorstroming vanuit Ferm Werk is succesvol gebleken. De capaciteit binnen de schoonploeg is sinds het laatste kwartaal van 2022 op orde. Ten aanzien van de wens om 'overall' het beeldkwaliteit 'B' te realiseren, kan geconcludeerd worden dat dit nog niet het gewenste resultaat behelst.

Het afgelopen jaar loopt de uitvoering van het uitvoeringsprogramma op schema. Zo staan er geen budgetten vanuit 2020 meer. De genomen maatregelen dragen bij aan een stijging van de wegw kwaliteit en hiermee het terugdringen van de D-kwaliteit. Ditzelfde geldt voor bruggen. Er is

een start gemaakt om tot het volledig oplossen van de bruggen met een D-kwaliteit te komen

Op basis van het coalitieprogramma is er een nieuw uitvoeringsprogramma leefomgeving vastgesteld om een bezuiniging te bewerkstelligen. Hierdoor zijn/worden projecten anders uitgevoerd dan in de begroting 2022 aangegeven. Zo is de Willem de Zwijgerstraat een onderhoudsproject geworden zonder esthetische kwaliteitsverbetering en worden de Notaris d'Aumerielaan en Dorp Waarder sober uitgevoerd. Projecten die tegen uitvoering aan zaten zoals de Dunantlaan, Reeuwijk-west, Raadhuisweg/Zoutmansweg en Kerkweg Reeuwijk-Dorp zijn afgerond of in uitvoering gegaan.

Mobiliteit

Het plan van aanpak om te komen tot een mobiliteitsvisie is in 2022 gestart. In april 2023 gaan we hierover met de gemeenteraad in gesprek.

Het project Zoutmansweg en Raadhuisweg is technisch afgerond. De afrekening en verantwoording volgt in 2023. Het reduceren van het aantal en snelheid van motorvoertuigen is en blijft een aandachtspunt.

De vaststelling van het definitief ontwerp en de uitvoering van de herinrichting van de Notaris d'Aumerielaan is doorgeschoven naar 2024/2025 op basis van een sobere aanpak.

Vanaf eind september t/m november 2022 heeft bureau Dietz in opdracht gewerkt van gemeente Bodegraven-Reeuwijk en Regio Midden-Holland voor de agendering van de 'Bodegravenboog'. Deze 'Boog' is een voorgestelde maatregel om de A12 bij Bodegraven direct te verbinden met de N11, en zo sluipverkeer, files en verkeersonveiligheid aan te pakken. Aan het begin van het traject is besloten de inzet te concentreren op de MIRT-besprekingen van begin en eind november 2022. De Tweede Kamer ging akkoord met de ingediende motie. Met deze oproep van de kamer moet de minister zich weer gaan beraden over de Bodegravenboog. De lobby wordt gecontinueerd.

Het maatregelenpakket, met fietsroutes, maatregelen op de Gouwe, de Bodegravenboog en een noordelijke ontsluitingsroute Boskoop is bestuurlijk vastgesteld. Aan het maatregelenpakket wordt uitvoering gegeven.

Met de gemeente Waddinxveen is over de inzet van menskracht, tijd en financiële middelen een Samenwerkingsovereenkomst gesloten. In 2022 is in het verlengde van deze afspraak een gezamenlijk onderzoek gestart naar de oorzaken van de verkeersdruk en het sluipverkeer in het Poldergebied Reeuwijk.

Er is een Plan van aanpak opgesteld voor het gebruik en doel van de ANPR-camera's. Dit Plan van Aanpak is goedgekeurd door het Parket Centrale Verwerking Openbaar Ministerie (CVOM). Hiermee is de juridische basis geplaveid voor de ingebruikname van de ANPR-camera's.

De technische uitwerking voor de loswal is gestart. Op basis hiervan stelt het college in 2023 het definitief ontwerp, in afstemming met de provincie zuid-holland met betrekking tot de doorfietsroute, af.

De herinrichting voor hooggeïnd en laaggeïnd is gepland, waarbij de routing zwaar verkeer concreet vorm moet krijgen en hiermee de kleine kernen

gaan ontlasten. De technische voorbereidingen hiervoor zijn opgestart.

Het onderzoek voor de actualisatie van het Fietsenplan 2018, is in 2022 uitgevoerd. Concept Fietsenplan 2.0 is opgeleverd waarna verdere afstemming met wijkteams plaats vindt. Binnen de financiële mogelijkheden wordt op basis van prioritering bepaald welke aanpassingen er, los van integrale projecten, daadwerkelijke worden uitgevoerd. Vaststelling door college in mei 2023.

In 2022 zijn de prioriteitslocaties in beeld gebracht. Er zijn in afstemming met de betrokken scholen uniforme ontwerpen voor veilige schoolomgevingen opgesteld en vastgesteld. De uitvoering hiervan staat gepland voor medio 2023

Een deel van de Doorfietsroute, respectievelijk het trajectdeel Zoutmansweg en Raadhuisweg is in 2022 uitgevoerd. De overige trajectdelen binnen Reeuwijk zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma Onderhoudsplan Leefomgeving. De voorbereidingen hiervoor zijn in 2022 gestart, uitvoering staat voor 2023 gepland.

Om bezuinigingsredenen is er geen gezamenlijke intentieverklaring aan gegaan met de gemeente Alphen aan den Rijn. We werken mee aan de totstandkoming van de route, maar aan de uitvoering voor de trajectdelen die in ons beheer zijn geen middelen beschikbaar. Er wordt vooralsnog geen invulling aan gegeven.

In oktober 2022 is het Definitief Programma van Eisen en de Nota van Beantwoording in het kader van de aanbesteding van de openbaar vervoerconcessie Zuid-Holland Noord door Gedeputeerde Staten vastgesteld.

De fase waarin geïnteresseerde vervoerders hun inschrijving kunnen opstellen en vervolgens indienen, loopt inmiddels In de periode februari – mei 2023 vindt de beoordeling van de inschrijvingen plaats. Eind mei 2023 wordt de winnaar van de aanbesteding en het aanbestedingsresultaat bekend gemaakt, waarna de implementatieperiode van start gaat. De nieuwe concessie gaat op zondag 15 december 2024 van start.

Met ingang van 1 juli 2021 is Equans als nieuwe concessieverlener voor de E-laadinfrastructuur actief in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk.

In 2022 zijn er twee locaties (parkeerplaats Stationsplein en parkeerplaats Marktstraat) in de kern Bodegraven ingericht voor het gebruik van deelauto's van Greenwheels.

Gemeentelijk vastgoed

De verduurzaming van het Gemeentehuis is afgerond en met een mooi energielabel bekroond. Ook heeft de Dorpskerktoren een verfbeurt gekregen.

2022 stond lange tijd in het teken van het realiseren van een noodopvang locatie voor Oekraïense vluchtelingen. Ook zijn wij in 2022 aan de slag gegaan met het in kaart brengen van de demarcaties van het jaarlijks onderhoud conform de bestaande overeenkomsten.

Deze actie maakt onderdeel uit van de aanpak van de bezuinigingsopgave die de komende jaar moet worden behaald op vastgoed. In dit kader is in 2022 de werving van een medewerker op strategisch vastgoed gestart om hier invulling aan te geven.

Verbonden partijen

Groenalliantie Midden-Holland e.o.

Groenalliantie Midden-Holland e.o. is de gemeenschappelijke regeling waarbinnen 5 gemeenten een aantal natuur- en recreatiegebieden ontwikkelt, onderhoudt en beheert. Voor B-R is dat de Reeuwijkse Hout, Recreatieterrein Elfhoevenstrook en recreatieterrein Twaalfmorgen. Groenalliantie acteert o.b.v. een Ontwikkelplan en daaraan gekoppelde Investeringsagenda op centraal en gebiedsniveau. Groenalliantie is financieel gezond. Naar de toekomst toe zijn er zorgen vanwege wijziging in de financiële bijdrage van PZH:

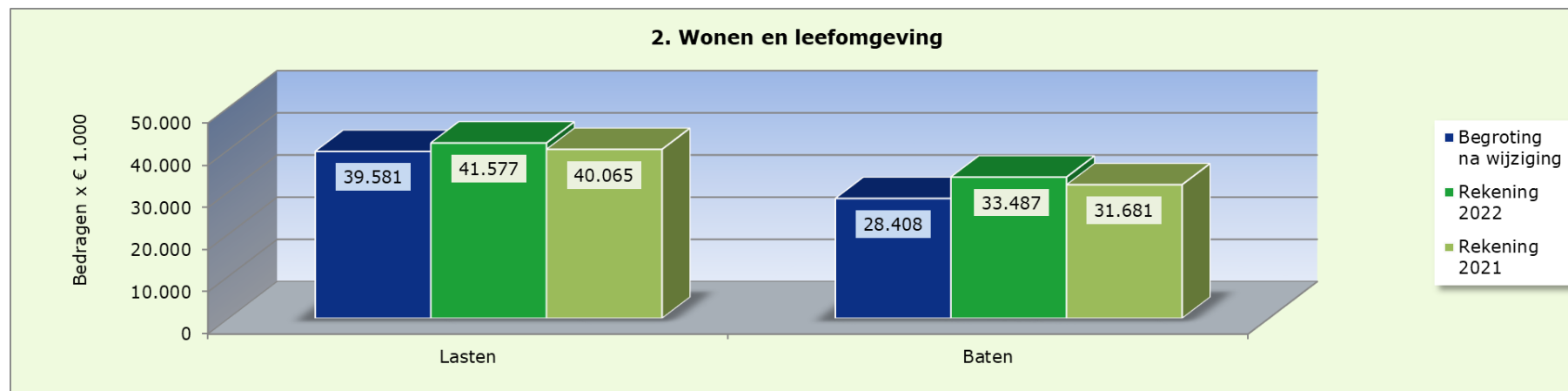
Vanaf 2025 is de Provincie formeel uitgetreden uit vier van de vijf Natuur-, en Recreatieschappen (schappen) in Zuid-Holland en zo ook de Groenalliantie Midden Holland e.o. In 2022 is er een beheerregeling van kracht geworden waarmee de provincie financieel bijdraagt aan natuur-, en recreatiegebieden in Zuid-Holland. Vanaf 2025 is dit ook de regeling waarop de schappen aanspraak kunnen maken. Hierbij is van toepassing dat het een jaarlijks aan te vragen subsidie betreft met een maximum van 40% van de beheerbegroting (meer aanvragers, geen vergroting van budget is een lagere bijdrage) en de aan te vragen subsidie geldt alleen voor gebieden met een minimum oppervlakte van 100ha. De Groenalliantie gebieden zijn, op een paar na, kleiner dan 100ha, maar hebben wel allen een bovenregionale functie. Het schap ontvangt op dit moment een hogere provinciale bijdrage dan de maximaal 40% die vanaf 2025 van toepassing wordt.

Het bestuur van GA is namens de besturen van de andere schappen in overleg met zowel GS als PS van de provincie om te komen tot een aanpassing van de regeling (de voorbereidingen voor een evaluatie door de provincie zijn reeds gestart) voor de schappen en doet dit in nauwe samenwerking met de uitvoeringspartner van de schappen, tevens ook zelf terreinbeheerder in Zuid- Holland, Staatsbosbeheer. Op dit moment is er naast de beheerregeling nog niet verder aan te geven of en hoe de financiële bijdrage er precies uit gaat zien. De verwachting is dat daar eind 2023 meer duidelijkheid over verschaft kan worden.

Het financiële kader

bedragen x € 1.000

Wat heeft het ons gekost?	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 31.890	- 39.581	- 41.577	- 1.996 N	- 40.065
Baten	21.584	28.408	33.487	5.079 V	31.681
Totaal Saldo van baten en lasten	- 10.306	- 11.173	- 8.090	3.083 V	- 8.384
Mutatie reserves					
Lasten	- 298	- 867	- 867	-	- 3.186
Baten	7	655	655	0 V	5.136
Totaal Mutatie reserves	- 291	- 212	- 212	0 V	1.951
Resultaat	- 10.597	- 11.385	- 8.302	3.083 V	- 6.433

Programma 3 – Samenwerken, ondernemen en dorpspromotie @ Bodegraven-Reeuwijk

Onderwerpen

Programma 3 in dit jaarverslag bevat de thema's samenwerken, ondernemen en dorpspromotie. Onderwerpen die hier onder vallen zijn regionale samenwerking, economie, bedrijventerreinen en dorpspromotie.

Gerealiseerde doelstellingen

Binnen dit programma zijn de volgende doelstellingen opgesteld.

- Regionale samenwerking in een geografisch brede en sterke regio
- Vervullen van een actieve rol in het regionaal economisch beleid

- Samen met lokale bedrijfsleven werken aan een vitale sterke economische gemeente door middel van het actieprogramma Economie
- De naamsbekendheid van onze gemeente vergroten en uitdragen door middel van dorpspromotie
- Kansen benutten op het gebied van Recreatie en Toerisme

Deze doelstellingen vallen uiteen in diverse projecten, opdrachten en processen. Daarvan wordt hierna een uiteenzetting gegeven van de stappen die in 2022 zijn gezet:

Projecten, opdrachten en processen

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling en stand van zaken aangaande de projecten, opdrachten en processen die binnen dit programma zijn opgenomen.

Realisatie
<p>Dorpsvisies</p> <p>De Dorpsvisies zijn afgerond en aangeboden aan de gemeenteraad. Uit gesprek met de voorzitters van de dorpssteams bleek dat de dorpssteams zelfstandig de visies goed ter hand nemen. Daar waar ondersteuning van de gemeente gewenst is weet men met gerichte vragen de gemeente te betrekken. Daar waar voor elementen uit de dorpsvisies de regie bij de gemeente ligt (denk aan projecten openbare ruimte) is de aangepaste planning met de teams gedeeld zodat ze weten waar ze aan toe zijn.</p> <p>Een concrete doorvertaling van toekomstvisie en dorpsvisies wordt momenteel gemaakt voor het gebied Oude-Rijnzone en Bodegraven-Noord.</p>
<p>Uitvoering Actieprogramma economie</p> <p>De uitvoering van het Actieprogramma economie 2017-2022 - met een looptijd tot en met maart 2022 - is besproken met het Ondernemersplatform Bodegraven-Reeuwijk (OPBR), waarbij de ondernemers een evaluatie hebben aangereikt. Geconstateerd is dat het programma grotendeels succesvol is uitgevoerd, maar er ook onderdelen zijn die minder goed uit de verf zijn gekomen. Op basis van de ervaringen is afgesproken voor de periode 2023 –2026 wederom een actieprogramma economie op te stellen.</p> <p><i>Bedrijventerreinen</i></p> <p>Er zijn verdere stappen gezet in de richting van realisatie van Zoutman West. Op basis van de op 15 december 2021 door de gemeenteraad vastgestelde Bedrijvensvisie Bodegraven-Reeuwijk 2020-2040 zijn verdere verkenningen voor een locatie voor nieuwe bedrijfshuisvesting in Bodegraven uitgevoerd. Dit heeft geleid tot de keuze voor Rijnhoek II, waarvoor in de richting van provincie en regio verdere stappen in de voorwaarden voor realisatie zijn gezet.</p> <p><i>Duurzaamheid</i></p> <p>Op verduurzaming van de bedrijventerreinen is in 2022 – door krappe ambtelijke capaciteit - slechts in beperkte mate ingezet. Wel zijn de symposia van OPBR Duurzaam na de coronaperiode weer georganiseerd onder grote belangstelling vanuit het bedrijfsleven. Daarnaast is vanuit de ODMH i.s.m. de gemeente het advieswerk over wettelijke maatregelen voor de verduurzaming van bedrijven versterkt voortgezet. Geconstateerd is dat het project A12 Corridor, als projecten-organisatie gericht op o.a. verduurzaming niet heeft gebracht wat daarmee werd beoogd. Eind 2022 is door de deelnemende partijen afgesproken dat het project heroriëntatie behoeft. In 2022 zijn in regionaal verband met het bedrijfsleven voorbereidingen getroffen voor de oprichting van het Servicepunten Energietransitie Bedrijven. Dit servicepunt is begin 2023 van start gegaan en adviseert bedrijven in regio Midden-Holland over verduurzaming.</p> <p><i>Regionale economische samenwerking</i></p> <p>In 2022 heeft de economische samenwerking in Midden-Holland verder vorm gekregen. Dit onder andere met uitvoering van projecten van de MKB-deal en de vaststelling van een nieuwe Regionale detailhandelsstructuurvisie. Daarbij nadert de afronding van het langdurige proces om te komen tot een regionale bedrijventerreinenstrategie voor Midden-Holland.</p>

Detailhandel en horeca

De uitvoering van het centrumplan richting ondernemers is afgerond met de afhechting van de laatste subsidies en de herinrichting van het Raadhuisplein. Een verdere doorvoering van de centrumontwikkeling is voorbereid.

In Waarder wordt medewerking verleend aan de ontwikkeling van een nieuwe dorpsupermarkt. In Nieuwerbrug is de Dagwinkel in een nieuw concept voortgezet. De mogelijkheden voor vestiging van een nieuwe dorpsupermarkt in Reeuwijk Dorp worden onderzocht.

Corona

Horeca en detailhandel in Bodegraven-Reeuwijk zijn redelijk door de coronaperiode heen gekomen. Zwaar was het in het bijzonder voor de horeca. Steunmaatregelen, maar ook ondernemerscreativiteit hebben hieraan bijgedragen. Dit evenals de steun van de samenwerking tussen gemeente en ondernemersverenigingen in de Taskforce Corona en de campagne Koop Lokaal. Deze activiteiten zijn begin 2022 afgerond.

Uitbreiding bedrijventerrein Zoutman-West

Voor deze ontwikkeling zal de gemeente marktpartijen uitnodigen om dat op te pakken. De gemeentelijke rol is faciliterend. De positie van het bestaande volkstuincomplex is nog onderwerp van gesprek.

Recreatie en toerisme

Na het coronatijdperk heeft de toeristische en recreatieve sector een nieuwe impuls nodig om in de veranderde behoeften goed te kunnen voorzien. Vakantie in eigen land en stedentrips worden meer vanzelfsprekend en daarbij is promotie en productontwikkeling zoals in onze visie staat beschreven van groot belang.

Daarbij maken we continue een afweging tussen het beschermen van de kernwaarden en de unieke elementen van ons plassengebied en buitengebied, de rust van onze inwoners en het aanbod dat we met elkaar aan onze toeristen bieden.

In 2022 zijn we verder gegaan met het op de kaart zetten van onze gemeente als Hart van het Groene Hart. Dit doen we samen met verschillende lokale partners zoals stichting Promotie Bodegraven-Reeuwijk, ECB, OPBR en de organisaties achter grote(re) evenementen. Een nauwe samenwerking met Landal De Reeuwijkse Plassen is aanwezig en essentieel voor kennis over onze bezoekers.

De realisatie van een nieuwe plek voor het huidige kaasmuseum in het centrum van Bodegraven heeft plaatsgevonden. In deze locatie is naast het Kaas Museum, de nieuwe naam van het museum, ook het VVV Groene Hart van Holland, met daarin toeristische informatievoorziening voor zowel onze bewoners als onze bezoekers, gevestigd, alsmede een Cadeaushop. De opening vond plaats in april 2022.

De bijschrijving van onze Kaaskoningin als Inventaris Immaterieel Erfgoed draagt bij aan meer (regionale en landelijke) aandacht voor kaas. In 2022 hebben we het 70-jarig bestaan van de Kaaskoningin gevierd.

Vanuit stichting Groene Hart Verbinders wordt gewerkt aan het vergroten van de (naams)bekendheid van het Groene Hart van Holland. Online en offline producten en diverse campagnes dragen hier aan bij. Samenwerking tussen de deelnemende gemeenten, de DMO's en de ondernemers is hierbij belangrijk en versterken het proces. Binnen onze gemeente, in het VVV Groene Hart van Holland, staan vanuit een gesubsidieerd project 2 digitale informatiezuilen met logo Groene Hart van Holland, waarop lokale en regionale informatie is te vinden.

Streekmuseum

Het nieuwbouwplan van het Streekmuseum is verder uitgewerkt tot een plan met heldere uitgangspunten en de noodzakelijke voorbereidingen om tot de startbouw te komen zijn in volle gang. Voorbereiding met de aannemer en installateurs zijn in afrondende fase. Sloopwerkzaamheden worden opgestart als de bouwvergunning onherroepelijk is verklaard en daarna zal begonnen met de bouw van het nieuwe Streekmuseum. Inmiddels is door de raad een extra budget van € 200.000 beschikbaar gesteld omdat binnen de gestelde financiële kaders realisatie niet mogelijk bleek. Oplevering wordt verwacht in 2024.

Regio Midden-Holland

In de regio Midden-Holland werken de gemeente Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Krimpenerwaard, Waddinxveen en Zuidplas samen om de belangen van de regio te behartigen. Dit gebeurt in de vorm van een netwerksamenwerking en rond vijf inhoudelijke tafels. Na vaststelling van de strategische agenda 'De kracht van Midden-Holland: de regio van verbinding' in 2020, heeft de regio Midden-Holland in 2021 ingezet op strategische herpositionering. Daarvoor zijn de voor de regio gezamenlijke lobbypunten benoemd. Hierbij zijn naast de bestuurlijke tafels ook raadsleden, statenleden en vertegenwoordigers van de waterschappen betrokken.

"Midden-Holland is uniek door de centrale ligging: de regio midden in de Randstad. Midden-Holland is stad en platteland, natuur en cultuurhistorie, Randstad en ruimte, vakmanschap en high-tech, handel en industrie. Midden-Holland biedt ruimte. Aan wonen, ondernemen en genieten. Voor iedereen. En zien we uitdagingen of kansen? Dan zetten we samen onze schouders eronder en maken we het mogelijk. Dat doen we al eeuwenlang en dit blijven we doen."

Dat is de kernboodschap van het met de regiogemeenten opgestelde positioneringsdocument Regio Midden-Holland. Dit document wordt ingezet bij lobby-activiteiten, om zo bij te dragen aan de realisatie van de belangrijkste opgaven van de regio. Deze opgaven zijn verdeeld over 3 kernthema's: groeigebied, bereikbaarheid en economische vitaliteit.

In 2022 is onder andere verder gewerkt aan:

- Het uitvoeren van een pilot voor een regionaal energieloket om bedrijven te ondersteunen in hun verduurzamingsopgave en de wettelijke verplichtingen
- Het in samenwerking met provincie, BZK, woningcorporaties en andere betrokken partijen opstellen van de regionale realisatieagenda om langetermijnafspraken te maken in het kader van de Nationale Bouw- en Woonagenda.
- Het actualiseren van het regionale woningbouwprogramma volgens de nieuwe provinciale governance.
- Het delen van kennis over ruimtelijke adaptatie en een subsidieverzoek bij het ministerie van I&W ingediend in het kader van de impulsregeling ruimtelijke adaptatie.
- Het voorzien van de Agenda Verstedelijking en Mobiliteit van een investeringsadvies om de ambities in verbinding te brengen met nationaal beleid en fondsen.
- Het integrale investeringsadvies is ambtelijk en bestuurlijk besproken met de overige regionale programma's ter voorbereiding op de vorming van een regiodeal.
- Het voeren van lobby bij rijk en provincie ten behoeve van het Regionaal verkeer en vervoersplan projecten zoals Bodegravenboog en Algeracorridor
- Het starten van een vervolgonderzoek station/transferrum Gouweknoop
- Het starten van diverse projecten ter uitvoering van de MKB-deal.
- Het opstellen regionale kwalitatieve bedrijventerreinenstrategie Midden-Holland.

- Het monitoren en actualiseren van het kwantitatieve deel regionale kantorenstrategie Midden-Holland 2019 – 2024
- Het uitvoeren van het projectplan 'Cultuureducatie Verrijkt je kijk!' voor deelname aan subsidieprogramma Cultuureducatie met Kwaliteit 2021-2024.

Cheese Valley

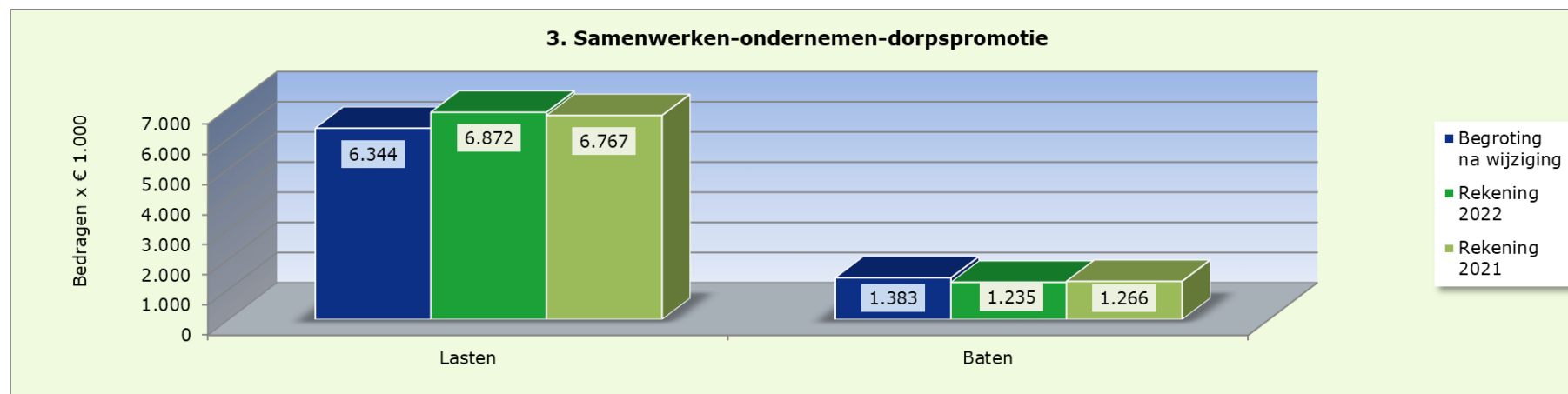
Het doel van de stichting Cheese Valley is de ontwikkeling en verduurzaming van het economisch profiel van het Groene Hart door de groei van de vrijetijdseconomie.

In samenwerking met de gemeenten Gouda, Krimpenerwaard en Woerden wordt de profilering van de regio als belangrijk gebied waar kaas wordt geproduceerd versterkt en gepromoot. Deze profilering appelleert ook aan de interesse van buitenlandse bezoekers. De promotie levert zowel een bijdrage aan het toerisme als aan de economie van onze gemeente. Ook voor 2023 is de inzet het versterken van het icoon kaas voor onze regio.

Het financiële kader

bedragen x € 1.000

Wat heeft het ons gekost?	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 6.272	- 6.344	- 6.872	- 528 N	- 6.767
Baten	1.358	1.383	1.235	- 148 N	1.266
Totaal Saldo van baten en lasten	- 4.914	- 4.961	- 5.637	- 676 N	- 5.501
Mutatie reserves					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	90
Totaal Mutatie reserves	-	-	-	-	90
Resultaat	- 4.914	- 4.961	- 5.637	- 676 N	- 5.411

Programma 4 – Bestuur en dienstverlening @ Bodegraven-Reeuwijk

Onderdelen

Programma 4 bevat de onderdelen Dienstverlening, Burgerparticipatie, Verbonden Partijen en Organisatieontwikkeling.

Gerealiseerde doelstellingen

Dit programma kent de volgende doelstellingen:

- Optimale dienstverlening aan onze inwoners
- Verder ontwikkelen van onze organisatie
- Helder en transparant bestuur

Deze doelstellingen vallen uiteen in diverse projecten, opdrachten en processen. Daarvan wordt hierna een uiteenzetting gegeven van de stappen die in 2022 zijn gezet.

Projecten, opdrachten en processen

In onderstaande tabel wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling en stand van zaken aangaande de projecten, opdrachten en processen die binnen dit programma zijn opgenomen.

Realisatie
<p>Organisatie</p> <p>Om te zorgen voor meer inzicht en overzicht van de organisatie, is de organisatie ingedeeld in vijf domeinen, te weten;</p> <ul style="list-style-type: none">• Bestuur & Organisatie• Ruimte• Maatschappij• Bedrijfsvoering• Dienstverlening <p>Daarnaast zijn er teams binnen de domeinen gevormd en hebben alle medewerkers van de gemeente een plek binnen de teams gekregen. Hierdoor zijn de ontwikkelbehoeften zichtbaarder geworden. Binnen de teams is er gewerkt aan de samenwerking en communicatie zowel binnen de teams als teamoverstijgend. In de paragraaf bedrijfsvoering wordt dit verder uitgewerkt.</p>
<p>Dienstverlening</p> <p>Samen met de burgerzaken- en telefonied medewerkers wordt gewerkt aan de teamontwikkeling en aan het landelijke project 'Burgerzaken gereed voor 2024'. Ook onderzoeken we de mogelijkheden om burgerzaken opnieuw in het gemeentehuis te vestigen.</p> <p>Het KCC handelt vragen via diverse kanalen als telefoon, (receptie) balie, facebook, twitter en whatsapp zoveel mogelijk zelfstandig af. Politiek gevoelige vragen en opmerkingen worden opgepakt door team communicatie.</p> <p>Het KCC werkt samen met de vakteams aan het vullen van het vraag- en antwoordsysteem om de binnenkomende vragen zoveel mogelijk zelfstandig af te kunnen handelen. De klanttevredenheid wordt gemeten na de afhandeling van een melding openbare ruimte, metingen op het kanaal telefonie en de website volgen nog.</p> <p>De resultaten van het klanttevredenheidsonderzoek en reacties op onze dienstverlening worden ingezet om onze dienstverlening te verbeteren. Zo zijn er diverse klantreizen en processen in beeld gebracht en verbeterd.</p> <p>Team dienstverlening werkt in samenwerking met onze dataspecialist aan een dashboard dienstverlening op basis van meetbare indicatoren gericht op communicatie aan college en bestuur.</p>
<p>Veiligheid</p> <p><i>Veiligheidsprogramma</i></p> <p>In het laatste kwartaal van 2022 is het 'Veiligheidsprogramma 2022 en verder' vastgesteld door de gemeenteraad.</p> <p>Van de elf beschreven thema's zijn twee als bestuurlijke prioriteit benoemd: toezicht & handhaving en jeugdoverlast & -criminaliteit. De verdere uitvoering van het veiligheidsprogramma is doorlopend in 2022-2026.</p> <p>Het boa-team is in 2022 uitgebreid met 1 boa en 1 boa-coördinator. Hiermee wordt het team op sterkte gebracht, waardoor de taken verder</p>

ontwikkeld kunnen worden.

Samen met het Sociaal Domein verstevigen we de inzet van het jongerenwerk en is gestart met een lokale jeugdaanpak.

Complotdenkers

Aanstichters van de perikelen rondom de Bodegraafse complottheorieën zijn in mei 2022 door de rechtbank veroordeeld tot een gevangenisstraf en het betalen van een schadevergoeding aan de gemeente.

Opvang Alleenstaande Minderjarige Vreemdelingen (AMV)

In 2022 heeft het COA in het GR8 hotel aan de Goudseweg 90-100 AMV's opgevangen. De samenwerking met het COA en inzet van vrijwilligers is goed verlopen.

Noodopvang Oekraïense vluchtelingen

Begin maart kregen de gemeenten opdracht om noodopvanglocaties te regelen voor opvang van Oekraïense vluchtelingen. De taakstelling voor onze gemeente was het organiseren van zo'n 140 opvangplaatsen. Vele medewerkers zijn hierbij betrokken geweest om dit te realiseren. Aan de Reeuwijkse Poort is een kantoorpand geschikt gemaakt. Eind maart kwamen de eerste vluchtelingen aan en in de loop van het jaar zijn er zo'n 150 personen opgevangen, waaronder vele moeders met kinderen. Vele vrijwilligers en bedrijven in de gemeente hebben hier hun steentje aan bijgedragen. Kosten voor het realiseren en beheren van de noodopvanglocatie worden door het Rijk vergoed.

Verbonden partijen

Veiligheidsregio Hollands Midden (VRHM)

Eind van het eerste kwartaal van 2022 leek de coronacrisis ten einde en werd er weer naar uitgekeken om de gebruikelijke werkzaamheden te gaan uitvoeren. Echter één week nadat we uit de coronacrisis kwamen werden we de vluchtelingencrisis ingezogen. De Veiligheidsregio is in 2022 druk bezig geweest samen met de gemeenten voor het organiseren van crisisnoodopvanglocaties voor asielzoekers en noodopvanglocaties voor Oekraïense vluchtelingen. Naast de extra vluchtelingeninzet is de gewone repressieve inzet voor crisisbeheersing en brandbestrijding doorgegaan. Er hebben zich in 2022 geen grote incidenten voorgedaan.

Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland (BSGR)

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft naast de uitvoering van de Wet WOZ (taxatie, versturen WOZ-beschikkingen en bezwaarafhandeling) ook de heffing en invordering van de ozb, de rioolheffing, de reinigingsheffingen, de toeristenbelasting, de forensenbelasting, de precariobelasting en de bouwleges aan de BSGR overgedragen. In 2022 ging het daarbij om een bedrag van ruim € 22 miljoen. Daarnaast heeft de BSGR ook de afhandeling van de kwijtscheldingsverzoeken voor de gemeente verzorgd. Voor de uitvoering van deze werkzaamheden heeft de gemeente Bodegraven-Reeuwijk in 2022 een deelnemersbijdrage aan de BSGR betaald van bijna € 638.000. Dit betrof een voorschot, gebaseerd op een prognose van de in 2022 af te nemen producten. Definitieve afrekening vindt plaats in 2023 aan de hand van de werkelijk afgenomen producten, die worden doorgerekend in een kostprijscalculatiemodel dat in 2018 is ingevoerd als basis voor de kostenverdeling tussen de deelnemers. Daaruit blijkt inmiddels dat de definitieve bijdrage voor 2022, mede als gevolg van de vrijval van een bestemmingsreserve, uitkomt op een bedrag van iets meer dan € 626.000.

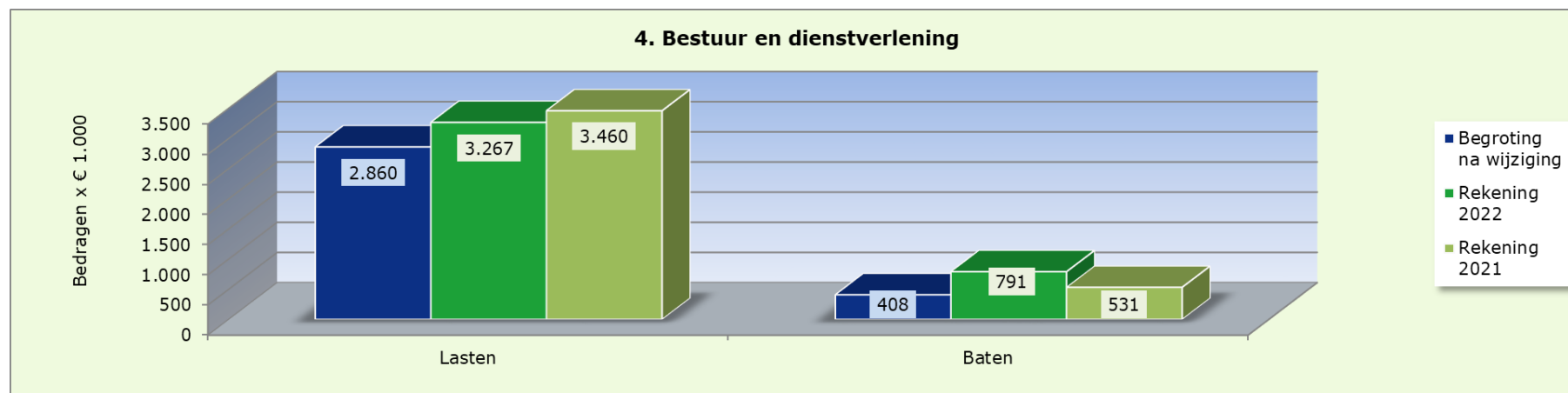
Naast de te betalen deelnemersbijdrage ontvangt de gemeente van de BSGR ook een aandeel vanuit de invorderingsopbrengsten. In 2022 was dat een bedrag van net iets meer dan € 28.000. De nettobijdrage die wij voor 2022 aan de BSGR verschuldigd zijn, komt daarmee uit op € 598.000.

2022 stond voor de BSGR vooral in het teken van het behoud van de ISAE-certificering (de BSGR is ook nu nog steeds de eerste en enige belastingorganisatie die al tien jaar dit internationaal erkende kwaliteitspredicaat in haar bezit heeft), onderzoek naar verdere groei door opschaling van het aantal deelnemers of samengaan met een ander belastingkantoor, een verdere uitwerking van de bewustwording rondom privacy en informatiebeveiliging, de mogelijke herziening van het gemeentelijk belastinggebied en het belastingstelsel van de waterschappen, de ontwikkeling van de software richting de cloud, de verdere ontwikkeling en het beheer van de basisregistraties en de ontwikkelingen rondom een samenhangende objectenregistratie en een verdere verbetering van de dienstverlening. Daarnaast heeft de BSGR ook in 2022 te maken gehad met een nog verdere toename van het aantal door no-cure-no-pay bureaus ingediende bezwaren en de extra werkzaamheden die dat met zich heeft meegebracht, en de kwijtschelding aan gedupeerden van de Toeslagenaffaire.

Het financiële kader

bedragen x € 1.000

Wat heeft het ons gekost?	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 2.899	- 2.860	- 3.267	- 407 N	- 3.460
Baten	398	408	791	383 V	531
Totaal Saldo van baten en lasten	- 2.501	- 2.453	- 2.477	- 24 N	- 2.929
Mutatie reserves					
Lasten	-	- 645	- 645	-	-
Baten	-	840	840	-	46
Totaal Mutatie reserves	-	195	195	-	46
Resultaat	- 2.501	- 2.258	- 2.282	- 24 N	- 2.883

Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien @ Bodegraven-Reeuwijk

Onze visie

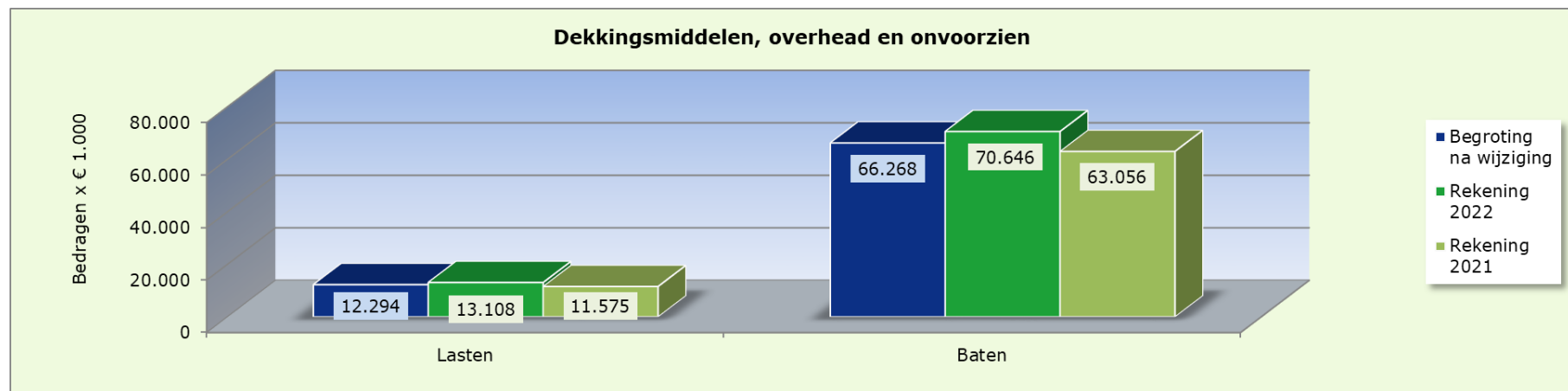
Doelstelling is een in alle jaren sluitende begroting. Het college heeft zich, als uitwerking van het in 2022 gesloten coalitieakkoord en opgestelde collegeprogramma, als doel gesteld de leningenportefeuille

terug te dringen. De schuldenpositie was hoog en zou verder stijgen. Om die ontwikkeling een halt toe te roepen is een herstelplan geschreven dat in het coalitieakkoord 2022 – 2026 is omarmd en uitgewerkt.

Het financiële kader

bedragen x € 1.000

Wat heeft het ons gekost?	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Verschil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 12.089	- 12.294	- 13.108	- 815 N	- 11.575
Baten	63.887	66.268	70.646	4.378 V	63.056
Totaal Saldo van baten en lasten	51.798	53.975	57.538	3.563 V	51.481
Mutatie reserves					
Lasten	- 18	- 18	- 18	-	- 601
Baten	5	86	86	0 V	-
Totaal Mutatie reserves	- 13	68	68	0 V	- 601
Resultaat	51.785	54.043	57.606	3.563 V	50.880

Deel C: Paragrafen

Paragraaf 1. Lokale heffingen

Wat is het doel van deze paragraaf?

Deze paragraaf geeft een overzicht op hoofdlijnen van de diverse gemeentelijke belastingen, heffingen en rechten die bij de diverse programma's zijn verantwoord. In het kort geven we aan welk beleid we in 2022 hebben gevoerd ten aanzien van de lokale heffingen. Het lokale beleid is vastgelegd in de belastingverordeningen. Verder is een overzicht opgenomen van de gerealiseerde opbrengsten en wordt aandacht besteed aan de lokale belastingdruk en het kwijtscheldingsbeleid.

Doelstellingen

1. Heffing van gemeentelijke belastingen conform de wettelijke regelingen en de door uw raad vastgestelde tarieven.
2. De opbrengsten van de belastingen en rechten moeten kostendekkend zijn.
3. Kwijtschelding aan die belastingplichtigen die over onvoldoende financiële middelen beschikken om te betalen.
4. Uitvoering van de Wet WOZ conform de wettelijke bepalingen en de door de Waarderingskamer vastgestelde normen.

Activiteiten in 2022 om deze doelstellingen te bereiken:

Doelstelling 1:

- 1.1 Voor alle heffingen is door de raad in december 2021 een nieuwe verordening voor het belastingjaar 2022 vastgesteld.
- 1.2 De uitvoering van de taken in het kader van de heffing en inning van de onroerende-zaakbelastingen, de afvalstoffenheffing, de reinigingsrechten, de rioolheffing, de toeristenbelasting en de forensenbelasting is sinds 2013 overgedragen aan de Belasting Samenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) uit Leiden. Sinds 2015 verzorgt de BSGR ook de

heffing en de invordering van de leges omgevingsvergunningen en van de precariobelasting.

- 1.3 Ook de afhandeling van de bezwaren tegen de diverse aanslagen gemeentelijke belastingen wordt sinds 2013 door de BSGR uitgevoerd. Naar aanleiding van de in 2022 door de BSGR verstuurd aanslagen zijn totaal 302 bezwaren binnengekomen. Het grootste deel van deze bezwaren is ook in 2022 afgehandeld.

Doelstelling 2:

- 2.1 De tarieven voor de belastingen en rechten zijn verhoogd met de inflatiecorrectie van 1,5%. Deze verhoging gold uiteraard niet voor die tarieven die kostendekkend moesten zijn. Die zijn afzonderlijk berekend. Daarnaast zijn er bij de tarieven voor de OZB en de rioolheffing nog extra verhogingen doorgevoerd.

Doelstelling 3:

- 3.1 Ook de uitvoering van de kwijtschelding van de onder doelstelling 1.2 genoemde heffingen wordt sinds 2013 door de BSGR verzorgd. Uiteraard mag de gemeente wel de daarbij te hanteren kwijtscheldingsnorm bepalen. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk hanteert een kwijtscheldingsnorm van 100% van het bijstandsniveau. Dit is het maximale percentage dat de gemeente volgens de wet mag hanteren.
- 3.2 Bij personen met een bijstandsuitkering zijn de gebruikersheffingen automatisch kwijtgescholden. Niet bijstandsgerechtigden met een inkomen op bijstandsniveau konden op verzoek voor kwijtschelding in aanmerking komen.

Doelstelling 4:

- 4.1 De uitvoering van de taken in het kader van de Wet waardering onroerende zaken (WOZ) is sinds 2013

overgedragen aan de Belastingssamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) uit Leiden.

- 4.2 Eind februari 2022 zijn door de BSGR de WOZ-beschikkingen naar het prijspeelniveau 1 januari 2021 verstuurd. Naar aanleiding hiervan zijn 567 bezwaarschriften binnengekomen. Het grootste deel daarvan is ook in 2022 afgehandeld.
- 4.3 In het kader van de Wet WOZ is het complete onroerende zaken bestand door de BSGR opnieuw gewaardeerd naar het prijspeelniveau 1 januari 2022.
- 4.4 De WOZ-beschikkingen naar het prijspeelniveau 1 januari 2022 zijn door de BSGR eind februari 2023 verstuurd. De nieuw vastgestelde waardes, die o.a. als grondslag dienen voor de gemeentelijke onroerende-zaakbelastingen, zullen -zoals al jaren gebruikelijk- voor een periode van één jaar gelden.

Overzicht tarieven per belasting/heffing/recht

Onroerende-zaakbelastingen

Bij het vaststellen van de begroting heeft uw Raad besloten om de opbrengst van de OZB, naast de algemene inflatiecorrectie van 1,5%, extra te verhogen en daarmee per saldo een verhoging door te voeren ten opzichte van de gerealiseerde opbrengst van 2021 van 4%.

Tevens is besloten om een deel daarvan (€ 100K) in te vullen met een versnelde verhoging van de tarieven voor de OZB niet-woningen richting het landelijk gemiddelde, die oorspronkelijk pas vanaf 2024 zou worden doorgevoerd. Per saldo zijn de tarieven voor de woningen daarom met 2,4% en de tarieven voor de niet-woningen met 7% gestegen. Dat betekende echter niet dat de tarieven van 2021 zondermeer met deze percentages konden worden verhoogd. Een aanslag OZB wordt namelijk enerzijds bepaald door het tarief, maar anderzijds door de WOZ-waarde. En deze WOZ-waarde wordt jaarlijks opnieuw bepaald. Het is dan ook gebruikelijk om de tarieven eerst te corrigeren voor de WOZ-waardeontwikkeling en pas daarna te verhogen met het genwenste percentage.

Bovenstaande werkwijze is ook gehanteerd bij het bepalen van de tarieven voor 2021. Voor de cijfers met betrekking tot de WOZ-waardeontwikkeling is toen echter wel uitgegaan van een prognose, omdat de BSGR, op het moment dat de verordening OZB 2021 werd vastgesteld, nog niet alle objecten had getaxeerd. Uiteraard was dat een jaar later, toen de verordening OZB 2022 werd vastgesteld, wel het geval en de definitieve cijfers bleken iets af te wijken van de prognose. En aan de raad was toegezegd om hiermee bij het bepalen van de tarieven voor 2022 rekening te houden. Concreet betekende dat, dat eerst de tarieven voor 2021 zijn herberekend en daarna deze herberekende tarieven als uitgangspunt hebben gediend voor het bepalen van de tarieven voor 2022.

Herberekening tarieven 2021

Bij het vaststellen van de tarieven voor 2021 is bij de woningen uitgegaan van een waardestijging tussen 1 januari 2019 en 1 januari 2020 van 7,18% en bij de niet-woningen van een waardedaling van 0,5%. De definitieve cijfers geven aan dat de waardestijging bij de woningen 7,12% bedroeg en bij de niet-woningen 0,08%. Correctie van de voor 2020 herberekende tarieven aan de hand van deze percentages leverde daarmee het volgende op:

- OZB woningen, eigenaren: 0,1209% (0,1295% gedeeld door 1,0712);
- OZB niet-woningen, gebruiker: 0,2045% (0,2047% gedeeld door 1,0008);
- OZB niet-woningen, eigenaar: 0,2648% (0,2650% gedeeld door 1,0008).

Voor 2021 was het uitgangspunt een verhoging van de tarieven met 1,4% voor de woningen en 4,8% voor de niet-woningen. De tarieven zijn daarom als volgt herberekend:

Onroerende zaak belasting - tarieven	2020	2020	2021
	herberekend	gecorrigeerd	herberekend
Woningen - eigenaar	0,1295%	0,1209%	0,1226%
Niet woningen:			
- eigenaar	0,2650%	0,2648%	0,2775%
- gebruiker	0,2047%	0,2045%	0,2143%
- totaal	0,4697%	0,4693%	0,4918%

Berekening tarieven 2022

Voor het berekenen van de tarieven voor 2022 zijn de voor 2021 herberekende tarieven vervolgens gecorrigeerd voor de gemiddeld opgetreden waardewijziging die tussen 1 januari 2020 en 1 januari 2021 heeft plaatsgevonden. Aan de hand van de cijfers die door de BSGR zijn aangeleverd is daarbij in de categorie woningen uitgegaan van een waardeinstijging van ongeveer 8% en in de categorie niet-woningen van een waardeinstijging van 0,37%.

Correctie van de voor 2021 opnieuw berekende tarieven aan de hand van deze percentages leverde daarmee het volgende op:

- OZB woningen, eigenaren: 0,1135% (0,1226% gedeeld door 1,08);
- OZB niet-woningen, gebruiker: 0,2135% (0,2143% gedeeld door 1,0037);
- OZB niet-woningen, eigenaar: 0,2765% (0,2775% gedeeld door 1,0037).

Vergelijking van de tarieven voor 2022 met die van 2021, uitgaande van een verhoging met 2,4% van het woningtarief en 7% van de tarieven voor de niet-woningen, geeft dan het volgende beeld:

Onroerende zaak belasting - tarieven	2021	2021	2021	2022
	vastgesteld	herberekend	gecorrigeerd	vastgesteld
Woningen - eigenaar	0,1225%	0,1226%	0,1135%	0,1162%
Niet woningen:				
- eigenaar	0,2791%	0,2775%	0,2765%	0,2959%
- gebruiker	0,2156%	0,2143%	0,2135%	0,2284%
- totaal	0,4947%	0,4918%	0,4900%	0,5243%

Bij het vaststellen van de Kadernota 2022-2025 heeft uw raad ook besloten om met ingang van 2022 het gebruikersdeel van de OZB voor de niet-woningen af te schaffen en de opbrengst daarvan over te hevelen naar het eigenarendeel voor de niet-woningen. Beide tarieven zijn als het ware samengevoegd in één tarief voor de eigenaar. Wanneer dat tarief was vastgesteld op het hierboven genoemde totaal tarief dan zou dat tot gevolg gehad hebben dat de opbrengst met bijna € 240.000,- extra was gestegen. In dat geval was namelijk voor alle leegstaande objecten, die normaal gesproken niet in de gebruikersheffing worden betrokken, ook een bedrag in rekening

gebracht. Om dat te voorkomen is het eigenarentarief voor de niet-woningen dus iets lager dan het hierboven genoemde totaal tarief vastgesteld.

Daarnaast heeft uw raad bij de evaluatie van het Ondernemersfonds besloten om de verhoging op de OZB, die is ingevoerd ten behoeve van de financiering van het Ondernemersfonds, te verlagen van € 65,- naar € 40,- per € 100.000,- WOZ-waarde. Ook daarvoor is het tarief voor de niet-woningen iets verlaagd. Vergelijking van de tarieven voor 2022 met die van 2021 geeft dan het volgende beeld:

Onroerende zaak belasting - tarieven	2021 vastgesteld	2021 herberekend	2021 gecorrigeerd	2022 vastgesteld
Woningen - eigenaar	0,1225%	0,1226%	0,1135%	0,1162%
Niet woningen:				
- eigenaar	0,2791%	0,2775%	0,2765%	0,4671%
- gebruiker	0,2156%	0,2143%	0,2135%	vervallen
- totaal	0,4947%	0,4918%	0,4900%	0,4671%

Opbrengst

De totale opbrengst van de OZB is in 2022 ruim € 451.000 hoger dan in 2021 en bijna € 191.000 hoger dan begroot. Het verschil met 2021 wordt uiteraard veroorzaakt door de stijging van de tarieven. Het verschil met de begroting wordt veroorzaakt door een grotere

areaaluitbreiding dan oorspronkelijk was voorzien en door een iets hogere stijging van de WOZ-waardes. Een vergelijking van de opbrengst over de afgelopen jaren geeft het volgende beeld:

bedragen x € 1.000

Onroerende zaak belasting - opbrengst	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2022
Onroerende zaak belasting	9.421	9.800	10.274	10.089

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting is een algemene heffing waarbij normaal gesproken de algemene inflatiecorrectie wordt toegepast. Uit praktische overwegingen en om de administratieve afhandeling eenvoudig te houden is echter besloten om de tarieven af te ronden op logische bedragen. De inflatie wordt wel bijgehouden en om de paar jaar zal dat dan leiden tot bijstelling van de tarieven. Ook voor 2022 was dat aan de orde, waardoor zowel het algemene tarief als het tarief voor

een overnachting op een camping of in een B&B met € 0,05 is gestegen. De overige tarieven zijn gelijk gebleven.

Vergelijking van de tarieven voor 2022 met die van de 2 voorgaande jaren geeft dan het volgende beeld:

Toeristenbelasting - tarieven	2020	2021	2022
Algemeen tarief	€ 3,05	€ 3,10	€ 3,15
Hotels en pensions	€ 2,05	€ 2,35	€ 2,35
Vakantieparken	€ 1,75	€ 2,00	€ 2,00
Campings en B&B's	€ 1,55	€ 1,55	€ 1,60

Opbrengst

De opbrengst is in 2022 ruim € 30.000 lager dan in 2021 maar ook bijna € 199.000 lager dan begroot. Enerzijds omdat het aantal overnachtingen ten opzichte van 2021 weer is terug gelopen. Maar anderzijds ook omdat het aantal overnachtingen dat naar verwachting

bij Landal zou plaatsvinden, in het verleden veel te hoog is ingeschat (er was uitgegaan van 400.000 overnachtingen, terwijl het er uiteindelijk maar 300.000 zijn geworden). Een vergelijking van de opbrengst over de afgelopen jaren geeft het volgende beeld:

bedragen x € 1.000

Toeristenbelasting - opbrengst	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2022
Toeristenbelasting	481	694	663	862

Precariobelasting

Op 1 juli 2017 is een wetswijziging doorgevoerd, waarbij de precario op kabels en leidingen is afgeschaft, met dien verstande dat gemeentes die deze heffing in 2015 al kenden, daarmee nog tot en met 2021 door mochten gaan. Met ingang van 2022 is deze heffing dus ook voor onze gemeente komen te vervallen. Verder is ook de vrijstelling van precariobelasting voor horecaondernemers met een

terras, die in 2020 en 2021 gold als steunmaatregel inzake de coronacrisis, weer vervallen. Voor de hoogte van de tarieven voor de terrassen is aansluiting gezocht bij de overige tarieven, die met de algemene inflatiecorrectie zijn verhoogd. Vergelijking van de tarieven voor 2022 met die van de twee voorgaande jaren, geeft het volgende beeld:

Precariobelasting - tarieven	2020	2021	2022
Precario op kabels en leidingen - tarief per strekkende meter	€ 1,26	€ 1,26	vervallen
Precario op terrassen - tarief met vierkante meter			
- per week	€ 0,00	€ 0,00	€ 1,05
- per maand	€ 0,00	€ 0,00	€ 3,20
- per jaar	€ 0,00	€ 0,00	€ 26,84
Precario op bouwmaterialen - tarief met vierkante meter			
- per week	€ 1,03	€ 1,04	€ 1,05
- per maand	€ 3,12	€ 3,16	€ 3,20
- per jaar	€ 26,09	€ 26,45	€ 26,84
Precario op uitstallingen - tarief met vierkante meter			
- per week	€ 1,03	€ 1,04	€ 1,05
- per maand	€ 3,12	€ 3,16	€ 3,20
- per jaar	€ 26,09	€ 26,45	€ 26,84

Opbrengst

De opbrengst voor 2022 is ruim € 925.000 lager dan in 2021. Dat wordt uiteraard veroorzaakt doordat in 2022 de precario op kabels en leidingen is vervallen. Verder is de opbrengst ook € 10.000 hoger dan begroot. Dat wordt veroorzaakt doordat in 2022 nog een kleine

naheffing van precariobelasting 2021 voor kabels en leidingen ad € 8.000 is opgelegd en doordat voor de terrassen ongeveer € 2.000 meer is opgelegd dan begroot. Een vergelijking van de opbrengst over de afgelopen jaren geeft het volgende beeld:

bedragen x € 1.000

Precariobelasting - opbrengst	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2022
Precariobelasting	929	945	20	10

Forensenbelasting

De forensenbelasting is een algemene heffing waarbij de algemene tariefstijging van 1,5% is toegepast. Vergelijking van het tarief voor

2022 met dat van de twee voorgaande jaren geeft dan het volgende beeld:

Forensenbelasting - tarieven	2020	2021	2022
Forensenbelasting	1% van de WOZ-waarde met een maximum van: € 2.344,-	€ 2.376,-	€ 2.411,-

Ten aanzien van het bovenstaande moet nog worden opgemerkt dat alleen het maximumbedrag is verhoogd en niet het percentage, omdat vrijwel alle objecten die in aanmerking komen voor de forensenbelasting een WOZ-waarde hebben die ruim hoger is dan de maximumgrondslag en derhalve, ook bij een gemiddelde stijging van de WOZ-waardes, in 2022 het maximumbedrag zijn blijven betalen.

Opbrengst

De opbrengst is in 2022 bijna € 60.000 lager dan in 2021. Dat wordt veroorzaakt doordat in 2021 nog behoorlijk wat aanslagen voor oude jaren zijn opgelegd. De opbrengst is echter ook € 22.000 lager dan begroot omdat in 2022, waarschijnlijk als gevolg van verhuurconstructies, toch weer voor minder objecten een aanslag kon worden opgelegd dan oorspronkelijk was voorzien. Een vergelijking van de opbrengst over de afgelopen jaren geeft het volgende beeld:

bedragen x € 1.000

Forensenbelasting - opbrengst	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2022
Forensenbelasting	337	370	310	332

Reinigingsheffingen

In 2017 is in het kader van Bewust Afval Scheiden (BAS) definitief een nieuwe tariefstructuur voor de reinigingsheffingen ingevoerd. Betaalde men in 2016 nog geen aparte tarieven voor het vaste en variabele deel (voor het variabele deel werd namelijk uitgegaan van een gemiddelde), vanaf 2017 was dat wel het geval. Ook in 2022 is deze tariefstructuur doorgezet, waarbij dan ook voor het variabele deel weer gebruik is gemaakt van de verbruiksgegevens van het voorgaande kalenderjaar, in dit geval dus 2021.

verhogen met de algemene inflatiecorrectie van 1,5%. Verder heeft er een evaluatie plaatsgevonden van de in 2021 ingevoerde toegangsheffing voor het afvalbrengstation. Naar aanleiding daarvan is besloten om deze toegangsheffing met ingang van 2022 weer af te schaffen en het verlies aan opbrengst, dat daardoor werd veroorzaakt, te compenseren via het vaste tarief. Dat betekende dus dat het vaste tarief voor zowel een één- als een meerpersoonshuishouden iets extra is verhoogd. Vergelijking van de tarieven voor 2022 met die van de twee voorgaande jaren geeft dan het volgende beeld:

Bij het vaststellen van de begroting heeft uw raad besloten om de tarieven voor de afvalstoffenheffing en de reinigingsrechten te

Afvalstoffenheffing - tarieven	2020		2021		2022	
	vast	variabel	vast	variabel	vast	variabel
Basisset éénpersoonshuishouden	€ 213,00	n.v.t.	€ 216,00	n.v.t.	€ 221,64	n.v.t.
Basisset meerpersoonshuishouden	€ 261,60	n.v.t.	€ 265,32	n.v.t.	€ 271,80	n.v.t.
Inworp ondergrondse container		€ 1,75		€ 1,77		€ 1,79
Lediging 140 liter minicontainer restafval		€ 4,08		€ 4,13		€ 4,18
Lediging 240 liter minicontainer restafval		€ 7,00		€ 7,08		€ 7,16
Gebruik afvalbrenstation		n.v.t.		€ 5,31		vervallen

Reinigingsrechten - tarieven (exclusief BTW)	2020		2021		2022	
	vast	variabel	vast	variabel	vast	variabel
Basisset	€ 261,60	n.v.t.	€ 265,32	n.v.t.	€ 271,80	n.v.t.
Inworp ondergrondse container		€ 1,75		€ 1,77		€ 1,79
Lediging 140 liter minicontainer restafval		€ 4,08		€ 4,13		€ 4,18
Lediging 240 liter minicontainer restafval		€ 7,00		€ 7,08		€ 7,16

Opbrengst

De totale opbrengst bij de reinigingsheffingen (afvalstoffenheffing + reinigingsrechten) is, door de verhoging van de tarieven bijna € 34.000 hoger dan in 2021. De totale opbrengst is echter wel ruim € 67.000 lager dan begroot. Dat komt vooral doordat, vanwege een afname van het aantal inworpen en ledigingen, de opbrengst bij het

variabele deel meer is afgenomen dan bij de begroting was voorzien en door een afname van het aantal bedrijfsaansluitingen (reinigingsrechten). Een vergelijking van de opbrengst over de afgelopen jaren geeft het volgende beeld:

bedragen x € 1.000

Afvalstoffenheffing - opbrengst	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2022
Afvalstoffenheffing (incl. afvalbrenstation)	4.391	4.435	4.561	4.646

bedragen x € 1.000

Reinigingsrechten - opbrengst	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2022
Reinigingsrechten	126	111	100	84

Rioolheffing

Rioolheffing kan worden geheven van de eigenaar of de gebruiker van een perceel dat direct of indirect is aangesloten op de gemeentelijke riolering. In Bodegraven-Reeuwijk geldt sinds 2013 een combinatie van een heffing van de eigenaar op basis van een vast bedrag en een heffing van de gebruiker die afhankelijk is van het waterverbruik.

De tarieven voor de rioolheffing mogen in principe niet meer dan 100% kostendekkend zijn. Om tot een kostendekkend tarief te komen heeft uw raad bij de vaststelling van het Gemeentelijk Rioleringsplan 2022-2025 besloten om de tarieven, bovenop de inflatiecorrectie, extra te verhogen, te beginnen in 2022 met 2,2%. Bij een inflatiecorrectie met 1,5% zijn de tarieven per saldo dus met iets

meer dan 3,7% gestegen. Vergelijking van de tarieven voor 2022 met

die van de twee voorgaande jaren geeft dan het volgende beeld:

Rioolheffing - tarieven	2020	2021	2022
Eigenarenheffing per object			
- bij afvoer van huishoudelijk of bedrijfsafvalwater	€ 132,36	€ 130,44	€ 135,24
- bij afvoer van alleen hemelwater	€ 14,64	€ 14,40	€ 14,88
Gebruikersheffing bij een waterverbruik van:			
- 50m ³ of minder	€ 113,88	€ 112,20	€ 116,40
- meer dan 50m ³ , maar niet meer dan 100m ³	€ 148,68	€ 146,40	€ 151,80
- meer dan 100m ³ , maar niet meer dan 150m ³	€ 188,64	€ 185,88	€ 192,72
- meer dan 150m ³ , maar niet meer dan 200m ³	€ 235,08	€ 231,48	€ 240,12
- meer dan 200m ³ , maar niet meer dan 300m ³	€ 288,36	€ 284,04	€ 294,60
- meer dan 300m ³ , maar niet meer dan 600m ³	€ 413,16	€ 406,92	€ 422,04
- meer dan 600m ³ , maar niet meer dan 1.500m ³	€ 890,52	€ 877,20	€ 909,96
- meer dan 1.500m ³ , maar niet meer dan 3.000m ³	€ 1.335,84	€ 1.315,80	€ 1.365,00
- meer dan 3.000m ³ , maar niet meer dan 6.000m ³	€ 2.671,92	€ 2.631,84	€ 2.730,36
- meer dan 6.000m ³ , maar niet meer dan 15.000m ³	€ 4.453,20	€ 4.386,36	€ 4.550,64
- meer dan 15.000m ³ , maar niet meer dan 30.000m ³	€ 8.906,52	€ 8.772,96	€ 9.101,52
- meer dan 30.000m ³ , maar niet meer dan 100.000m ³	€ 17.813,04	€ 17.545,92	€ 18.203,16
- meer dan 100.000m ³	€ 26.719,80	€ 26.319,00	€ 27.304,92

Opbrengst

Door de verhoging van de tarieven is de opbrengst van de rioolheffing in 2022 ruim € 298.000 hoger dan in 2021. De opbrengst is ook bijna € 212.000 hoger dan begroot. De reden daarvoor is dat de verhoging vanuit het GRP niet volledig in de begrote opbrengst was verwerkt en

dat door areaaluitbreiding en leegstandscontroles er sprake is van een behoorlijk aantal extra aansluitingen. Een vergelijking van de opbrengst over de afgelopen jaren geeft daarmee het volgende beeld:

bedragen x € 1.000

Rioolheffing - opbrengst	Realisatie 2020	Realisatie 2021	Realisatie 2022	Begroting 2022
Rioolheffing	4.914	4.864	5.164	4.954

Overige tarieven en heffingen

De meeste overige tarieven en heffingen (waaronder de leges, de staan- en marktgeden, de liggelden en de parkeerbelasting) zijn aangepast met de inflatiecorrectie van 1,5%. Alleen de lijkbezorgingsrechten zijn met 10% verhoogd, om daarmee het dekkingspercentage weer richting de 70% te krijgen.

Lokale belastingdruk huishoudens

In vergelijkende overzichten van gemeenten in Nederland wordt vaak de lokale lastendruk van een gemiddelde woning als maatstaf genomen. In onderstaand overzicht treft u een vergelijking aan van enkele heffingen van gemeenten in de regio. Het betreft de heffingen voor het jaar 2022 en is gebaseerd op informatie van het Centrum

voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) en de Waarderingskamer. In het overzicht wordt de belastingdruk weergegeven zowel voor een woning met een gemiddelde waarde als voor een woning met een WOZ-waarde van € 325.000. Voor de afvalstoffenheffing wordt uitgegaan van een meerpersoonshuishouden en bij de rioolheffing van het waterverbruik van een gemiddeld gezin.

Lokale lastendruk	Gemiddelde taxatie waarde	Tarief OZB woonruimte	Tarief Afvalstoffen heffing	Tarief Riool heffing	Belastingdruk gemiddelde taxatie waarde	Belastingdruk taxatie waarde € 250.000
Alphen aan den Rijn	€ 310.000	0,0893%	€ 330,24	€ 253,80	€ 860,87	€ 874,26
Zuidplas	€ 344.000	0,1082%	€ 316,27	€ 192,15	€ 880,63	€ 860,07
Bodegraven-Reeuwijk	€ 379.000	0,1162%	€ 330,27	€ 327,96	€ 1.098,63	€ 1.035,88
Leiden	€ 347.000	0,1164%	€ 424,44	€ 212,28	€ 1.040,45	€ 1.014,85
Gouda	€ 279.000	0,0942%	€ 326,51	€ 500,10	€ 1.089,43	€ 1.132,76
Oudewater	€ 370.000	0,1246%	€ 308,80	€ 334,84	€ 1.104,66	€ 1.048,59
Woerden	€ 356.000	0,1127%	€ 261,00	€ 240,60	€ 902,81	€ 867,87
Nieuwkoop	€ 382.000	0,1176%	€ 335,69	€ 214,32	€ 999,24	€ 932,21
Waddinxveen	€ 317.000	0,1018%	€ 350,07	€ 208,76	€ 881,54	€ 889,68
Gemiddeld	€ 342.667	0,1090%	€ 331,48	€ 276,09	€ 984,25	€ 961,80

Uit het vorenstaande overzicht blijkt dat het OZB-tarief van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk in 2022 weliswaar boven het gemiddelde ligt van de omliggende gemeenten, maar niet het hoogste tarief is. Het tarief van de afvalstoffenheffing ligt vrijwel op het gemiddelde. Het tarief voor de rioolheffing is niet het hoogste, maar ligt nog wel ruim boven het gemiddelde. De totale belastingdruk in 2022 is bij een woning met een gemiddelde taxatiewaarde de op één na hoogste van de regio en bij een woning met een WOZ-waarde van € 325.000 de op twee na hoogste.

Kwijtscheldingsbeleid

Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen is mogelijk indien is vastgesteld dat er onvoldoende financiële middelen om te betalen aanwezig zijn. Verder is kwijtschelding afhankelijk van de betalingscapaciteit van de belastingplichtige. De betalingscapaciteit wordt vastgesteld door van het netto besteedbare inkomen bepaalde vaste lasten - zoals de kosten van bestaan - af te trekken. Deze kosten van bestaan (ook wel de kwijtscheldingsnorm genoemd) zijn voor decentrale overheden vastgesteld op maximaal 100% van de bijstandsnorm. Vrijwel alle gemeenten hanteren een normpercentage van 100%.

Ook in 2022 heeft de gemeente Bodegraven-Reeuwijk een kwijtscheldingsnorm van 100% gehanteerd. Als onderdeel van het minimabeleid heeft de gemeente een kwijtscheldingsregeling voor de

gebruikersheffingen. Bij personen met een bijstandsuitkering worden de heffingen automatisch kwijtgescholden. Niet bijstandsgerechtigden met een inkomen op bijstandsniveau, kunnen voor kwijtschelding in aanmerking komen.

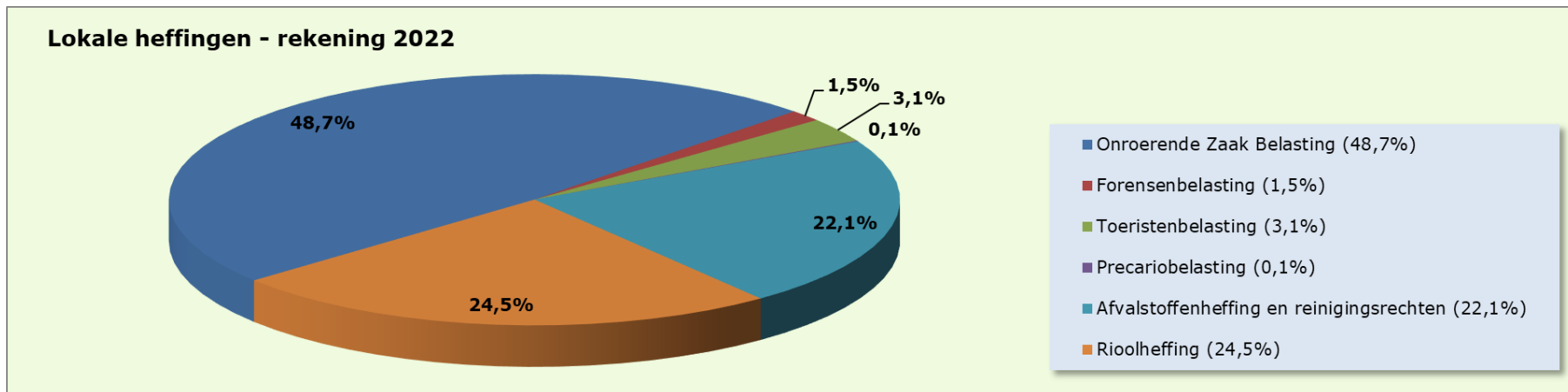
Ten opzichte van 2021 is het aantal kwijtscheldingen gestegen, maar het totaalbedrag is gedaald. Dat betekent dus dat er voor meer kleinere bedragen kwijtschelding is verleend. Wat daarvan de oorzaak is, wordt uit de cijfers niet duidelijk en kan vanwege privacy-overwegingen uiteraard ook niet worden achterhaald. Hieronder een overzicht van de aantallen en bedragen voor 2021 en 2022:

Kwijtscheldingen	Rekening 2021		Rekening 2022	
	Aantal	Bedrag	Aantal	Bedrag
Afvalstoffenheffing	473	€ 137.102	547	€ 128.033
OZB	5	€ 1.898	4	€ 159
Rioolheffing	476	€ 79.784	553	€ 81.048
Diverse heffingen voorgaande jaren	74	€ 12.098	28	€ 4.406
Totaal	1.028	€ 230.882	1.132	€ 213.646

Wat zijn de opbrengsten?

bedragen x € 1.000

Lokale heffingen - rekening 2022	Bedrag	Percentage
Onroerende Zaak Belasting (48,7%)	10.274	48,7%
Forensenbelasting (1,5%)	310	1,5%
Toeristenbelasting (3,1%)	663	3,1%
Precariobelasting (0,1%)	20	0,1%
Afvalstoffenheffing en reinigingsrechten (22,1%)	4.661	22,1%
Rioolheffing (24,5%)	5.164	24,5%
Totaal	21.092	100,0%

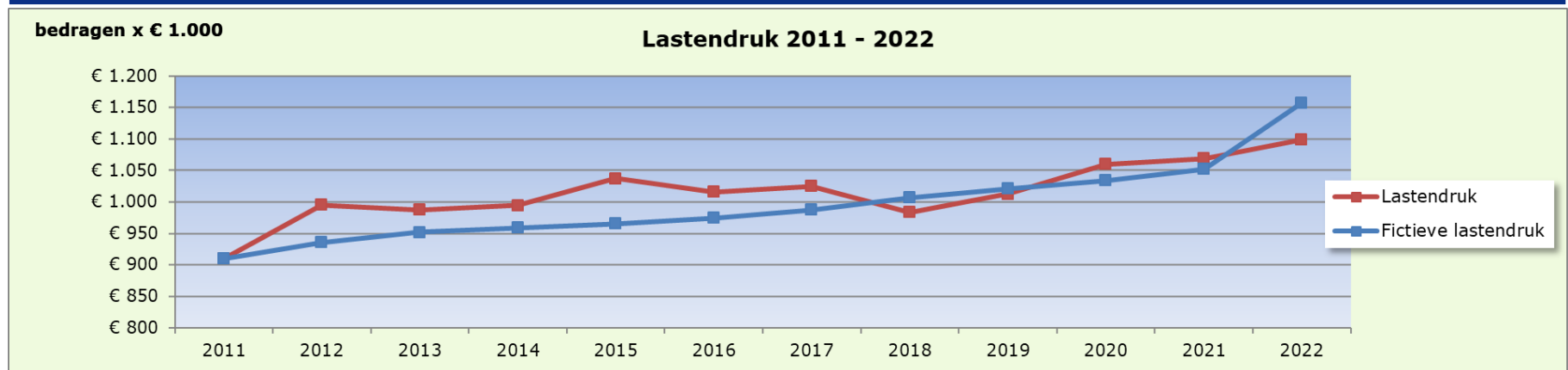
De drie heffingen die de woonlastendruk bepalen (O.Z.B., rioolheffing en afvalstoffenheffing) zijn tezamen goed voor zo'n 95% van de opbrengsten uit lokale heffingen. Van de overige heffingen neemt vervolgens de toeristenbelasting de grootste plaats in.

Ontwikkeling van de lastendruk

In onderstaande tabel en grafiek is de ontwikkeling van de lastendruk in onze gemeente inzichtelijk gemaakt. De lastendruk is gebaseerd op een meerpersoonsgezinshuishouden, wonend in een eigen woning met een gemiddelde WOZ-waarde. Deze gemiddelde WOZ-waarde bedraagt in 2022 € 379.000. De gemiddelde lastendruk kwam in 2022 uit op een bedrag van € 1.099 per 'gemiddeld' huishouden en is ten opzichte van 2021 met 2,8% gestegen.

In de jaren sinds de fusie is de ontwikkeling van de lastendruk aan flinke schommelingen onderhevig geweest. De gemiddelde stijging van de lastendruk over de periode na de fusie bedroeg 1,8% per jaar. In de hieronder opgenomen grafische weergave daarvan is ook de lijn 'fictieve lastendruk' opgenomen. Die lijn geeft weer hoe de lastendruk zich zou hebben ontwikkeld als ieder jaar voor de berekening van de tarieven het prijsindexcijfer voor de gezinsconsumptie was toegepast.

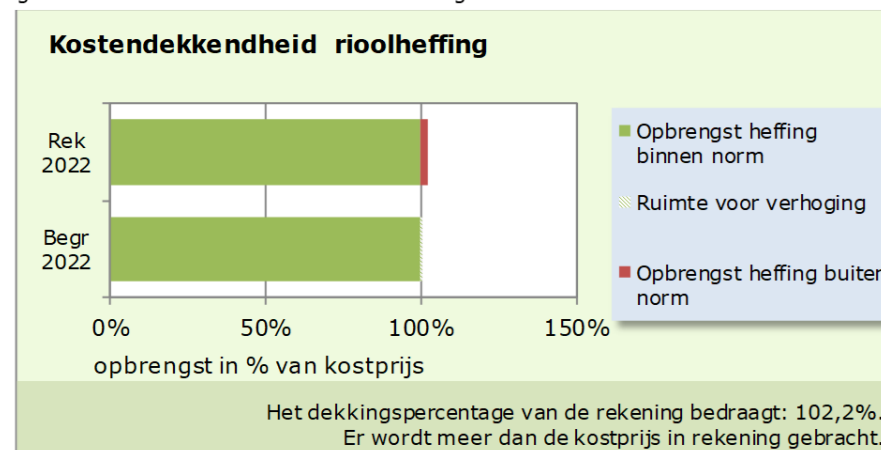
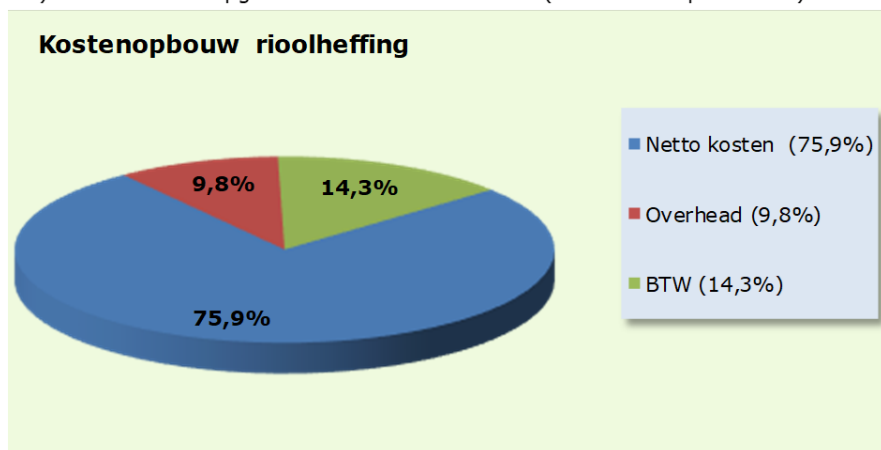
Lastendruk bij gemiddelde WOZ-waarde	Lastendruk	% toename	cumulatief	CPI	cumulatief	Fictieve lastendruk
2011	€ 909					€ 909
2012	€ 995	9,4%	9,4%	2,9%	2,9%	€ 936
2013	€ 987	-0,8%	8,6%	1,7%	4,6%	€ 952
2014	€ 994	0,7%	9,4%	0,7%	5,3%	€ 958
2015	€ 1.037	4,3%	13,7%	0,7%	6,0%	€ 965
2016	€ 1.016	-2,1%	11,6%	1,0%	7,0%	€ 975
2017	€ 1.025	0,9%	12,5%	1,3%	8,3%	€ 987
2018	€ 983	-4,1%	8,4%	2,0%	10,3%	€ 1.007
2019	€ 1.013	3,0%	11,4%	1,4%	11,7%	€ 1.021
2020	€ 1.060	4,6%	16,1%	1,2%	12,9%	€ 1.033
2021	€ 1.069	0,9%	17,0%	1,8%	14,7%	€ 1.052
2022	€ 1.099	2,8%	19,8%	10,0%	24,7%	€ 1.157
gemiddeld per jaar over de jaren 2011 - 2022		1,7%		1,4%		

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid rioolheffing	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten, incl. (omslag)rente	3.843	77,6%	3.970	78,6%
Inkomsten, excl. heffingen	- 38	-0,8%	- 136	-2,7%
Netto kosten	3.805	76,9%	3.834	75,9%
Toe te rekenen kosten				
Overhead incl. (omslag)rente	474	9,6%	495	9,8%
BTW *1)	672	13,6%	721	14,3%
Toe te rekenen kosten	1.146	23,1%	1.217	24,1%
Totale kosten heffing	4.951	100,0%	5.050	100,0%
Totale opbrengsten heffing	4.950		5.161	
Dekkingspercentage rioolheffing		100,0%		102,2%

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen.

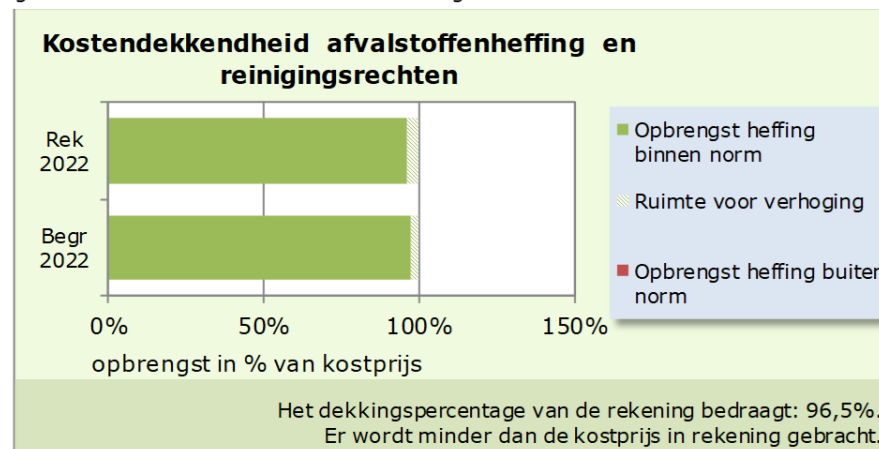
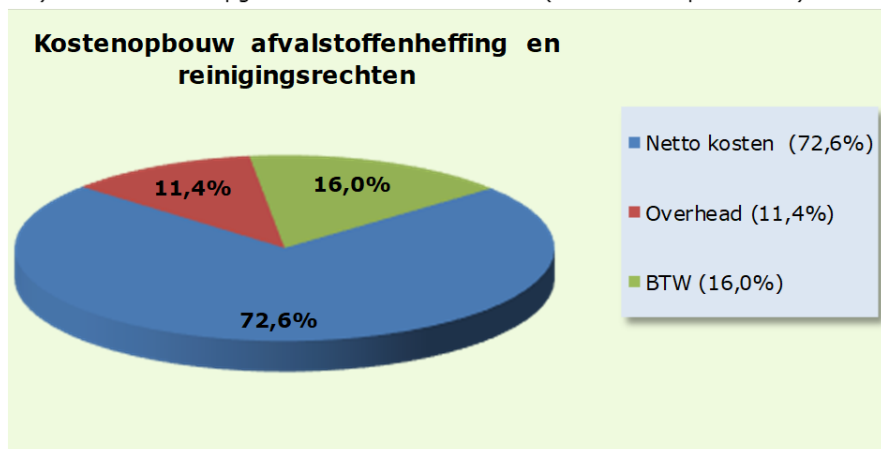

De overdekking op de rioolheffing wordt veroorzaakt door extra opbrengsten in verband met areaaluitbreiding.

bedragen x € 1.000

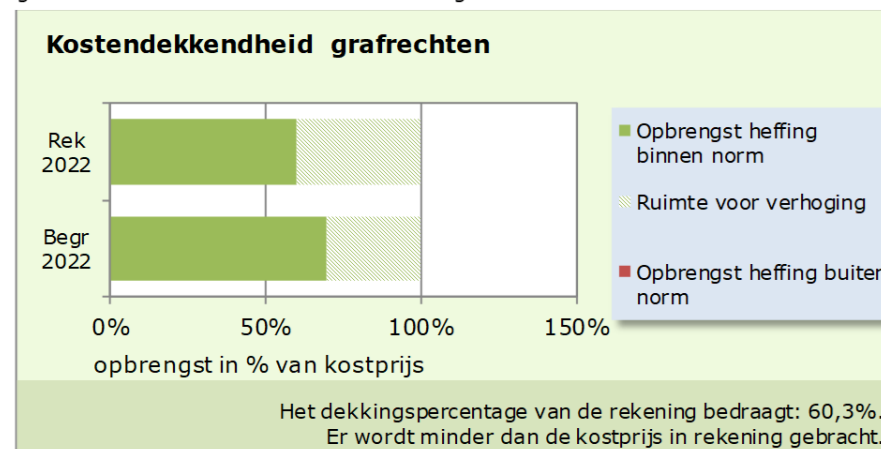
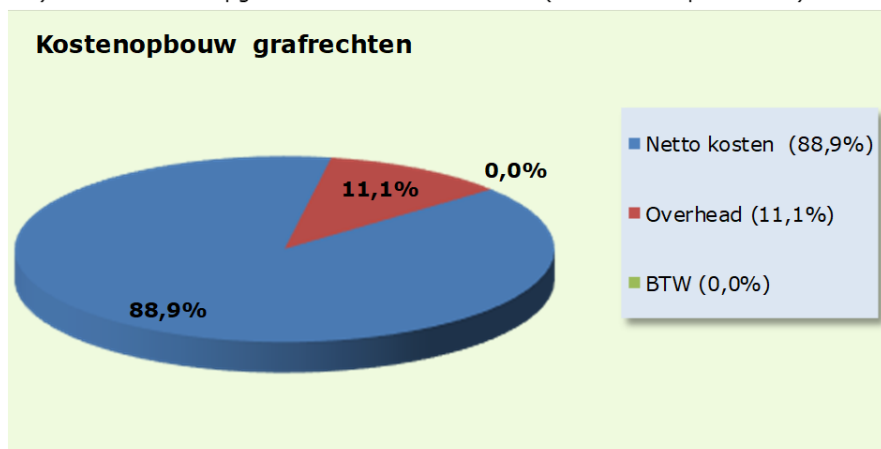
Berekening kostendekkendheid afvalstoffenheffing en reinigingsrechten	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten, incl. (omslag)rente	3.958	81,8%	4.431	91,8%
Inkomsten, excl. heffingen	- 333	-6,9%	- 926	-19,2%
Netto kosten	3.625	74,9%	3.505	72,6%
Toe te rekenen kosten				
Overhead incl. (omslag)rente	488	10,1%	553	11,4%
BTW *1)	724	15,0%	772	16,0%
Toe te rekenen kosten	1.212	25,1%	1.325	27,4%
Totale kosten heffing	4.837	100,0%	4.830	100,0%
Totale opbrengsten heffing	4.726		4.658	
Dekkingspercentage afvalstoffenheffing en reinigingsrechten		97,7%		96,5%

*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen.

Berekening kostendekkendheid grafrechten	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten, incl. (omslag)rente	588	89,1%	599	89,1%
Inkomsten, excl. heffingen	-	0,0%	- 1	-0,2%
Netto kosten	588	89,1%	597	88,9%
Toe te rekenen kosten				
Overhead incl. (omslag)rente	72	10,9%	75	11,1%
BTW *1)	-	0,0%	-	0,0%
Toe te rekenen kosten	72	10,9%	75	11,1%
Totale kosten heffing	660	100,0%	672	100,0%
Totale opbrengsten heffing	462		405	
Dekkingspercentage grafrechten		70,0%		60,3%

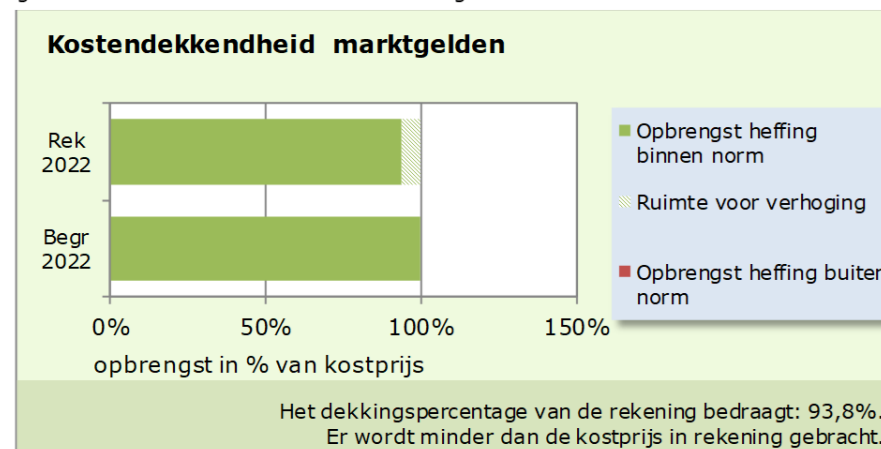
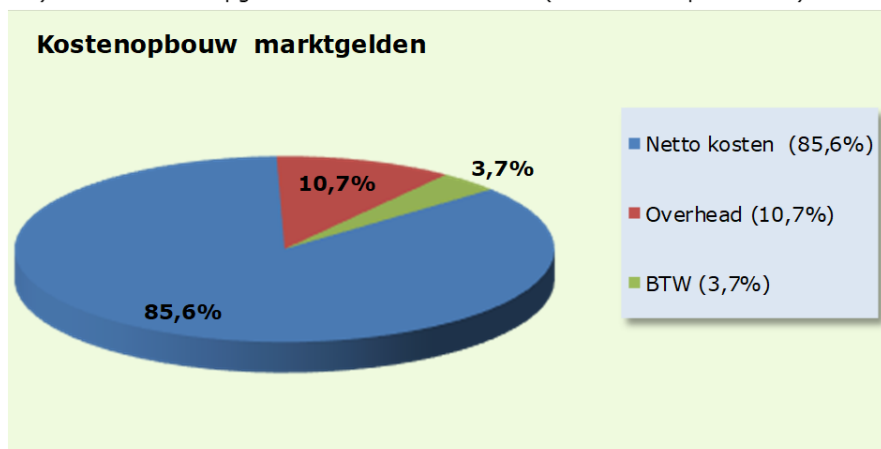
*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen.

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid marktgelden	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten, incl. (omslag)rente	57	85,1%	53	85,6%
Inkomsten, excl. heffingen	-	0,0%	-	0,0%
Netto kosten	57	85,1%	53	85,6%
Toe te rekenen kosten				
Overhead incl. (omslag)rente	7	10,4%	7	10,7%
BTW *1)	3	4,5%	2	3,7%
Toe te rekenen kosten	10	14,9%	9	14,4%
Totale kosten heffing	67	100,0%	61	100,0%
Totale opbrengsten heffing	67		58	
Dekkingspercentage marktgelden		100,0%		93,8%

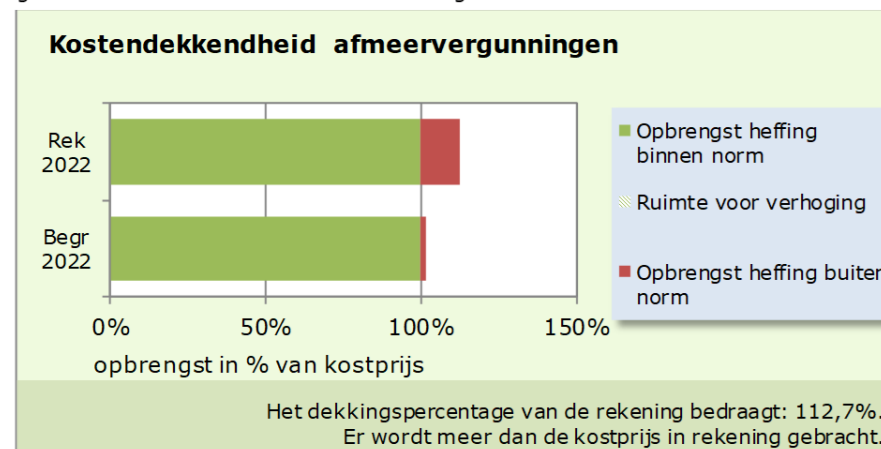
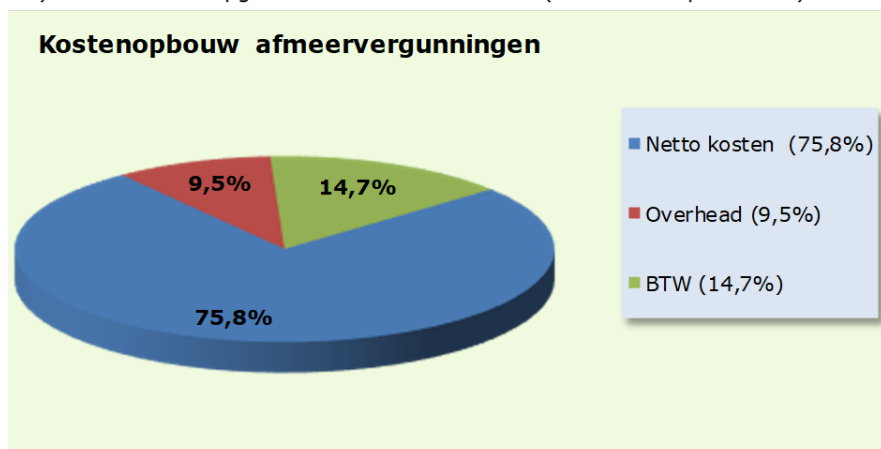
*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen.

bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid afmeervergunningen	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten, incl. (omslag)rente	2	75,0%	1	75,8%
Inkomsten, excl. heffingen	-	0,0%	-	0,0%
Netto kosten	2	75,0%	1	75,8%
Toe te rekenen kosten				
Overhead incl. (omslag)rente	0	8,3%	0	9,5%
BTW *1)	0	16,7%	0	14,7%
Toe te rekenen kosten	1	25,0%	0	24,2%
Totale kosten heffing	2	100,0%	1	100,0%
Totale opbrengsten heffing	2		2	
Dekkingspercentage afmeervergunningen		101,7%		112,7%

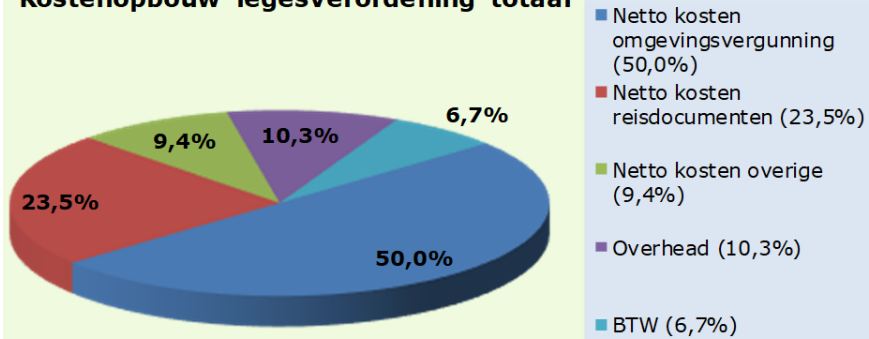
*1) De BTW zoals opgenomen in de tabel betreft (via BCF compensabele) BTW over gemaakte kosten in het kader van heffingen.

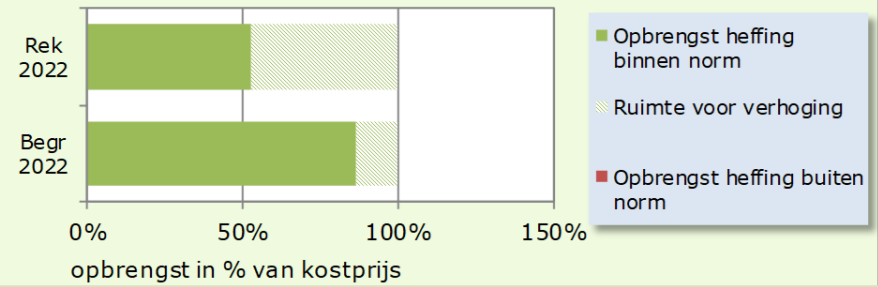
bedragen x € 1.000

Berekening kostendekkendheid legesverordening	Begroting 2022		Rekening 2022	
	Bedrag	%	Bedrag	%
Kosten heffing				
Netto kosten				
Kosten omgevingsvergunning, incl. (omslag)rente	1.613	57,6%	1.757	50,0%
Kosten rijbewijzen, reisdocumenten, incl. (omslag)rente	500	17,8%	826	23,5%
Kosten overige, incl. (omslag)rente	201	7,2%	331	9,4%
Inkomsten omgevingsvergunning, excl. heffingen	-	0,0%	-	0,0%
Inkomsten rijbewijzen, reisdocumenten, excl. heffingen	-	0,0%	-	0,0%
Inkomsten overige, excl. heffingen	-	0,0%	-	0,0%
Netto kosten	2.314	82,6%	2.914	83,0%
Toe te rekenen kosten				
Overhead omgevingsvergunning, incl. (omslag)rente	199	7,1%	222	6,3%
Overhead rijbewijzen, reisdocumenten, incl. (omslag)rente	60	2,1%	100	2,9%
Overhead overige, incl. (omslag)rente	24	0,9%	40	1,1%
BTW omgevingsvergunning *1)	154	5,5%	169	4,8%
BTW rijbewijzen, reisdocumenten *1)	33	1,2%	45	1,3%
BTW overige *1)	18	0,6%	22	0,6%
Toe te rekenen kosten	488	17,4%	598	17,0%
Totale kosten heffing	2.802	100,0%	3.512	100,0%
Opbrengsten heffing				
Opbrengsten omgevingsvergunning	1.952		1.286	
Opbrengsten rijbewijzen, reisdocumenten	302		386	
Opbrengsten overige	169		191	
Totale opbrengsten heffing	2.423		1.863	
Dekkingspercentage omgevingsvergunning		99,3%		59,9%
Dekkingspercentage rijbewijzen, reisdocumenten		50,9%		39,7%
Dekkingspercentage overige		69,5%		48,5%
Dekkingspercentage legesverordening totaal		86,5%		53,0%

Kostenopbouw legesverordening totaal

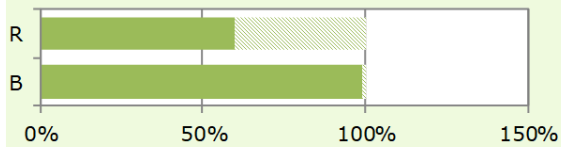

Kostendekkendheid legesverordening totaal

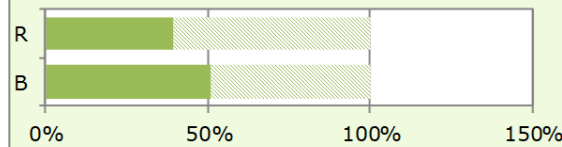

Het dekkingspercentage van de rekening bedraagt: 53,0%.
Er wordt minder dan de kostprijs in rekening gebracht.

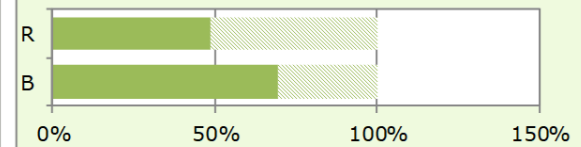
Kostendekkendheid omgevingsvergunning

Kostendekkendheid rijbewijzen, reisdocumenten

Kostendekkendheid overige

Paragraaf 2. Weerstandsvermogen

Wat is het doel van deze paragraaf?

De jaarrekening geeft inzicht in de financiële positie van onze gemeente. De paragraaf weerstandsvermogen geeft aan in welke mate financiële tegenvallers (risico's) opgevangen kunnen worden. Daarmee geeft de paragraaf weerstandsvermogen aan hoe robuust de financiële positie van de gemeente is.

Voor het beoordelen van de financiële positie is daarom inzicht nodig in de omvang en achtergronden van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit. De paragraaf weerstandsvermogen bevat volgens artikel 11 van het Besluit begroting en Verantwoording (BBV) een inventarisatie van de weerstandscapaciteit, een inventarisatie van de risico's en het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's.

Deze paragraaf staat in nauwe samenhang met de paragraaf Grondbeleid. De risico's die verband houden met de grondexploitatie zijn sterk afgenomen. Dit is vooral het gevolg van de aantrekkende economie waardoor het risico op verminderde uitgeefbaarheid van de gronden is gedaald.

Beschikbare weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt om niet begrote kosten, die onverwachts en substantieel zijn, te dekken.

Tot de weerstandscapaciteit worden gerekend:

- het vrij besteedbaar eigen vermogen
- de ruimte binnen de begroting
- de onbenutte belastingcapaciteit

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve, bestemmingsreserves en eventuele stille reserves. Voor de beoordeling van het weerstandsvermogen is de stand van de reserves per 31 december 2022 bepalend. Alleen de algemene reserve wordt tot het vrij besteedbaar eigen vermogen gerekend.

De onbenutte belastingcapaciteit geeft een indicatie van de mogelijkheden om de eigen inkomsten te verhogen. De belangrijkste belastinginkomsten zijn de onroerend zaakbelasting (OZB), de afvalstoffenheffing en het rioolrecht. De afvalstoffenheffing en het rioolrecht zijn al volledig kostendekkend. Onbenutte belastingcapaciteit kan daarmee alleen gevonden worden in de OZB. De berekening van de onbenutte belastingcapaciteit OZB wordt afgeleid van de norm voor artikel 12 van de financiële verhoudingswet.

Voor de risico's vanuit de grondexploitaties wordt de weerstandscapaciteit afzonderlijk bepaald. Als weerstandscapaciteit wordt een afzonderlijke reserve bouwgrondexploitatie aangehouden. De geprognosticeerde resultaten – verliezen en winsten – van de (grondexploitatie)projecten, voor zover nog niet verrekend met de reserves, maken onderdeel uit van de weerstandscapaciteit voor de projecten.

bedragen x € 1.000

Beschikbare weerstandscapaciteit	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Beschikbare weerstandscapaciteit exploitatie			
Algemene reserve	2.894	2.741	4.298
Resultaat exploitatie algemene dienst	1.918	-	6.702
Onbenutte belastingcapaciteit	-	270	-
Raming onvoorziene uitgaven	-	-	-
Beschikbare weerstandscapaciteit exploitatie	4.812	3.011	11.000
Beschikbare weerstandscapaciteit grondexploitatie/projecten			
Algemene reserve bouwgrondexploitatie	7.738	7.698	10.335
Resultaten grondexploitaties	2.756	-	2.563
Effecten Vpb	-	-	-
Beschikbare weerstandscapaciteit grondexploitatie/projecten	10.494	7.698	12.898
Totaal beschikbare weerstandscapaciteit	15.307	10.709	23.899

Risico-inventarisatie

Bij de risico-inventarisatie is onderscheid gemaakt tussen de risico's van de exploitatie en de risico's van de (grondexploitatie)projecten.

Bij de inventarisatie is beoordeeld welke maatregelen worden genomen om de risico's te beheersen. Risicobeheersing kan door de volgende maatregelen:

- Vermijden
- Verminderen
- Delen
- Aanvaarden

Aan de hand hiervan zijn de restrisico's bepaald; dit zijn de risico's die overblijven na het nemen van beheersmaatregelen. De restrisico's zijn gekwantificeerd door vast te stellen welke schade zich kan voordoen als het risico optreedt. Daarna is bepaald hoe hoog de kans is dat het risico zich zal voordoen. Hiermee is het gewogen risico bepaald.

Samengevat geven de op deze wijze geïnventariseerde en gewogen risico's per risicogebied het volgende beeld (in volgorde van de benoemde risicogebieden)

De geïnventariseerde en gewogen risico's van de (grondexploitatie)-projecten geven het volgende beeld. De risico's zijn gebaseerd op het MPG 2023. Een nadere toelichting is opgenomen in de paragraaf Grondbeleid.

bedragen x € 1.000

Samenvatting risico's per risicogebied	gewogen risico's		
	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Risico's exploitatie			
Organisatorische risico's personeel en bedrijfsprocessen	750	750	750
Juridische risico's	250	250	250
Risico's cybercriminaliteit	800	-	800
Renterisico's	-	-	-
Risico's verbonden partijen	1.000	1.000	1.000
Risico's garanties / verstrekte geldleningen	75	150	150
Risico's verbonden aan open einde regelingen rijk	750	750	750
Risico's open einde subsidiëring	25	25	25
Risico's kapitaalgoederen	1.000	1.000	1.000
Risico's invoering decentralisaties	250	250	250
Risico hogere inflatie	-	800	800
Kans hogere opbrengst heffingen door areaaluitbreiding	-	- 300	- 300
Risico lagere opbrengst Nedvang (restfractie plastic)	300	300	300
Invoering woonplaatsbeginsel	-	- 1.000	- 1.000
Risico's exploitatie	5.200	3.975	4.775
Risico's grondexploitaties/projecten			
Bouwgrondexploitaties en projecten	1.300	1.400	594
Risicobuffer	-	-	-
Risico's grondexploitaties/projecten	1.300	1.400	594
Totaal risico's	6.500	5.375	5.369

Benodigde weerstandscapaciteit

Niet alle risico's zullen zich gelijktijdig in volle omvang voordoen. De kansdichtheid waarop de risico's zich gelijktijdig in volle omvang kunnen voordoen kan via risicosimulatie worden bepaald. Voor de kansdichtheid kan ook gebruik gemaakt worden van ervaringcijfers. Tot 2018 werd in begroting en jaarrekening uitgegaan van een gemiddeld zekerheidspercentage van 60%. Op basis van de toename van het beschikbare weerstandsvermogen is in de begroting 2018 besloten dit zekerheidspercentage te verhogen naar 90%.

Voor wat betreft de grondexploitaties is ervoor gekozen dit zekerheidspercentage op 100 te bepalen omdat bij het wegen van de risico's deze zekerheid al ingebouwd is.

De omvang van de benodigde weerstandscapaciteit wordt bepaald door het totaal van de gewogen risico's te corrigeren met het zekerheidspercentage. Aan de hand hiervan kan de benodigde weerstandscapaciteit als volgt worden bepaald.

bedragen x € 1.000

Benodigde weerstandscapaciteit	Rekening	Begroting	Rekening
	2021	2022	2022
Benodigde weerstandscapaciteit exploitatie			
- Gewogen risico	5.200	3.975	4.775
- Zekerheidspercentage	90%	90%	90%
Benodigde weerstandscapaciteit exploitatie	4.680	3.578	4.298
Benodigde weerstandscapaciteit grondexploitaties / projecten			
- Gewogen risico	1.300	1.400	594
- Zekerheidspercentage	100%	90%	100%
Benodigde weerstandscapaciteit grondexploitaties / projecten	1.300	1.260	594
Totaal benodigde weerstandscapaciteit	5.980	4.838	4.892

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen wordt bepaald door de verhouding van de beschikbare en de benodigde weerstandscapaciteit. Het weerstandsvermogen wordt afzonderlijk bepaald voor de (grondexploitatie)-projecten en voor de overige exploitatierisico's.

Het weerstandsvermogen exploitatie is ten opzichte van de begroting toegenomen. Dit als gevolg van een toename van de algemene reserve veroorzaakt door het positieve resultaat in de reguliere

exploitatie. Volgens de normering kan het weerstandsvermogen van de exploitatie als uitstekend worden gekenschetst.

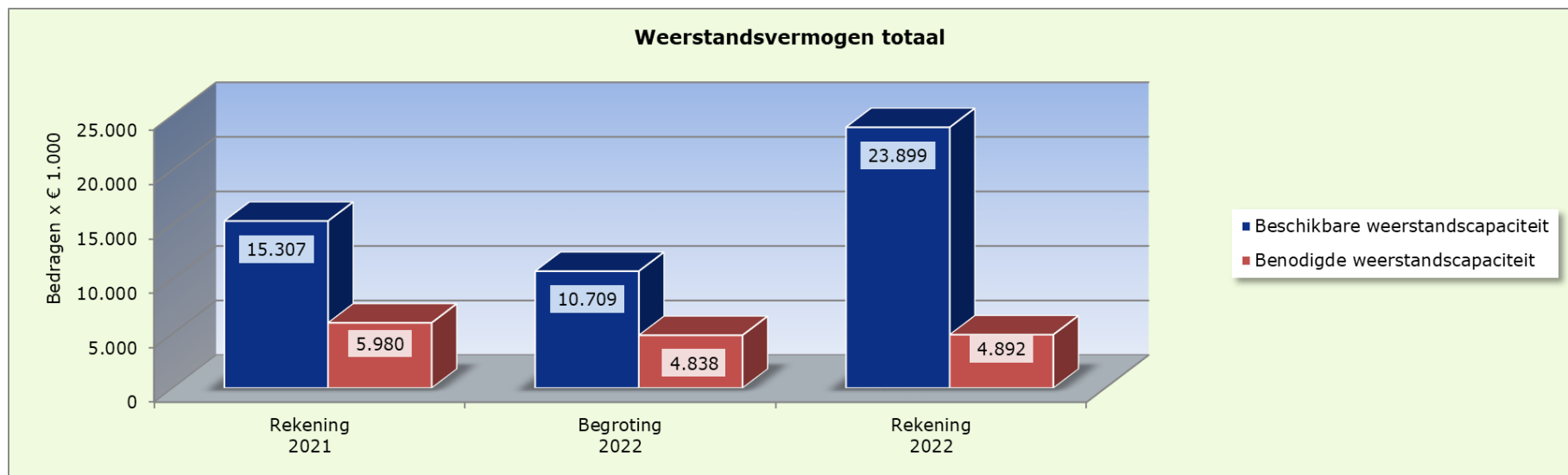
Het weerstandsvermogen voor de grondexploitaties is verder verbeterd door de afname van het risicoprofiel en kan voor 2022 als uitstekend worden beoordeeld.

Het weerstandsvermogen totaal kan in 2022, met name door het hoge weerstandsvermogen in de grondexploitaties, eveneens als uitstekend worden gekenschetst

bedragen x € 1.000

Weerstandsvermogen	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Weerstandsvermogen exploitatie			
Beschikbare weerstandscapaciteit exploitatie	4.812	3.011	11.000
Benodigde weerstandscapaciteit exploitatie	4.680	3.578	4.298
Overschot (+) / tekort (-) weerstandscapaciteit exploitatie	132	- 567	6.703
Ratio weerstandsvermogen exploitatie *	1,03	0,84	2,56
Weerstandsvermogen grondexploitaties/projecten			
Beschikbare weerstandscapaciteit grondexploitaties / projecten	10.494	7.698	12.898
Benodigde weerstandscapaciteit grondexploitaties / projecten	1.300	1.260	594
Overschot (+) / tekort (-) weerstandscapaciteit grondexploitaties	9.194	6.438	12.304
Ratio weerstandsvermogen grondexploitaties / projecten *	8,07	6,11	21,71
Weerstandsvermogen totaal			
Beschikbare weerstandscapaciteit	15.307	10.709	23.899
Benodigde weerstandscapaciteit	5.980	4.838	4.892
Overschot (+) / tekort (-) weerstandscapaciteit	9.327	5.872	19.007
Ratio weerstandsvermogen totaal *	2,56	2,21	4,89

* Ratio weerstandsvermogen = Beschikbare weerstandscapaciteit / Benodigde weerstandscapaciteit

Voor de beoordeling van de ratio's wordt gebruik gemaakt van de waarderingstabel die door de NAR in samenwerking met de Universiteit van Twente is ontwikkeld.

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 - 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

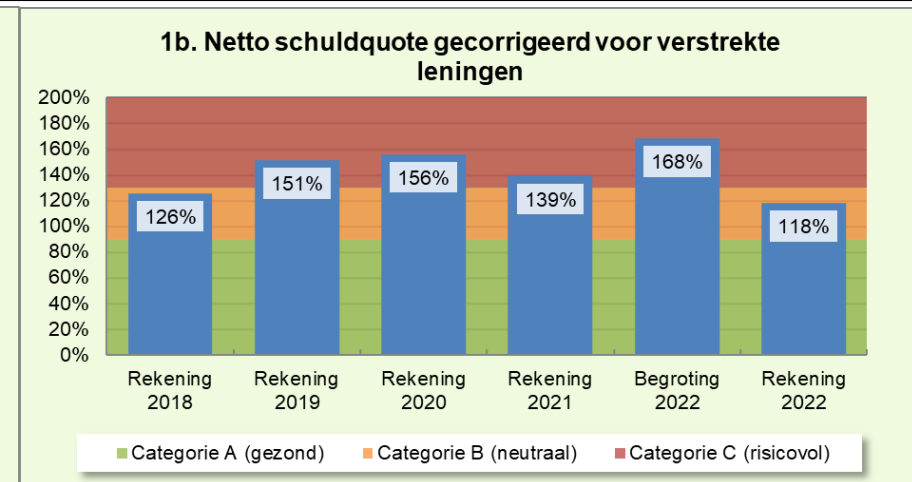
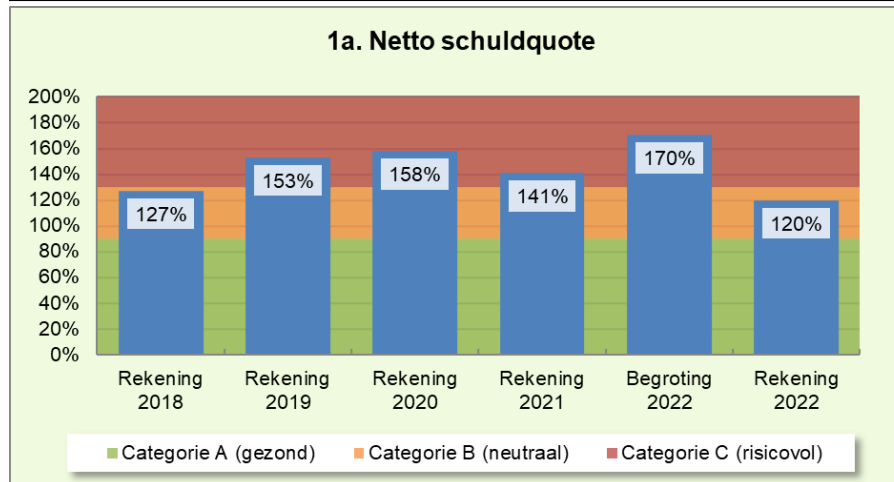
Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor de begroting en rekening een set uniforme kengetallen voor. De verschillende kengetallen bestrijken ieder een eigen gebied. Tegelijkertijd is er ook sprake van onderlinge

samenhang. Hieronder wordt de eigenheid van de verschillende kengetallen nader beschreven en wordt ook de onderlinge samenhang toelicht.

bedragen x € 1.000

1. Netto schuldquote	Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Rekening	
	2018	2019	2020	2021	2022	2022	
A. Vaste schulden	+	139.520	133.516	142.508	146.702	154.644	154.644
B. Netto vlottende schuld	+	10.338	15.270	16.569	15.687	12.627	8.116
C. Overlopende passiva	+	9.614	7.948	15.497	12.638	17.603	12.454
D1. Financiële activa (excl. verstrekte leningen)	-	-	-	-	-	1.043	-
D2. Financiële activa (verstrekte leningen)	-	1.488	1.637	1.757	1.908	1.855	1.886
E. Uitzettingen < 1 jaar	-	34.549	11.444	11.909	14.454	12.000	20.425
F. Liquide middelen	-	377	290	3.441	44	100	174
G. Overlopende activa	-	6.150	7.426	11.075	10.485	12.000	13.449
H. Totale baten (excl. mut. res.)	/	92.869	89.792	93.808	106.327	93.737	117.803
Netto schuldquote		127,5%	153,2%	157,9%	141,1%	170,4%	119,8%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen		125,9%	151,4%	156,1%	139,3%	168,4%	118,2%

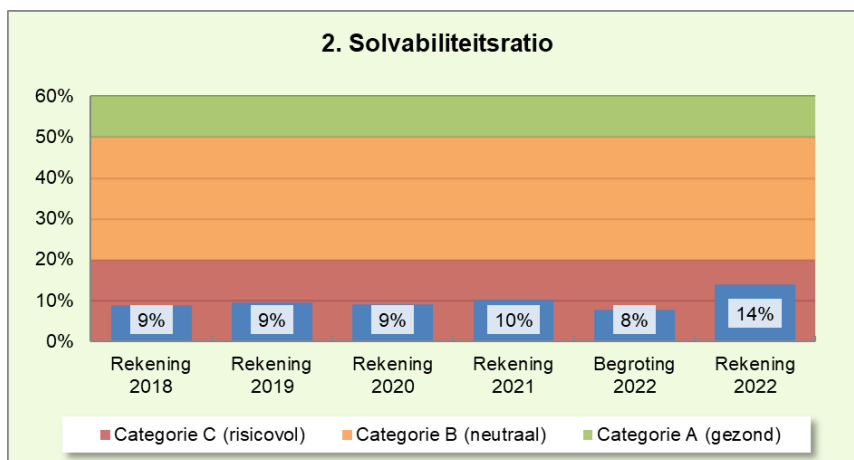

De netto schuld quote geeft aan hoe de netto schuld van de gemeente zich verhoudt tot de jaarlijkse baten. Anders gezegd: Kan met het jaarlijks inkomen de schuld worden gedragen? Door de VNG is hier in

een eerder stadium van gezegd dat gemeenten met een quote van 130% of meer zich in de gevarezone bevinden.

bedragen x € 1.000

2. Solvabiliteitsratio		Rekening 2018	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A. Eigen vermogen	+	15.953	16.974	18.126	20.622	15.866	29.345
B. Balanstotaal	/	181.446	179.822	199.224	201.796	205.874	211.117
Solvabiliteitsratio		8,8%	9,4%	9,1%	10,2%	7,7%	13,9%

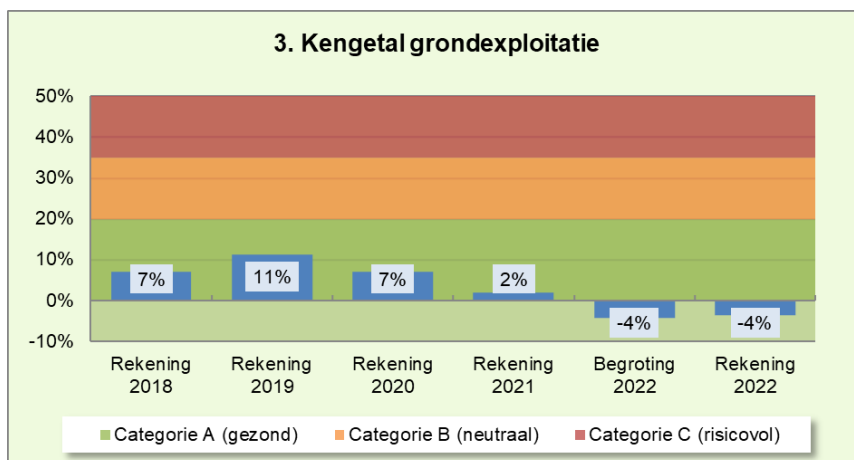

De solvabiliteitsratio geeft aan in hoeverre het gemeentelijk bezit niet met schuld is belast. Vanwege een negatief eigen vermogen is deze ratio enige jaren negatief geweest. Inmiddels is door het herstel van het eigen vermogen er sprake van een verbeterende solvabiliteitsratio.

Desalniettemin moet worden vastgesteld dat een ratio van 14% als 'onder de maat' wordt betiteld.

bedragen x € 1.000

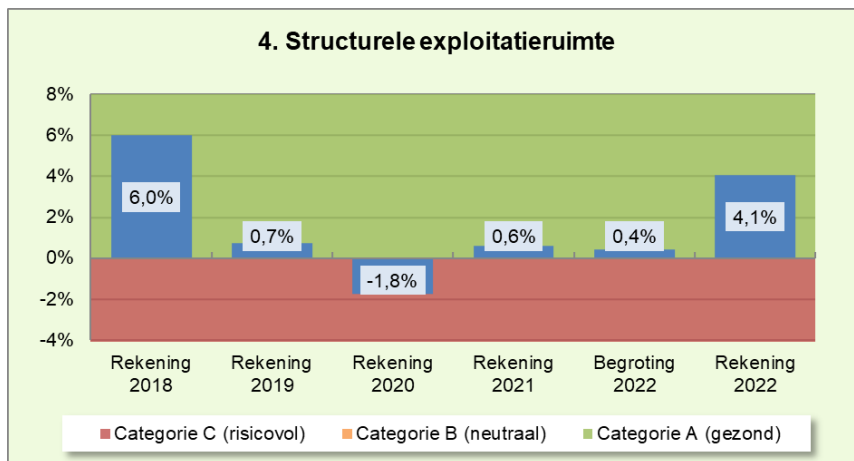
3. Grondexploitatie		Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Rekening
		2018	2019	2020	2021	2022	2022
A. Bouwgronden in exploitatie	+	6.647	10.119	6.557	2.043	- 3.948	- 4.262
B. Totale baten (excl. mut. res.)	/	92.869	89.792	93.808	106.327	93.737	117.803
Grondexploitatie		7,2%	11,3%	7,0%	1,9%	-4,2%	-3,6%

Het kengetal grondexploitatie geeft de verhouding van de grondvoorraad ten opzichte van de totale exploitatiebaten weer. Doordat het afgelopen jaar veel gronden zijn verkocht daalt de waarde van de grondvoorraad en daarmee dus ook dit kengetal.

Dit kengetal beoogt de afhankelijk van de grondexploitaties weer te geven. Naarmate de afhankelijkheid groter is wordt deze meer als risicovol betiteld. Immers, (opbrengsten uit) grondexploitaties zijn niet structureel van aard en ook allerminst zeker te noemen.

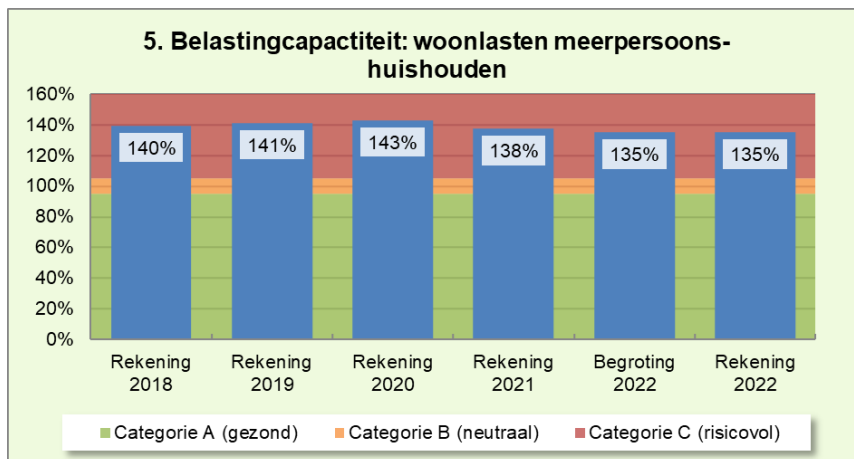
4. Structurele exploitatieruimte		Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Rekening
		2018	2019	2020	2021	2022	2022
A. Totale structurele lasten	-	93.171	92.215	92.111	92.215	85.218	90.948
B. Totale structurele baten	+	98.741	92.865	90.458	92.865	85.611	95.734
C. Totale structurele toevoegingen aan de reserves	-	-	-	-	-	-	-
D. Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	+	-	-	-	-	-	-
E. Totale baten (excl. mut. res.)	/	92.869	89.792	93.808	106.327	93.737	117.803
Structurele exploitatieruimte		6,0%	0,7%	-1,8%	0,6%	0,4%	4,1%

De structurele exploitatieruimte geeft aan welk gedeelte van de totale exploitatiebaten in beginsel vrij beschikbaar is. Dit percentage dient altijd positief te zijn. Hoe groter het percentage hoe meer ruimte er is voor zaken als "terugdringen schuldpositie", "nieuw beleid", etc. Er is in 2022 sprake van een positieve structurele exploitatieruimte.

bedragen x € 1.000

5. Gemeentelijke belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden		Rekening 2018	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
A. OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	+	420	418	422	431	440	440
B. Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	+	297	311	321	322	328	328
C. Afvalstoffenheffing voor een gezin	+	266	283	316	316	330	330
D. Eventuele heffingskorting	-	-	-	-	-	-	-
E. Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde		983	1.012	1.059	1.069	1.098	1.098
F. Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin in t-1	/	704	716	740	776	811	811
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde jaar er voor		139,6%	141,3%	143,1%	137,8%	135,4%	135,4%

De belastingcapaciteit zou beter kunnen worden omschreven als de belastingdruk. Dit percentage geeft namelijk de lokale lastendruk weer als percentage van de landelijke lastendruk. Hier is een nuancering op zijn plaats. Het kengetal wordt namelijk berekend op basis van de gemiddelde WOZ-waarde. Deze waarde kan van gemeente tot gemeente flink verschillen. Zo kennen de gemeenten Wassenaar en Bloemdal een veel hogere gemiddelde WOZ-waarde dan gemeenten in Noord-Groningen of Zeeland. In dit verband wordt opgemerkt dat Bodegraven-Reeuwijk een relatief hoge gemiddelde WOZ-waarde kent en daarmee per definitie hoog in deze tabel zal eindigen.

Hieronder is een samenvattend overzicht van de onderscheiden kengetallen opgenomen.

bedragen x € 1.000

Kengetallen	Rekening	Rekening	Rekening	Rekening	Begroting	Rekening
	2018	2019	2020	2021	2022	2022
1a. Netto schuldquote	127,5%	153,2%	157,9%	141,1%	170,4%	119,8%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	125,9%	151,4%	156,1%	139,3%	168,4%	118,2%
2. Sovabiliteitsratio	8,8%	9,4%	9,1%	10,2%	7,7%	13,9%
3. Grondexploitatie	7,2%	11,3%	7,0%	1,9%	-4,2%	-3,6%
4. Structurele exploitatieruimte	6,0%	0,7%	-1,8%	0,6%	0,4%	4,1%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	139,6%	141,3%	143,1%	137,8%	135,4%	135,4%

Per kengetal is sprake van een categorisering aan de hand waarvan kan worden afgeleid in hoeverre een gemeente voor wat dat onderdeel betreft al dan niet gezond kan worden genoemd. Deze categorisering is hieronder in één tabel opgenomen. In de hierboven

opgenomen grafieken is reeds per kengetal een signalering verwerkt. In zijn algemeenheid luidt dan de conclusie dat de gemeente in financieel opzicht niet gezond kan worden genoemd.

Signaleringswaarden kengetallen	Categorie A gezond	Categorie B neutraal	Categorie C risicovol
1a. Netto schuldquote	< 90%	90 - 130%	> 130%
1b. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	< 90%	90 - 130%	> 130%
2. Sovabiliteitsratio	> 50%	20 - 50%	< 20%
3. Grondexploitatie	< 20%	20 - 35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
5. Gemeentelijke belastingcapaciteit	< 95%	95 - 105%	> 105%

Paragraaf 3. Onderhoud kapitaalgoederen

Wat is het doel van deze paragraaf?

In deze paragraaf geven we het kader weer over het onderhoud van kapitaalgoederen van de openbare ruimte zoals wegen, rioleringen, waterwerken, kunstwerken, groenvoorzieningen en speelplaatsen. Met het onderhoud van deze kapitaalgoederen is een belangrijk deel van de begroting gemoeid. Een goed overzicht is belangrijk om goed inzicht te krijgen in de financiële positie. Het beheer van de kapitaalgoederen is op basis van de door de raad vastgestelde

uitgangspunten concreet vorm gegeven in het uitvoeringsprogramma. De praktijk leert dat, als dit niet planmatig gebeurt, er achterstallig onderhoud ontstaat. Het oplossen van achterstallig onderhoud en de mogelijk maatschappelijke gevolgen kosten uiteindelijk meer dan regulier uitgevoerd onderhoud. Verder heeft de gemeente een wettelijke zorgplicht waaraan voldaan moet worden. Het bestaande beleid voor onderhoud kapitaalgoederen is opgenomen in de volgende plannen:

Beheerplan	Jaar van vaststelling	Jaar van actualisering
Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan GRP (V-GRP)	2021	2025
Integraal Beheer- en Beleidsplan (IBBP) --> Beheerplan Leefomgeving	2021	2025

Het verbreed gemeentelijk rioleringsplan geeft inzicht in de wijze waarop de gemeente haar taken op basis van de Wet milieubeheer en Waterwet uitvoert. De gemeente is verantwoordelijk voor het inzamelen en transport van afvalwater, het inzamelen en verwerken van hemelwater en de zorgplicht voor het grondwater. De kosten voor de uitvoering van deze beheermaatregel worden gedekt uit de rioolheffing. In 2021 is een geactualiseerd plan voor de komende vier jaar vastgesteld.

In het Beheerplan Leefomgeving zijn het beleid, het beheer en de benodigde financiële middelen vastgelegd voor alle onderdelen van de openbare ruimte, zoals wegen, waterwerken, kunstwerken, groenvoorzieningen, speelplaatsen en straatmeubilair. In 2021 is een geactualiseerd plan voor de komende vier jaar vastgesteld.

Doelstellingen

- Door het goed beheren van de openbare ruimte wordt beoogd dat de gemeente Bodegraven-Reeuwijk een veilige, aantrekkelijke woon- en leefomgeving biedt voor haar bewoners (schoon, heel en veilig).

- Zorgen voor een goede openbare ruimte. Een ruimte voor de inwoner waarbij inrichting en beheer zorgvuldig en integraal op elkaar zijn afgestemd, passend binnen het karakter en gebiedskenmerken van de dorpen.
- Het onderhoudsniveau is per gebied door middel van beeldkwaliteit vastgesteld. Voor de begraafplaats is dit beeldkwaliteit A. Voor het centrum, de woonwijken en bedrijventerreinen is dit beeldkwaliteit B. Voor het buitengebied is dit beeldkwaliteit C. Het onderhoud en benodigde financiële middelen zijn hierop afgestemd.

Doelstelling 1:

Op basis van de vastgestelde beleidskaders van het Onderhoudsplan Leefomgeving en het V-GRP zijn de jaarlijks terugkerende onderhoudswerkzaamheden voor het reguliere beheer uitgevoerd. De werkzaamheden in het kader van groot onderhoud en rehabilitaties in de openbare ruimte zijn overeenkomstig het door het college vastgestelde uitvoeringsprogramma uitgevoerd.

Doelstelling 2:

Het reguliere beheer, het groot onderhoud en de rehabilitaties worden zoveel mogelijk op elkaar afgestemd, integraal voorbereid en uitgevoerd. De plannen worden samen met de dorpsoverleggen en met de bewoners voorbereid door het houden van informatieavonden. Daarnaast worden de plannen afgestemd met de diverse nutsbedrijven of overige gebruikers van de openbare ruimte.

Wat kost het?

Het onderhoud van kapitaalgoederen wordt onderverdeeld in regulier onderhoud, groot onderhoud en rehabilitaties. De hieronder genoemde kosten hebben betrekking op het beheer zoals verantwoord in het onderhoudsplan Leefomgeving 2022. De overige beheershandelingen zitten qua dekking binnen de begroting in de rioolheffing, de afvalstoffenheffing, begraafplaatstarieven, gladheidsbestrijding, algemene verkeerszaken en overige niet gebonden taken. Verder

worden er projecten in de openbare ruimte uitgevoerd die gekenmerkt worden als "nieuwe aanleg" en waar separaat budgetten beschikbaar voor zijn gesteld.

Regulier onderhoud

Dit betreffen alle kosten die gekenmerkt worden door een kort cyclisch karakter van de uit te voeren werkzaamheden en maatregelen, het verhelpen van meldingen en schadeherstel. Deze kosten worden gedekt uit de beheer- en onderhoudsbudgetten, die jaarlijks in de begroting beschikbaar worden gesteld. In de kosten van het regulier jaarlijks onderhoud is rekening gehouden met de VAT-kosten (voorbereiding, administratie en toezicht). Onderstaande kosten zijn exclusief de dotatie aan de voorziening groot onderhoud en exclusief rente en afschrijving.

bedragen x € 1.000

Regulier onderhoud	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Groenvoorzieningen	1.740	1.683	2.059
Wegen, straten en pleinen	2.345	2.888	2.181
Speelgelegenheden	154	148	164
Bruggen	355	423	373
Verkeer	499	638	748
Openbare verlichting	419	419	637
Waterwegen	610	559	753
Natuur en landschap	230	188	261
Totaal	6.352	6.946	7.177

Groot onderhoud

Hieronder vallen de werkzaamheden die ervoor zorgen dat de kapitaalgoederen (bestaande areaal in de openbare ruimte) tijdens hun levensduur in goede staat blijven. De kosten voor deze werkzaamheden worden gedekt uit de voorziening groot onderhoud openbare ruimte. Deze voorziening wordt jaarlijks gevoed met een

dotatie uit de begroting, waarmee pieken en dalen in de uitgaven worden geëgaliseerd binnen de voorziening. Bij het overzicht voorzieningen, elders in deze jaarrekening opgenomen, wordt inzage in het verloop van de voorziening gegeven.

bedragen x € 1.000

Groot onderhoud	Realisatie 2021	Begroting 2022	Realisatie 2022
Dotatie voorziening groot onderhoud openbare ruimte	1.386	1.476	1.479
Totaal	1.386	1.476	1.479

Rehabilitaties

Dit is het totaal vervangen van een kapitaalwerk (bestaande areaal in de openbare ruimte) aan het eind van de levensduur of het uitvoeren van levensduurverlengende maatregelen. Deze investeringen van maatschappelijk nut worden geactiveerd en in een aantal jaren afgeschreven.

Nieuwe werken

Dit betreffen nieuwe werken en uitbreiding van arealen in openbare ruimte waar aparte besluitvorming voor heeft plaatsgevonden. Na aanleg van dit kapitaalgoed wordt het toegevoegd aan het beheerareal.

bedragen x € 1.000

Rehabilitaties en nieuwe werken		Begroting 2022	Realisatie 2022
Reconstructies wegen	Rehabilitatie	6.293	6.535
Doorfietsroutes en schoolzones	Rehabilitatie	300	112
Groot onderhoud en vervanging bruggen	Rehabilitatie	17	402
Verkeer	Rehabilitatie	233	166
Openbare verlichting	Rehabilitatie	345	622
Beschoeiingen	Rehabilitatie	391	374
Waterrecreatie	Nieuwe werken	170	143
Speelgelegenheden	Rehabilitatie	205	19
Overigen	Rehabilitatie	30	458
Totaal		7.984	8.831

Paragraaf 4. Financiering

Wat is het doel van deze paragraaf?

De financieringsparagraaf heeft als doel de gemeenteraad te informeren over het beleid op het vlak van financiering / treasury en de daarmee samenhangende risico's. In de begroting is in de paragraaf financiering ingegaan op het voorgenomen beleid. In deze jaarrekening wordt ingegaan op de uitvoering van het dit beleid. De volgende onderwerpen komen aan de orde.

1. Treasurybeleid
2. Treasurybeheer
3. Risicobeheer
4. Kasbeheer

Treasurybeleid

Het algemene financiële beleid is erop gericht de toename van de schuldpositie te verminderen en zo mogelijk de schuldpositie af te bouwen. Het treasurybeleid is opgenomen in het Treasurystatuut. Actief wordt gebruik gemaakt van de wettelijke mogelijkheden om passende financieringslasten te bewerkstelligen. Dit resulteert onder meer in het zo maximaal mogelijk betrekken van de kasgeldlimiet bij financieringsbeslissingen.

Financieringsbeleid

Sinds 2019 kent de gemeente een oplopende schuldenlast. Ook in de komende jaren zet deze trend zich voort. Dit was voor het college aanleiding voor het schrijven van het herstelplan, waarin wordt betoogd dat het van het grootste belang is deze stijging een halt toe te roepen en zo mogelijk te doen afnemen.

De verwachting omtrent de renteontwikkelingen

Bij de externe ontwikkelingen moet gedacht worden aan economische factoren (rente, inflatie, economische groei) en wijzigingen in wet- en regelgeving.

De rentetarieven voor langlopende leningen waren tot 2021 onverminderd laag te noemen. In 2022 is daar door de huidige economische ontwikkelingen verandering in gekomen. Om die reden is het gunstig dat op dit moment wordt ingezet op beperking van de schuldenlast.

De tijd dat de voor (maandelijkse) kasgeldleningen een negatieve rente gold, hebben we inmiddels achter ons gelaten. Over het algemeen wordt aangenomen dat een stijging van de rente in de lijn der verwachting ligt.

Liquiditeitsverloop

In 2022 is het een aantal maanden nodig gebleken een kasgeldlening aan te trekken. Ook is er per 1 november 2022 een nieuwe langlopende geldlening afgesloten.

Treasurybeheer

Saldi langlopende geldleningen

In de onderstaande tabel is het verloop van het saldo langlopende geldleningen opgenomen.

bedragen x € 1.000

Langlopende leningen	Rekening 2019	Rekening 2020	Rekening 2021	Rekening 2022
Stand per 1 januari	139.514	133.510	142.502	146.696
Aflossingen	6.004	58.271	5.806	6.058
Aangetrokken leningen		67.263	10.000	14.000
Stand per 31 december	133.510	142.502	146.696	154.638

Risicobeheer

Met betrekking tot het risicobeheer heeft de gemeenteraad als algemeen uitgangspunt vastgesteld, dat alleen leningen of garanties uit hoofden van de "publieke" taak worden verstrekt. Andere uitzettingen zijn op grond van de Wet FIDO niet toegestaan. Eventuele overtollige financiering mag uitsluitend nog worden belegd bij de Rijksoverheid of medeoverheden.

Kasgeldlimiet

Om in de financieringsbehoefte te voorzien wordt gebruik gemaakt van het aantrekken van kortlopende geldleningen. In de wet FIDO is bepaald dat de kasgeldlimiet 8,5% van het begrotingstotaal mag bedragen. In 2022 is de kasgeldlimiet in het 1^e kwartaal overschreden. Door het aangaan van een vaste geldlening is deze overschrijding tijdig ongedaan gemaakt. Voor 2022 geeft de berekening van het kasgeldlimiet het volgende beeld:

bedragen x € 1.000

Kasgeldlimiet 2022	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Toegestane kasgeldlimiet				
Omvang primitieve begroting 2022	94.386	94.386	94.386	94.386
In procenten	8,5%	8,5%	8,5%	8,5%
Toegestane kasgeldlimiet	8.023	8.023	8.023	8.023
Omvang vlottende schulden				
Opgenomen gelden < 1 jaar	11.833	11.000	2.500	-
Schuld in rekening-courant	-	-	-	-
Gestorte gelden door derden < 1 jaar	-	-	-	-
Overige leningen (niet zijnde vaste schuld)	-	-	-	-
Totaal vlottende schulden	11.833	11.000	2.500	-
Omvang vlottende middelen				
Contante gelden in kas	-	-	-	-
Tegoeden in rekening-courant	1.279	3.890	5.896	7.229
Overige uitstaande gelden < 1 jaar	-	-	-	-
Totaal vlottende middelen	1.279	3.890	5.896	7.229
Totaal netto vlottende schuld	10.554	7.110	- 3.396	- 7.229
Afwijking t.o.v. de kasgeldlimiet				
Overschrijding kasgeldlimiet	2.531			
Onderschrijding kasgeldlimiet		913	11.419	15.252

Renterisiconorm

De renterisiconorm in de Wet FIDO bepaalt dat een gemeente elk jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal kan vernieuwen. Die vernieuwing kan dan bestaan uit herfinanciering of herziening van het rentepercentage. Doel van de renterisiconorm is, dat de gemeenten

de renterisico's over de jaren spreiden, zodat zij niet van het ene op het andere jaar met een enorme stijging van de rentelasten worden geconfronteerd. Voor 2022 geeft de renterisiconorm het volgende beeld:

bedragen x € 1.000

Renterisico 2022		Rekening 2022
Toegestane renterisiconorm		
Omvang primitieve begroting 2022		94.386
In procenten		20,0%
Minimumbedrag (wettelijk bepaald)		2.500
Toegestane renterisiconorm		18.877
Renterisico vaste schulden		
Renteherziening		-
Aflossing		6.058
Renterisico		6.058
Afwijking t.o.v. renterisiconorm		
Overschrijding renterisiconorm		
Onderschrijding renterisiconorm		- 12.819

Uit deze tabel valt af te leiden dat de gemeente Bodegraven-Reeuwijk zich ruim binnen de renterisiconorm bevindt.

Valutarisicobeheer

Valutarisico's zijn uitgesloten omdat wij alleen leningen verstrekken, aangaan of garanderen in Euro's.

Kredietrisicobeheer

Bij de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting wordt ter uitvoering van de Regeling Starterslening een rekening-courant aangehouden. Het saldooverloop van deze rekening in 2022 is als volgt:

bedragen x € 1.000

Startersleningen		Rekening 2022
Stand per 1 januari 2022		1.099
Verstrekke leningen		251
Ontvangen aflossingen		231
Stand per 31 december 2022		1.119

Kasbeheer

Saldo- en liquiditeitenbeheer

Het liquiditeitsgebruik wordt geoptimaliseerd door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar af te stemmen. Bovendien maken wij gebruik van het product "pakket geïntegreerde dienstverlening" van de BNG. Het betalingsverkeer wordt zoveel mogelijk elektronisch uitgevoerd door de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Treasury activiteiten worden gebaseerd op een liquiditeitsprognose.

Gemeentefinanciering

In 2022 is een nieuwe langlopende geldlening van € 14 miljoen afgesloten.

Kasgeldleningen

In 2022 is er 7 maal een kasgeldlening afgesloten.

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden. Het drempelbedrag is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000.

De benutting van het drempelbedrag wordt berekend als gemiddelde over alle dagen in het kwartaal. Gemiddeld mag een decentrale

overheid dus maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden. Voor 2022 bedraagt ons drempelbedrag € 1.888.000. Uit onderstaande tabel blijkt dat de gemeente Bodegraven-Reeuwijk in 2022 het drempelbedrag niet heeft overschreden.

bedragen x € 1.000

Schatkistbankieren		1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
(1a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	70.100	35.625	45.017	28.481
(1b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(1) = (1a) / (1b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	779	391	489	310
Drempelbedrag					
(2a)	Begrotingstotaal verslagjaar	94.386	94.386	94.386	94.386
(2b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	94.386	94.386	94.386	94.386
(2c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-	-	-	-
(2) = Nieuwe berekening	Drempelbedrag	1.888	1.888	1.888	1.888
(3a) = (2) > (1)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.109	1.496	1.398	1.578
(3b) = (1) > (2)	Overschrijding van het drempelbedrag				

Paragraaf 5. Bedrijfsvoering

Organisatie

Om te zorgen voor meer inzicht en overzicht van de organisatie, is de organisatie ingedeeld in vijf domeinen, te weten;

- Bestuur & Organisatie
- Ruimte
- Maatschappij
- Bedrijfsvoering
- Dienstverlening

Daarnaast zijn er teams binnen de domeinen gevormd en hebben alle medewerkers van de gemeente een plek binnen de teams gekregen. Hierdoor zijn de ontwikkelbehoeften zichtbaarder geworden. Binnen de teams is er gewerkt aan de samenwerking en communicatie zowel binnen de teams als teamoverstijgend.

Teamontwikkelingsessies

Bij een aantal teams hebben er teamontwikkelingsessies in diverse vormen plaatsgevonden. Dit was afhankelijk van de vraag van het betreffende team. Zo is er voor verschillende teams de training 'Het moedige gesprek' gegeven. Deze training was geënt op het geven van feedback aan elkaar.

Ook zijn er teams die zich meer wilden richten op de onderlinge samenwerking, verdeling van werk en het stellen van prioriteiten. Dit hebben ze kunnen doen onder leiding van een (externe) begeleider/coach.

Domein Regisseurs en Concerncontroller

Middels een interne sollicitatieronde zijn er Domein Regisseurs geworven voor de vijf domeinen.

Het domein Bestuur & Organisatie valt onder de gemeentesecretaris. Voor de domeinen Ruimte en Bedrijfsvoering, zijn er middels interne sollicitatierondes, Domein Regisseurs benoemd.

Voor het domein Maatschappij is er een interim Domein Regisseur benoemd en de vacature extern uitgezet. Voor het Domein Dienstverlening heeft er geen benoeming plaatsgevonden en zijn de

daaronder vallende teams onderbracht bij de domeinen Bedrijfsvoering en Maatschappij.

De vacature van Concerncontroller, heeft intern geen resultaat opgeleverd en is extern uitgezet.

Strategisch Platform

Het Strategisch Platform is gevormd en bestaat uit de gemeentesecretaris, de domeinregisseurs, de strategisch financieel adviseur en uit adviseurs organisatieontwikkeling (O&O).

Het Strategisch Platform komt wekelijks samen en bespreekt en bewaakt;

- de (bestuurlijke) prioriteiten
- capaciteit en inzetbaarheid van medewerkers
- de integrale samenwerkingen tussen medewerkers
- de regionale samenwerkingen
- een kwalitatieve P&C-cyclus
- de budgetten.

Gezonde organisatie

Door middel van een Europese aanbesteding is ADXpert onze nieuwe arbodienstverlener geworden. ADXpert richt zich naast een goed ziekteverzuimproces, ook op ziekteverzuimpreventie, waarbij een beroep gedaan wordt op de verantwoordelijkheid van de medewerker. Ook vanuit de gemeente zelf is een proces van ziekteverzuimcoördinatie ontwikkeld om zo de juiste zorg en aandacht aan collega's te geven.

In 2022 is een nieuwe vertrouwenspersoon aangesteld.

Arbeidsmarktcommunicatie

Doordat de basis nog op orde te brengen was, is hier in 2022 nog geen invulling aan gegeven.

Inwerkprogramma en onboarding

Het op orde brengen van de organisatiestructuur en het inrichten van domeinen en de teams, heeft meer tijd en aandacht gevraagd en is tevens essentieel als basis voor een goedwerkend onboarding- en inwerkproces.

Individuele gesprekken met team organisatie en ontwikkeling (O&O)

De bedoeling van de individuele gesprekken met O&O komt voort uit het feit dat er geen managers, teamleiders, etc. in de organisatie waren die deze zorg en aandacht aan collega's konden bieden. Door het organiseren van Domein Regisseurs en het inrichten van de teams, heeft iedereen een plek binnen een team in de organisatie en is alles in beeld. Het (laten) organiseren van gesprekken met collega's is in 2022 belegd bij de Domein Regisseurs. De rol van O&O is hierbij ondersteunend. Door deze manier van organiseren, krijgen de collega's de juiste zorg en aandacht die zij nodig hebben.

Beoordelen en belonen

De basis voor een transparant beoordeling- en beloningssysteem, is een functiehuis dat op orde is. Aangezien wij ons HR-21 functiehuis 10 jaar geleden voor het laatst hebben bijgewerkt, is er geen goede basis om medewerkers te beoordelen en te belonen. Er is gestart met het bijwerken van ons HR-21 functiehuis met behulp van adviesbureau Buitenhek+. Dit proces moet zorgvuldig worden doorlopen en neemt minimaal 9 maanden in beslag.

Doorontwikkeling E-HRM Systeem

Alle personeelsdossiers zijn verplaatst van zaaksysteem Join naar Motion en is er een start gemaakt met het ontwikkelen van een O&O dashboard dat gekoppeld is aan Motion en onze personeelsdossiers. Het doel is dat alle personeelsinformatie en bijbehorende budgetten overzichtelijk en snel opvraagbaar zijn.

Opleidingsplan / e-learning

Het opleidingsplan maakt onderdeel uit van het Personeelshandboek. Het personeelshandboek heeft een lange tijd geen update gehad. Er is een start gemaakt met het updaten van het Personeelshandboek en het opleidingsplan.

E-learning

Gezien de basis op orde te brengen was, heeft e-learning in 2022 geen prioriteit gekregen en wordt doorgeschoven naar 2023.

Opvolging Medewerkersonderzoek (MO) 2020

De doorontwikkeling van de organisatie is een uitwerking van de uitkomsten van het MO uit 2020. In 2022 is er op veel punten gestart met de concrete uitwerking van deze punten. Om de uitwerking hiervan goed te toetsen, is ervoor gekozen om het MO naar 2023 te verplaatsen (zie collegeprogramma).

Dienstverlening

Het verbeteren van onze dienstverlening is een continue proces.

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk meet de klanttevredenheid over de afhandeling van de meldingen openbare ruimte. De waardering van de afhandeling is goed.

Webcare is ondergebracht bij team telefonie. Team telefonie behandelt naast telefonische vragen en vragen via de algemene postbus ook binnenkomende vragen/opmerkingen via whatsapp en messenger. Politiek gevoelige vragen worden behandeld door team communicatie.

Er is hard gewerkt aan het digitaliseren van verschillende producten, bij het team burgerzaken is een grote slag gemaakt. Het is nu bijvoorbeeld mogelijk aangifte geboorte en overlijden digitaal door te geven.

De website van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk voldoet aan de eisen van de overheid voor een toegankelijke website. Een toegankelijke website betekent dat de website bruikbaar is voor elke surfer, dus ook voor personen met een beperking.

Nieuw team dienstverlening gevormd, bestaande uit de diverse geledingen vanuit onze organisatie.

ICT

Het financiële systeem is succesvol gemigreerd naar een nieuw softwarepakket (ERPx) in de cloud. De migratie van de netwerkschijven naar de Microsoft cloud is afgerond. Hiermee is een volgende stap gezet in de voorbereiding van het uitfasen van lokale infrastructuur. Ook is een deel van de geo-omgeving al naar de cloud gemigreerd. Voor de resterende grote on-premise softwarepakketten

zijn trajecten opgestart om de overgang naar de cloud verder te realiseren.

In 2022 is er doorontwikkeld op het vlak van informatiegestuurd werken. Meerdere informatiedomeinen worden ontsloten in het datawarehouse. Vanuit hier zijn meerdere dashboards gerealiseerd. Denk hierbij aan Financiën, HRM, Meldingen openbare ruimte (MOR), Sociaal Domein en Veiligheid. Er is veel aandacht besteed aan het verhogen van de datakwaliteit. Ook is gewerkt aan het in kaart brengen en optimaliseren/digitaliseren van processen zoals meldingen openbare ruimte en (digitale) dienstverlening.

In 2022 zijn voor diverse processen verbeteracties geïnventariseerd of al uitgevoerd. Zo is binnen het VTH domein gestart met een inventarisatie ten behoeve van het digitaliseren en softwarematig ondersteunen van deze processen. Ook voor de administratie van begraafplaatsen wordt een optimalisatie van het proces en verdere inrichting van de gebruikte software uitgevoerd. Dit wordt afgerond in 2023.

Eind 2022 is gestart met het vervangen van de gemeentewebsite, dit loopt door in 2023. Het nieuwe platform biedt meer mogelijkheden om onze digitale dienstverlening uniform en efficiënt aan te bieden.

Er is een informatiebeleidsplan 2023-2025 in wording, waarin op basis van interne en externe ontwikkelingen de scope en prioriteit vanuit het I&A domein wordt bepaald. Dit plan wordt in 2023 afgerond.

Informatiebeveiliging 2022 en AVG

Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO)

De Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) is een normenkader voor informatiebeveiliging en geeft het basisoniveau voor informatiebeveiliging waar alle overheidspartijen aan moeten voldoen. Het is gebaseerd op de actuele, internationale standaarden voor informatiebeveiliging, de ISO 27001 en 27002. Door dit eenduidige normenkader binnen de overheid, wordt een stevige basis gelegd voor de verdere optimalisering van informatiebeveiliging binnen de gehele

overheid en ontstaat een gemeenschappelijke taal die bijdraagt aan veilige samenwerking in ketens binnen de overheid.

ENSIA traject; horizontale en verticale verantwoording (raad en Rijk)
Gemeenten voeren een zelfevaluatie informatiebeveiliging uit die onder meer gericht is op de beveiligingsnormen van de BRP en wet- en regelgeving reisdocumenten, DigiD en Suwinet. De zelfevaluatie heeft ook betrekking op de niet-informatiebeveiligingsaspecten van de BAG, BGT, BRO en WOZ.

ENSIA is een verantwoordingsmethodiek waarmee de gemeente op een eenduidige manier verantwoording aflegt over informatiebeveiliging, dit gebeurt door middel van een zelfevaluatie. De verantwoordingsmethodiek ondersteunt de verticale verantwoording richting toezichthouders (Rijk). En de horizontale verantwoording naar de Raad. Daarnaast leggen we op een aantal specifieke onderdelen verplicht verantwoording af aan de toezichthouders. In 2022 doen we dat over:

- *Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)*
- *Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)*
- *Basisregistratie Ondergrond (BRO)*
- *Gezamenlijke Elektronische Voorzieningen Structuur Uitvoeringsorganisatie Werk en Inkomen (Suwinet)*
- *Digitale Persoonsidentificatie (DigiD)*
- *Basisregistratie Personen (BRP)*
- *Paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten (P/NIK)*
- *Waardering Onroerende Zaken (WOZ)*

Het college van B&W stelt een Collegeverklaring ENSIA op over een aantal geselecteerde beveiligingsdoelstellingen. Een IT-auditor controleert de Collegeverklaring en stelt een Assurancerapport op. Het college van B&W rapporteert vervolgens aan de gemeenteraad over de informatiebeveiliging. De ENSIA-tooling ondersteunt het uitvoeren van de zelfevaluatie en het beschikbaar stellen van relevante informatie aan de betrokken partijen met een toezichthoudende verantwoordelijkheid.

Bewustwording informatiebeveiliging en AVG

Bewustwording van medewerkers, college en raad is noodzakelijk om veilig werken mogelijk te maken. We proberen medewerkers en college bewust te maken via artikelen op Intranet en via Organisatiedagen. In 2022 zijn we gestart met een nieuwe training bewustwording privacy en informatiebeveiliging. Deze training wordt verzorgd door Nemesys en richt zich niet allen op kennisoverdracht maar vooral op het trainen van vaardigheden. Helaas is gebleken dat de training niet actief wordt gevolgd door de medewerkers, vaak met reden de drukte.

Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) 2022

Verschillende (advies)vragen over het gebruik en uitwisseling van persoonsgegevens zijn vanuit de organisatie voorgelegd aan het team Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en de Functionaris Gegevensbescherming (FG).

Ook zijn er diverse DPIA's (dit is een instrument om vooraf de privacy risico's van een gegevensverwerking in kaart te brengen en vervolgens maatregelen te kunnen nemen om de risico's te verkleinen) opgesteld. Veelal vindt dit plaats in regionaal verband over de diverse thema's uit het sociaal domein.

Audit Wet Politie gegevens (WPG)

Als werkgevers van boa's zijn gemeenten volgens de Wet politiegegevens (WPG) verplicht om iedere 4 jaar een externe audit te laten uitvoeren en de resultaten te delen in een Wpg-auditrapport met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP). De deadline was 31 december 2022. Daarnaast zijn gemeenten verplicht jaarlijks een interne audit uit te voeren.

In onze gemeente wordt de externe audit uitgevoerd in 2023.

0-meting betreffende volwassenheidsniveau privacyorganisatie

Het AVG team wordt vooral gezien als vraagbaak. Dit heeft met de start en positionering van het team te maken. De FG (functionaris gegevensbescherming) is een wettelijk toezichthouder. Deze persoon houdt toezicht op de toepassing en naleving van de AVG. BMC heeft een 0-meting uitgevoerd. Deze nulmeting geeft o.a. inzicht of de organisatie afdoende privacy management heeft ingericht, welke wettelijke verplichte controle mechanismen zijn ingericht en of deze afdoende functioneren. Verdere uitwerking vindt in 2023 plaats.

Training:

Training privacy in Het sociaal Domein verzorgd. Zie ook training medewerkers bij "Bewustwording informatiebeveiliging en AVG".

Datalekken:

In onze gemeente zijn er 5 datalekken geconstateerd, waarvan er 1 is gemeld bij de Autoriteit Persoonsgegevens.

Beveiligingsincident:

Er zijn drie beveiligingsincidenten geregistreerd. Bijv. laptop en toegangspas gestolen en 8 collega's hebben een mail ontvangen met een 'onfrisse' link.

Paragraaf 6. Verbonden partijen

Wat is het doel van deze paragraaf?

In deze paragraaf wordt de gemeentelijke visie uiteengezet op verbonden partijen en op de bestuurlijk te realiseren doelen per verbonden partij.

Er is sprake van een verbonden partij als onze gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft in een derde rechtspersoon. Bij bestuurlijk belang gaat het om het hebben van zeggenschap van onze gemeente in de derde partij, omdat onze gemeente zitting heeft in het dagelijks- of algemeen bestuur, aandelen bezit en daarom stemrecht heeft.

Van een financieel belang is sprake indien wij de middelen die aan een partij ter beschikking zijn gesteld niet terugkrijgen bij faillissement van de partij, of indien financiële problemen bij de derde partij (deels) verhaald worden op onze gemeente. Relaties waarbij alleen sprake is van een financieel of bestuurlijk belang vallen niet onder het begrip verbonden partij.

De gemeente Bodegraven-Reeuwijk neemt in de regel deel aan gemeenschappelijke regelingen, stichtingen, N.V.'s en verenigingen als het belang van de gemeente hiermee is gediend.

Gemeenschappelijke regelingen: zijn door de diverse vertegenwoordigde gemeenten in het leven geroepen en als zodanig een orgaan waarover de deelnemende gemeenten zeggenschap hebben en waarvoor ze verantwoordelijk zijn. Voor de door de gemeenschappelijke regelingen uit te voeren taken is als het ware sprake van een verlengstuk van de gemeenten. Hier is nadrukkelijk sprake van een gemeentelijk belang.

Stichtingen, N.V.'s en verenigingen: deelname is van belang omdat hier sprake is van samenwerkingsverbanden, verenigingen en N.V.'s (deelname in kapitaal vanuit een overheidstaak geredeneerd) die een gemeentelijk belang behartigen in verschillende verschijningsvormen.

Welke doelstellingen willen we bereiken?

Visie op verbonden partijen

De gemeente werkt ondermeer samen op de gebieden van sociale zekerheid, gemeentelijke belastingen, bouw- en woningtoezicht, milieu, gezondheidszorg, afvalinzameling, veiligheid, verstevigen van onderlinge samenwerking, inkoop en archief. Dit is inmiddels een groot aantal taken.

Daarnaast nemen wij deel in een aantal stichtingen op het grondgebied van de gemeente waarin wij het gemeentelijk / publiek belang bewaken. Door deelname in verbonden partijen verwachten wij een beter kwalitatief en kwantitatief resultaat tegen zo laag mogelijke kosten.

Beleidsvoornemens inzake verbonden partijen

De gemeente heeft zich in het nieuwe collegeakkoord uitgesproken over een nieuwe bestuurlijke aanpak ten aanzien van de verbonden partijen. Het accent ligt daarbij op sturing op kwaliteitsniveau van de dienstverlening en op financiën. Doel is om meer pro-actief en vanuit een visie met onze verbonden partijen om te gaan.

Dat vraagt om een goede interne organisatie rondom de verbonden partijen, dat ervoor zorgt dat wij ons tijdig kunnen beraden op onze positie ten opzichte van de verbonden partijen en tot tijdige en gewogen adviezen over beleidsvoornemens en de diverse financiële stukken kunnen komen.

Verbonden partijen - Gemeenschappelijke regelingen	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Bijdrage		
	01-01	31-12	01-01	31-12	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Ferm Werk, (inclusief Stichting de Wissel) In het leven geroepen om in één uitvoeringsorganisatie Ferm Werk de krachten te bundelen en een integrale gemeenschappelijke aanpak te bieden op het terrein van participatie, werk en inkomen binnen het sociale domein.	0,1	0,3	6,5	8,5	6.783	6.490	7.138
ODMH De Omgevingsdienst Midden-Holland is ingesteld ter ondersteuning van GS en de bestuursorganen van de regiogemeenten bij de uitvoering van hun taken op het gebied van het omgevingsrecht in het algemeen en de Wabo in het bijzonder.	3,4	n.n.b.	8,5	n.n.b.	2.416	2.727	2.594
Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Hollands Midden De Veiligheidsregio is de overkoepelende 'organisatie' waarbinnen de regionale brandweer, de geneeskundige kolom en de gemeentelijke crisisbeheersing is georganiseerd. De Veiligheidsregio is o.a. belast met advisering van het bevoegd gezag over de brandweezorg, risico's van branden, rampen en crises, het instellen en in stand houden van een brandweer, het instellen en in stand houden van een GHOR.	6,0	5,4	25,1	26,8	1.698	1.673	1.667
RDOG HM De RDOG geeft uitvoering aan de aan de gemeente opgedragen taken als gevolg van de Wet collectieve preventie volksgezondheid en aan de aan de gemeente opgedragen taken als gevolg van de Wet Kinderopvang. Ook draagt de RDOG zorg voor het ambulancevervoer en voor daadwerkelijke geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen en de voorbereiding daarop.	0,9	3,6	28,4	27,2	1.178	1.179	1.269
Gemeenschappelijke regeling Groenalliantie Midden-Holland en omstreken De regeling wordt getroffen ter behartiging van de bovengemeentelijke belangen inzake het beheer en de ontwikkeling van groengebieden binnen het werkgebied van de groenalliantie, daaronder begrepen het behoud en de versterking van de groen- en recreatieve verbindingen, de landschappelijke kwaliteiten van en de biodiversiteit binnen de groengebieden, alsmede de bevordering van de leefbaarheid en de toeristische aantrekkingskracht daarvan.	81,1	82,2	34,6	43,5	241	241	241

bedragen x € 1.000

Verbonden partijen - Gemeenschappelijke regelingen	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Bijdrage		
	01-01	31-12	01-01	31-12	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Gemeenschappelijke regeling Regionaal Historisch Centrum De gemeente is verantwoordelijk voor het overbrengen van de archiefbescheiden welke niet voor vernietiging in aanmerking komen.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	111	130	130
Gemeenschappelijke regeling Oude Rijnzone De Oude Rijnzone is een regionale samenwerking tussen provincie Zuid-Holland en de gemeenten Leiderdorp, Rijnwoude, Alphen aan den Rijn, Bodegraven-Reeuwijk en Zoeterwoude. Het belangrijkste doel van de regionale samenwerking is de realisering van majeure doelstellingen op het gebied van herstructurering bedrijven-terreinen en groenrealisatie in de regio Oude Rijnzone. Het programma van de Oude Rijnzone is gericht op transformatie en een samenhangende en duurzame ontwikkeling van dit gebied, gericht op een verbetering van de kwaliteit.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	6	9	7
BSGR De BSGR verzorgt namens de gemeente de uitvoering van de Wet WOZ en de heffing en inning van gemeentelijke belastingen.	2,1	2,1	10,7	4,8	499	546	485

bedragen x € 1.000

Verbonden partijen - Stichtingen en verenigingen	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Bijdrage		
	01-01	31-12	01-01	31-12	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Stichting GBKN Zuid-Holland De stichting beheert de Grootchalige Basiskaarten Nederland. De Stichting is opgeheven in 2017					19	-	-
Stichting Greenport Het versterken van de boomteeltsector in de regio Boskoop, het bevorderen van deze sector en de regio en het verantwoord inpassen van de boomteeltsector in de regio.	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.	3	5	5

bedragen x € 1.000

Verbonden partijen - Stichtingen en verenigingen	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Bijdrage		
	01-01	31-12	01-01	31-12	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Stichting Klasse (openbaar onderwijs)					-	-	-
De deelnemende gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, en Waddinxveen hebben in 2005 een fusie voor het openbaar onderwijs gerealiseerd. Met de verzelfstandiging is het openbaar onderwijs in een gelijkwaardige positie gekomen met het bijzonder onderwijs. De gemeente heeft nog een beperkt aantal wettelijke verantwoordelijkheden.							
Stichting VEEN					-	-	-
Op grond van het met drie verenigingen van watereigenaren in de Reeuwijkse plassen gesloten convenant worden met ingang van het jaar 2000 vaarontheffingen door de stichting VEEN uitgegeven.							
Stichting Klimaatneutraal Bodegraven-Reeuwijk					-	-	-
De Stichting Klimaatneutraal Bodegraven-Reeuwijk heeft zich ten doel gesteld het bevorderen van klimaatneutraliteit van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk. Zulks ter uitvoering van de landelijke klimaatdoelen om in 2035 tot een klimaatneutrale gemeente te komen.							
Stichting BLR					-	-	-
De Stichting is opgericht om eilanden en perceeltjes land (de "landschapselementen") van de gemeente in eigendom over te nemen en in stand te houden. Doelstelling is om de landschapselementen in het Reeuwijkse plangebied te onderhouden en te beheren met respect voor de natuurwaarden.							

bedragen x € 1.000

Verbonden partijen - Overige	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Bijdrage		
	01-01	31-12	01-01	31-12	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
N.V. Cyclus De aandelen van Cyclus NV zijn in handen van de deelnemende gemeenten. In juridische zin is Cyclus aan te merken als overheids-NV. Er is een 10-jarige dienstverleningsovereenkomst gesloten met Cyclus NV voor het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen.	11,4	n.n.b.	10,3	n.n.b.	3.238	3.300	3.329
N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang.					- 137	- 290	- 309
Oasen N.V. Waterbedrijf					-	-	-
Ontwikkelingsmaatschappij Rijnhoek C.V. (OMR), OMR heeft tot doel is het realiseren van het bedrijvenpark Rijnhoek door middel van het ontwikkelen, exploiteren en verkopen van gronden.	54,0	68,1	0,6	3,5	-	-	-
GEM Rijnhoek BV. Het doel van de vennootschap is het ontwikkelen van het gebied Rijnhoek tot het "Bedrijvenpark Rijnhoek". De GEM Rijnhoek BV is door de voormalige gemeente Bodegraven en de Ontwikkelings Combinatie Rijnhoek BV (OCR) opgericht als beherende vennoot van de Ontwikkelingsmaatschappij Rijnhoek CV (OMR). De GEM Rijnhoek BV voert de directie over en vertegenwoordigt de OMR in externe contacten.							
Totaal					16.054	16.011	16.555

Paragraaf 7. Grondbeleid

Wat is het doel van deze paragraaf?

Deze paragraaf verwoordt de gemeentelijke visie op het grondbeleid. Hiermee wordt o.a. getracht de ruimtelijke doelstellingen te realiseren. Die doelstellingen liggen op het terrein van de volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, economische ontwikkeling, openbare ruimte, infrastructuur, natuur en recreatie. De gemeente geeft in deze paragraaf een overzicht van bestaande beleids- en financiële kaders, en de ontwikkeling van de Algemene Reserve Bouwgrondexploitatie en enkele bestemmingsreserves.

Visie op het grondbeleid

Met het grondbeleid wordt beoogd:

- een maatschappelijk gewenst ruimtegebruik te bevorderen
- behalen van volkshuisvestelijke en economische doelstellingen
- de effectiviteit van het ruimtegebruik te verhogen
- een evenwichtige verdeling van kosten en opbrengsten over gebruikers, grondeigenaren, ontwikkelaars en overheid te bevorderen

De gemeente streeft naar een optimum tussen deze facetten. De gemeente streeft tevens naar minimaal sluitende grondexploitaties.

Beleidskaders

Nota Grondbeleid

Het grondbeleid van de gemeente Bodegraven-Reeuwijk is in 2012 door de raad vastgesteld in de Kadernota Grondbeleid. De gemeente voert grotendeels een faciliterend grondbeleid, maar waar nodig actief grondbeleid. Bij elk vastgoedproject is sprake van samenwerking tussen gemeente en particulier(en) of marktpartij(en). Uitgangspunt is dat met de wederpartij een anterieure overeenkomst wordt gesloten, zodat gronduitgifte / kostenverhaal is geregeld. De gemeente hanteert marktconforme grondprijzen en bepaalt per plan de meest geschikte grondprijsmethode. Met het vaststellen van een nieuwe woonvisie (eind 2020) en het uitwerken van de toekomstvisie en dorpsvisie, wordt ernaar gestreefd om in 2023 een nieuwe nota Grondbeleid vast te stellen.

Woningbouwprogrammering/ woonvisie

In 2020 is de tweede woonvisie Bodegraven-Reeuwijk 2021-2025 vastgesteld. Het schrijven van een nieuwe woonvisie heeft als doel gehad om te kunnen sturen op de volgende hoofdlijnen:

1. De dorpskernen vanuit de eigen identiteit en kwaliteit laten ontwikkelen. De verschillen tussen de dorpskernen blijven in tact door het leggen van verschillende accenten, waardoor wordt aangesloten op de specifieke woonbehoefte per dorpskern.
2. Regie voeren op het woningbouwprogramma zodat kan worden aangesloten op de behoefte van inwoners.
3. De bestaande woningvoorraad toekomstbestendig maken.
4. De woonvisie laten aansluiten op de dorpsvisie zodat er op een integrale wijze naar wonen gekeken wordt.

Nota Kostenverhaal

De Nota Kostenverhaal is in 2020 geactualiseerd vastgesteld. In deze nota staat voor welke bovenwijkse voorzieningen en ruimtelijke ontwikkelingen de gemeente een bijdrage vraagt en welk tarief in een kern geldt. Het beleid geldt voor zowel particuliere- als gemeentelijke bouwprojecten. Voor particuliere projecten vindt het kostenverhaal bij voorkeur plaats via anterieure overeenkomsten. Het exploitatieplan geldt als stok achter de deur. Voor gemeentelijke projecten vindt kostenverhaal via de grondexploitatie plaats. Met de voorgenomen invoering van de omgevingswet per 1 januari 2023 zullen de mogelijkheden voor kostenverhaal naar verwachting slechts beperkt wijzigen. We gaan na of een actualisatie van de nota Kostenverhaal nodig is in de tweede helft van 2022. Naast wijzigingen in wetgeving, kan dit mede aan de orde zijn indien veel wijzigingen in de projectenlijst (in de uitvoeringsparagraaf bij de toekomstvisie) optreden.

Nota Fonds Volkshuisvesting

De Nota Fonds Volkshuisvesting is begin 2022 geactualiseerd vastgesteld. Met het actualiseren van de Nota Fonds Volkshuisvesting is aansluiting gemaakt met de uitgangspunten van de Woonvisie. De nota heeft twee doelen. Eerst doel is het bevorderen van de bouw van

sociale woningen en het tweede doel is het stimuleren van de doorstroming op de woningmarkt. In principe moeten alle nieuwe woningbouwplannen 25% sociale huur bevatten, maar daar kan in specifieke in de nota aangegeven gevallen van worden afgeweken. Hiervoor is dan wel een financiële bijdrage verschuldigd.

Wet- en regelgeving

Wet Markt & Overheid (vennootschapsbelasting)

De gemeente moet vennootschapsbelasting betalen over de winst die met ondernemingsactiviteiten is behaald. Eén van die ondernemingsactiviteiten is het voeren van een grondexploitatie. De gemeente Bodegraven-Reeuwijk heeft met het vaststellen van winstgevende grondexploitaties dan ook het risico belasting te moeten betalen. Overigens wordt de vpb altijd na afloop van een kalenderjaar in een aangifte verwerkt. Zo wordt dus in 2022 aangifte gedaan over het belastingjaar 2021, in 2023 over het jaar 2022, enz..

BBV-regelgeving

In september 2019 is de meest recente notitie van het BBV met betrekking tot de grondexploitaties gepubliceerd. De commissie BBV geeft, naar aanleiding van de eerdere notitie Grondexploitatie, meer toelichting op de verscherpte regelgeving rondom grondexploitaties en faciliterende projecten. Daarnaast is meer verduidelijking gekomen op de wijze van tussentijds winstnemen. Deze notitie wordt toegepast in de grondexploitaties, jaarrekening en begroting.

Financiële kaders

Bouwgronden in exploitatie

Lopende en actieve grondexploitaties

In het begrotingsjaar 2022 zijn 12 grondexploitaties actief. Dit aantal is inclusief de grondexploitatie Brandweerkazerne Driebruggen die eind 2021 is vastgesteld. Het is aannemelijk dat in 2022/2023 de nieuwe grondexploitatie Dammekant Kremerweg aan de raad wordt voorgelegd.

Parameters grondexploitaties

In grondexploitaties wordt gerekend met zogenaamde rente- en inflatieparameters. De parameters zijn bepaald op basis van inflatieontwikkelingen uit oktober-november 2021. Het risico bestaat

dat de huidige vastgestelde inflatieparameters niet meer in de pas lopen met de huidige inflatieontwikkelingen. Het scenario van nog sterker stijgende parameters is reeds (deels) verwerkt in de risicoanalyses. Zodra er desondanks nieuwe parameters moeten worden vastgesteld wordt de raad op de hoogte gebracht van de impact hiervan. De renteparameter wordt continue gemonitord of de huidige renteparameter nog gehandhaafd kan worden. Een bandbreedte van 0,5% is toegestaan.

Voor het begrotingsjaar 2022 hanteren we de volgende parameters:

Parameter	2023	2024-2025	2026 ev
Grondopbrengsten			
Woningbouw - vrije sector	0,0%	-1,0%	2,0%
Woningbouw - sociaal	4,0%	3,0%	2,0%
Overige functies niet commercieel	4,0%	3,0%	2,0%
Kosten			
Civiele kosten	6,0%	4,0%	2,0%
Plankosten	6,0%	4,0%	2,0%
Overige kosten	6,0%	4,0%	2,0%
Diversen			
Rente	1,7%	1,7%	1,7%
Disconteringsvoet	2,0%	2,0%	2,0%

De gemeente moet op basis van nieuwe BBV-regelgeving de werkelijk betaalde financieringsrente voor de investeringen in de grondexploitatie-projecten toerekenen. De werkelijk betaalde rente bij de gemeente op dit moment heeft een gemiddeld gewogen percentage van 1,7%. Voor negatieve grondexploitaties moet (vanuit BBV-regelgeving) de gemeente een disconteringsvoet hanteren ter hoogte van het maximale meerjarige streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de eurozone. Om de vergelijkbaarheid te behouden van zowel winstgevende als verliesgevende grondexploitaties is de disconteringsvoet voor alle grondexploitaties op 2% gezet.

Didam-arrest

Op 26 november 2021 heeft de Hoge Raad in het Didam-arrest geoordeeld dat overheden de gelegenheid moeten bieden aan alle (potentiële) gegadigden om mee te dingen bij de verkoop van grond. Dit is conform de algemene beginselen van behoorlijk bestuur, waar het gelijkheidsbeginsel onder valt. Hiermee zijn overheden dus niet (meer) vrij om grond te verkopen aan een partij naar keuze.

Overheden moeten aan de hand van objectieve, toetsbare en redelijke criteria een koper selecteren (openbare aanbestedingen). Indien dit niet gebeurt, kan dit leiden tot de vernietigbaarheid of nietigheid van een gesloten overeenkomst. De enkele uitzondering hierop is wanneer er op voorhand redelijkerwijs kan worden aangenomen dat er slechts één serieuze gegadigde in aanmerking komt voor de verkoop van de grond. In dit geval mag er onderhands 1-op-1 gegund worden. Dit voornemen moet wel gemotiveerd gepubliceerd worden en er kan bezwaar tegen worden aangetekend.

Voor de lopende grondexploitaties is dit een ontwikkeling die gevolgen heeft voor De Wijde Wiericke Fase 3 en 4 en Weideveld. Er zal aanvullend juridisch advies over worden ingewonnen en op basis hiervan een traject worden gekozen voor de verkoop van de gronden.

Relatie tussen leningenportefeuille en grondexploitaties

Het in deze jaarrekening gepresenteerde verloop van de leningenportefeuille is mede gebaseerd op de verwachte opbrengsten en kosten in de grondexploitaties. Dit betekent dat het voor het verloop van de leningenportefeuille cruciaal is dat de opbrengsten en winsten zo optimaal mogelijk worden bepaald en zo snel mogelijk worden geïnd.

Dat kan tevens betekenen dat wanneer kansen zich voordoen om woningen of bedrijventerreinen eerder te realiseren dan gepland dit een impact zal hebben op de leningenportefeuille. In de afweging bij de besluitvorming wordt die impact meegenomen. De lasten gaan immers voor de baten uit. In een dergelijk geval zal de gemeente investeringen in een project immers eerder moeten voorfinancieren dan gepland. Daar staat tegenover dat in zo'n geval ook de opbrengsten eerder worden gerealiseerd dan gepland. Op de langere termijn zal het daarom een beperkte impact hebben op de omvang van de leningenportefeuille. De betreffende investeringen en opbrengsten zijn namelijk al over een langere termijn doorgerekend in de grondexploitaties. Het voordeel voor de gemeente zit hier in de structureel lagere rentelasten, doordat investeringen eerder worden terugverdiend.

Winstnemingen en verliesvoorzieningen

Elk jaar, ten tijde van het opstellen van de jaarrekening, zal moeten worden onderzocht of tussentijdse winstneming gedaan moet worden.

Deze winsten zullen in principe toegevoegd worden aan de Algemene Reserve Grondexploitatie. Zodra een verliesgevende grondexploitatie wordt vastgesteld, zal ter hoogte van het negatieve netto contante waarde resultaat een verliesvoorziening worden getroffen. Deze wordt gedekt uit de Algemene Reserve Bouwgrondexploitatie.

Bestemmingsreserves (Nota Kostenverhaal en Fonds Volkshuisvesting)

De gemeente ontvangt vanuit enkele gemeentelijke grondexploitaties en een aantal particuliere bouwplannen bijdrages op basis van de beleidskaders in de nota Kostenverhaal en nota Fonds Volkshuisvesting.

Weerstandsvermogen en risicoprofiel

Het geactualiseerde resultaat van de grondexploitaties in het MPG 2023 is een momentopname (namelijk per peildatum 1-1-2023). Het resultaat is het gevolg van de gekozen uitgangspunten die op dat moment het meest realistisch worden geacht. Een project kan echter onderhevig zijn aan wijzigingen als gevolg van veranderende omstandigheden. In grondexploitaties zijn dan ook ramingsonzekerheden aan de orde en kan er sprake zijn van onvoorziene risico's en kansen. Met name projecten die zich nog in het begin van het ontwikkelproces bevinden kennen de meeste risico's en kansen. Dat wil zeggen dat grondexploitatieresultaten geen feitelijke uitkomsten zijn, maar gelezen moeten worden als een gemiddelde van een bandbreedte. Die bandbreedte wordt kleiner naarmate een project zich naar de opleveringsfase beweegt. Via de monitor grondexploitaties (vervat in monitor fysiek domein) wordt zowel het college als de raad meegenomen in de ontwikkelingen van de grondexploitaties in het lopende en komende begrotingsjaar. Op basis daarvan kunnen de kansen en risico's en beheersmaatregelen worden besproken en kan hierop worden gestuurd.

Bij nieuwe en herziene grondexploitaties zijn weer risicoanalyses uitgevoerd. Het risicoprofiel is immers gewijzigd. Het risicoprofiel van een project is een indicatie voor de gewenste weerstandscapaciteit van de Algemene Reserve Bouwgrondexploitatie. Het biedt een indicatie voor het gewenste minimale niveau van de stand van de reserve.

Deel D: Jaarrekening

Leeswijzer

De jaarrekening bestaat conform het Besluit Begroting en Verantwoording uit de volgende onderdelen:

- Balans (inclusief toelichting)
- Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening (inclusief toelichting)
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Balans

De balans geeft de stand van zaken weer voor wat betreft de omvang en samenstelling van het vermogen. De balans geeft op 'hoofdlijnen' de standen per 31 december weer van het verslagjaar en ter vergelijking zijn de standen van het voorgaande verslagjaar opgenomen.

In de toelichting op de balans wordt per balanspost een nadere specificatie gegeven en daar waar voorgeschreven het saldoverloop gedurende het jaar.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Het overzicht van baten en lasten bevat de gerealiseerde baten en lasten per programma, het overzicht van de gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen, het gerealiseerde resultaat voor bestemming, de werkelijke toevoegingen en onttrekkingen aan reserves en het gerealiseerde resultaat. Ter vergelijking zijn van de genoemde posten ook de cijfers opgenomen van de begroting voor wijzigingen en de begroting na wijzigingen.

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten wordt een analyse van afwijkingen tussen de begroting na wijziging en het overzicht van baten en lasten gegeven, een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien en een overzicht van de incidentele baten en lasten.

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling geven weer welke uitgangspunten zijn gehanteerd bij de waardering van activa en passiva en de bepaling van baten en lasten. De grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn in overeenstemming met de hiervoor geldende bepalingen zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording

ACTIVA	31 dec 2022	31 dec 2021
VASTE ACTIVA		
Immateriële vaste activa	272	212
Bijdragen activa in eigendom derden	10	12
Kosten onderzoek en ontwikkeling	262	200
Materiële vaste activa economisch nut	106.242	106.200
Gronden en terreinen	4.276	4.094
Bedrijfsgebouwen	54.040	54.785
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	33.388	32.943
Machines, apparaten en installaties	1.142	1.328
Gronden uitgegeven in erfpacht	1.344	1.349
Vervoermiddelen	320	354
Woonruimten	378	386
Overige materiele activa	11.354	10.961
Materiële vaste activa maatschapp. nut	71.504	64.604
Grond, weg- en waterbouwkundige werken	71.504	64.604
Financiële vaste activa	2.454	2.477
Kapitaalverstreck. gemeensch. regelingen	-	-
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	568	568
Overige langlopende leningen	1.886	1.908
Totaal VASTE ACTIVA	180.472	173.493
VLOTTENDE ACTIVA		
Voorraden	- 3.404	3.320
Bouwgronden in exploitatie (projecten)	- 4.262	2.043
Vooruitbetalingen op voorraden	7	9
Overige grond- en hulpstoffen	851	1.269
Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	20.425	14.454
Rekening courantverh. met het Rijk	7.100	1.350
Vorderingen op openbare lichamen	8.158	8.563
R-C verh. met niet-financ. instellingen	503	560
Overige vorderingen < 1 jaar	4.664	3.981
Liquide middelen	174	44
Bank	171	39
Kas	3	5
Overlopende activa	13.449	10.485
Te ontv. voorschot specifieke uitkeringen	1.014	717
Nog te ontvangen bijdragen	5.965	4.050
Vooruitbetaalde bijdragen	6.470	5.718
Totaal VLOTTENDE ACTIVA	30.644	28.303
TOTAAL ACTIVA	211.117	201.796
Recht verliescompensatie vennootschapsbelasting	-	-

bedragen x € 1.000

PASSIVA	31 dec 2022	31 dec 2021
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	29.345	20.622
Algemene reserve	14.634	10.633
Bestemmingsreserves	5.448	5.316
Saldo van rekening	9.264	4.674
Voorzieningen	6.557	6.145
Voorzieningen	6.557	6.145
Vaste schulden met een looptijd > 1 jaar	154.644	146.702
Onderhandse leningen van binnenl. banken	154.638	146.696
Waarborgsommen	6	6
Totaal VASTE PASSIVA	190.547	173.470
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden loopt. < 1 jaar	8.116	15.687
Overige schulden	8.116	8.187
Kasgeldleningen overig	-	7.500
Overlopende passiva	12.454	12.638
Vooruitontv. voorschotten EU/Rijk/Prov.	4.025	5.605
Vooruitontvangen bijdragen	903	366
Nog te betalen bijdragen	7.526	6.667
Totaal VLOTTENDE PASSIVA	20.570	28.326
TOTAAL PASSIVA	211.117	201.796
Gewaarborgde geldleningen	1.261	1.387
Garantstellingen	56.705	59.428

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening van het begrotingsjaar (verkort)

De cijfers van de primitieve begroting sluiten aan op het overzicht van baten en lasten in de vastgestelde Programmabegroting, daarbij rekening houdend met de keuzes uit de keuzenotitie

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten					
1. Leven, leren en werken	- 40.920	- 43.233	- 44.255	- 1.022 N	- 41.962
2. Wonen en leefomgeving	- 31.890	- 39.581	- 41.577	- 1.996 N	- 40.065
3. Samenwerken-ondernemen-dorpspromotie	- 6.272	- 6.344	- 6.872	- 528 N	- 6.767
4. Bestuur en dienstverlening	- 2.899	- 2.860	- 3.267	- 407 N	- 3.460
Dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	- 12.089	- 12.294	- 13.108	- 815 N	- 11.575
Totaal Lasten	- 94.070	- 104.312	- 109.080	- 4.768 N	- 103.830
Baten					
1. Leven, leren en werken	6.511	7.304	11.644	4.341 V	9.793
2. Wonen en leefomgeving	21.584	28.408	33.487	5.079 V	31.681
3. Samenwerken-ondernemen-dorpspromotie	1.358	1.383	1.235	- 148 N	1.266
4. Bestuur en dienstverlening	398	408	791	383 V	531
Dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien	63.887	66.268	70.646	4.378 V	63.056
Totaal Baten	93.737	103.771	117.803	14.032 V	106.327
Saldo van baten en lasten	- 333	- 541	8.723	9.264 V	2.498
Mutatie reserves					
Toevoegingen	- 316	- 1.677	- 1.677	-	- 3.786
Onttrekkingen	649	2.218	2.218	0 V	5.962
Mutatie reserves	333	541	541	0 V	2.176
Resultaat	- 0	- 0	9.264	9.264 V	4.674

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening van het begrotingsjaar (uitgebreid)

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten	Primitieve begroting			Begroting na wijziging		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten						
Programma's						
1. Leven, leren en werken	- 40.920	6.511	- 34.409	- 43.233	7.304	- 35.930
2. Wonen en leefomgeving	- 31.890	21.584	- 10.306	- 39.581	28.408	- 11.173
3. Samenwerken-ondernemen-dorpspromotie	- 6.272	1.358	- 4.914	- 6.344	1.383	- 4.961
4. Bestuur en dienstverlening	- 2.899	398	- 2.501	- 2.860	408	- 2.453
Programma's	- 81.981	29.851	- 52.131	- 92.018	37.502	- 54.516
Dekkingsmiddelen, onvoorzien en overhead						
Uitkeringen Gemeentefonds		50.000	50.000		52.379	52.379
OZB woningen	- 393	6.784	6.391	- 393	6.784	6.391
OZB niet-woningen	- 141	3.305	3.164	- 141	3.305	3.164
Belastingen overig	- 0	10	10	- 0	10	10
Overhead	- 8.830	51	- 8.779	- 9.034	54	- 8.980
Treasury	- 2.726	3.736	1.010	- 2.726	3.736	1.010
Onvoorzien	-	-	-	-	-	-
Vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-
Dekkingsmiddelen, onvoorzien en overhead	- 12.089	63.887	51.798	- 12.294	66.268	53.975
Saldo van baten en lasten	- 94.070	93.737	- 333	- 104.312	103.771	- 541
Mutatie reserves						
Mutatie reserves						
Bestuur en dienstverlening	-	-	-	- 645	840	195
Dekkingsmiddelen, onvoorzien en overhead	- 18	5	- 13	- 18	86	68
Wonen en leefomgeving	- 298	7	- 291	- 867	655	- 212
Leven, leren en werken	-	637	637	- 147	637	490
Mutatie reserves	- 316	649	333	- 1.677	2.218	541
Mutatie reserves	- 316	649	333	- 1.677	2.218	541
Resultaat	- 94.386	94.386	- 0	- 105.988	105.988	- 0

bedragen x € 1.000

Overzicht van baten en lasten	Realisatie begrotingsjaar			Verschil		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Saldo van baten en lasten						
Programma's						
1. Leven, leren en werken	- 44.255	11.644	- 32.611	- 1.022 N	4.341 V	3.319 V
2. Wonen en leefomgeving	- 41.577	33.487	- 8.090	- 1.996 N	5.079 V	3.083 V
3. Samenwerken-ondernemen-dorpspromotie	- 6.872	1.235	- 5.637	- 528 N	- 148 N	- 676 N
4. Bestuur en dienstverlening	- 3.267	791	- 2.477	- 407 N	383 V	- 24 N
Programma's	- 95.971	47.157	- 48.815	- 3.953 N	9.655 V	5.701 V
Dekkingsmiddelen, onvoorzien en overhead						
Uitkeringen Gemeentefonds		56.445	56.445		4.066 V	4.066 V
OZB woningen	- 399	6.722	6.323	- 6 N	- 62 N	- 68 N
OZB niet-woningen	- 144	3.551	3.408	- 3 N	246 V	243 V
Belastingen overig	- 0	20	19	- 0 N	9 V	9 V
Overhead	- 9.459	109	- 9.349	- 424 N	55 V	- 369 N
Treasury	- 2.756	3.798	1.042	- 30 N	62 V	32 V
Onvoorzien	- 613		- 613	- 613 N		- 613 N
Vennootschapsbelasting	262		262	262 V		262 V
Dekkingsmiddelen, onvoorzien en overhead	- 13.108	70.646	57.538	- 815 N	4.378 V	3.563 V
Saldo van baten en lasten	- 109.080	117.803	8.723	- 4.768 N	14.032 V	9.264 V
Mutatie reserves						
Mutatie reserves						
Bestuur en dienstverlening	- 645	840	195	-	-	-
Dekkingsmiddelen, onvoorzien en overhead	- 18	86	68	-	0 V	0 V
Wonen en leefomgeving	- 867	655	- 212	-	0 V	0 V
Leven, leren en werken	- 147	637	490	-	-	-
Mutatie reserves	- 1.677	2.218	541	-	0 V	0 V
Mutatie reserves	- 1.677	2.218	541	-	0 V	0 V
Resultaat	- 110.757	120.021	9.264	- 4.768 N	14.032 V	9.264 V

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften die het besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) geeft. Waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kostprijs. De activa en passiva worden opgenomen tegen de nominale waarde, tenzij anders vermeld.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waar zij betrekking op hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het eind van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Reserves worden gemuteerd voor de bedragen die door de raad zijn goedgekeurd; dit betekent dat zij onderdeel uitmaken van de begroting of gebaseerd zijn op een door de raad genomen besluit. Hieruit volgt het rekeningresultaat.

Een aanvrager van Wmo-voorzieningen is op grond van de Wmo een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze bijdrage wordt uitgevoerd door het Centraal Administratiekantoor (CAK). Het CAK verstrekt de gemeente een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting van de geïncasseerde bijdragen aan de gemeente plaatsvindt. Aangezien, omwille van privacy overwegingen, de inkomensgegevens van cliënten niet op het totaaloverzicht van het CAK zijn opgenomen heeft de gemeente geen inzicht in de individueel door het CAK berekende eigen bijdrage van de cliënt. Daardoor kan door onze gemeente geen

sluitende controle op de juistheid en volledigheid van de ontvangen bijdragen worden uitgevoerd.

Activa

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervangingsprijs. Materiële vaste activa met economisch nut worden lineair afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur. Bijdragen van derden worden in mindering gebracht op de investeringssom. Het saldo vormt de afschrijvingsbasis. De te hanteren afschrijvingstermijn wordt per actief beoordeeld aan de hand van de verwachte economische levensduur. Binnen de onderstaande hoofdgroepen worden de onderstaande afschrijvingstermijnen gehanteerd. Een gedetailleerde afschrijvingstabel is opgenomen in de Nota Activabeleid. In verband met de grote variëteit in zettingstypen wordt voor investeringen voortvloeiend uit het onderhoudsplan Leefomgeving een gemiddelde afschrijvingstermijn van 50 jaar gehanteerd. Op grond (al dan niet uitgegeven in erfpacht) wordt niet afgeschreven.

Met de afschrijving wordt gestart het jaar volgende op de afsluiting/ingebruikname van de investering.

Afschrijvingstermijnen

• Nieuwbouw woonruimten en bedrijfsgebouwen	40 jaar
• Rioleringen, wegen	25-60 jaar
• Renovatie, restauratie en aankoop woonruimten en bedrijfsgebouwen	25 jaar
• Technische installaties in bedrijfsgebouwen	15 jaar
• Veiligheidsvoorzieningen bedrijfsgebouwen telefooninstallaties	10 jaar
• Kantoormeubilair schoolmeubilair, aanleg tijdelijke terreinwerken, nieuwbouw	10 jaar
• ICT apparatuur	4 jaar
• Tijdelijke woonruimten en bedrijfsgebouwen, grootonderhoud woonruimten en bedrijfsgebouwen, zware transportmiddelen, aanhangwagens, schuiten, personenauto's, lichte motorvoertuigen	6-10 jaar

Materiële vaste activa met maatschappelijk nut

Investerings met maatschappelijk nut worden alleen geactiveerd als er sprake is van nieuwe activa of levensduurverlengende maatregelen, zoals rehabilitatie van wegen.

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. Slechts in die gevallen, waarbij in de toekomst de gronden in exploitatie zullen worden genomen wordt rente bijgeschreven.

Financiële activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's ("kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen" in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt boven de verkrijgingsprijs.

Immateriële vaste activa

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden conform het desbetreffende raadsbesluit geactiveerd als ze individueel een bedrag van € 50.000 te boven gaan. De bijdragen worden gewaardeerd op het bedrag van de verstrekte bijdragen, verminderd met afschrijvingen. Zij worden lineair afgeschreven in de periode waarin het betrokken actief van de derde op basis van de door de gemeente gestelde voorwaarden moet bijdragen aan de publieke taak.

Voorraden

De als bouwgronden in exploitatie opgenomen projecten zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend zoals grond aankopen, kosten van bouw- en woonrijp maken, uren ambtelijke organisatie, evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten.

Het gemeentelijk beleid voor verliesgevende grondexploitaties is het treffen van verliesvoorzieningen die ten laste gaan van de bestemmingsreserve zodra de verliezen worden vastgesteld. Met behulp van nieuwe notitie van BBV in 2019 is nu gekozen voor de registratie van verliesvoorzieningen tegen eindwaarde (nominale waarde). Elk jaar is de gemeente verplicht tussentijdse winstnemingen te doen. Een voorziening die is gevormd om toekomstige verliezen te dekken wordt gepresenteerd als vermindering van de waarde van de bouwgronden in exploitatie.

Eventueel aanwezige overige grond- en hulpstoffen (magazijnvoorraden) worden gewaardeerd tegen kostprijs. Incourante voorraden worden afgewaardeerd naar marktwaarde

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Recht verliescompensatie vennootschapsbelasting

Op basis van de huidige inzichten bestaat er geen recht op verliescompensatie vennootschapsbelasting.

Passiva

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare bedrag. De pensioenverplichting (oud) wethouders is echter tegen de contante waarde van de (reeds opgebouwde) toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd. De onderhoudsegalisatie voorzieningen zijn gestoeld op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan (een deel van) de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarbij rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn. In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen is dit beleid nader uiteengezet.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Deze worden tegen nominale waarde opgenomen.

Borg- en garantstellingen

Voor zover leningen door de gemeente gewaarborgd zijn, is buiten de telling van de balans het totaalbedrag van de geborgde schuldrestanten per einde van het boekjaar opgenomen. Overigens is in de toelichting op de balans nadere informatie hierover opgenomen.

Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de immateriële vaste activa weer:

bedragen x € 1.000

Immateriële vaste activa	Boekwaarde 1 jan 2022	Vermeer- deringen	Bijdrage van derden	Overige verminderingen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31 dec 2022
Kosten onderzoek en ontwikkeling						
Onderzoekskosten grondexploitatie	200	62	-	- 0	-	262
Bijdragen activa in eigendom derden						
Bijdragen scouting Bodegraven	12	-	-	-	- 2	10
Totaal	212	62	-	- 0	- 2	272

Materiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de materiële vaste activa weer:

bedragen x € 1.000

Materiële vaste activa	Boekwaarde 1 jan 2022	Vermeer- deringen	Bijdrage van derden	Overige verminderingen	Afschrij- vingen	Boekwaarde 31 dec 2022
MVA met economisch nut						
Gronden en terreinen	3.778	-	-	-	-	3.778
Gronden en terreinen (vh NIEGG)	59	182	-	-	-	241
Gronden uitgegeven in erfpacht	1.349	-	-	- 5	-	1.344
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.833	-	-	-	- 70	1.763
Woonruimten	386	-	-	-	- 8	378
Bedrijfsgebouwen	54.785	488	- 18	-	- 1.214	54.040
Machines, apparaten en installaties	1.328	32	-	-	- 219	1.142
Vervoermiddelen	354	31	-	-	- 65	320
Overige materiële vaste activa	7.015	1.875	- 263	- 21	- 1.012	7.595
Totaal MVA economisch nut	70.888	2.608	- 282	- 26	- 2.588	70.600
MVA met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven						
Gronden en terreinen	257	-	-	-	-	257
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	31.110	1.853	- 22	-	- 1.316	31.625
Machines, apparaten en installaties	-	-	-	-	-	-
Overige materiële vaste activa	3.946	-	-	-	- 186	3.760
Totaal MVA economisch nut	35.312	1.853	- 22	-	- 1.502	35.642
MVA maatschappelijk nut						
Grond-, weg- en waterbouw maatschap. nut	64.604	10.458	- 1.498	- 5	- 2.055	71.504
Totaal MVA maatschappelijk nut	64.604	10.458	- 1.498	- 5	- 2.055	71.504
Totaal	170.804	14.919	- 1.802	- 30	- 6.144	177.746

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht. Genoemd zijn de investeringen waarvoor de uitgaven hoger waren dan € 100.000:

bedragen x € 1.000

Investeringen > € 100.000	Toegekend krediet	Uitgaven t/m 2021	Uitgaven 2022	Restant krediet
Algemene projecten				
Herinrichting centrum	1.200	985	153	62
Ingrep openbare ruimte Vromade/Broekvelden	276	150	117	9
Nieuwbouw Integraal Kindcentrum De Brug	700	15	185	501
Openbare botenhelling nabij Landalpark	118	25	114	- 20
Kredieten buitensport	3.032	651	2.524	- 143
Projecten uitvoeringsprogramma				
Bruggemeesterstraat	241	-	142	99
Elzenhof	705	135	356	215
Kerkweg Driebruggen	2.718	1.818	868	32
Kerkweg Reeuwijk-Dorp	1.685	209	1.395	81
Oost- en Westeinde	413	-	100	313
Polderbrink	1.703	1.604	100	-
Raadhuisweg	4.437	2.242	2.440	- 245
Reeuwijk-Brug West fase 6	2.979	6	2.939	34
Rioleringsprojecten 2022	327	-	237	89
Tempeldijk	1.546	39	111	1.395
Verkeersprojecten en meubilair 2022	193	-	141	52
Vervanging beschoeiingen 2022	392	-	374	19
Vervanging bruggen 2021	526	209	318	- 2
Vervanging mech/elektr minigemalen 2022	161	-	139	22
Vervanging openbare verlichting 2022	468	-	469	- 1
Totaal	23.820	8.087	13.224	2.510

Financiële vaste activa

Het onderstaande overzicht geeft het verloop van de financiële vaste activa weer:

bedragen x € 1.000					
Financiële vaste activa	Boekwaarde 1 jan 2022	Vermeer- deringen	Aflos- singen	Vermin- deringen	Boekwaarde 31 dec 2022
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen					
2005 Aandelen Gem Rijnhoek BV	9	-	-	-	9
Aandelen B.N.G. Driebruggen	65	-	-	-	65
Aandelen Cyclus	135	-	-	-	135
Aandelen Cyclus N.V.	206	-	-	-	206
Aandelen NV Bank Ned Gemeen	116	-	-	-	116
Aandelen NV Hydron Zuid-Holland	6	-	-	-	6
Deelneming W.Z.H.O.	9	-	-	-	9
Geldlening Stg Evenementencie Bodegraven	23	-	-	-	23
Totaal Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	568	-	-	-	568
Overige langlopende geldleningen					
Lening Wierickehuis	22	-	- 5	-	17
Lening Ver. Revitalisering Bedr.terr. I	447	7	- 37	-	417
Lening Ver. Revitalisering Bedr.terr. II	42	-	-	-	42
Leningen funderingsherstel Emmakade	101	-	- 12	-	89
SVN starters- en duurzaamheidsleningen	1.099	251	- 231	-	1.119
Waarborgsom Reeuwijkse Poort 114		42	-	-	42
Werkkapitaal Jeugdbescherming West	197	-	- 37	-	160
Totaal Overige langlopende geldleningen	1.908	300	- 322	-	1.885
Totaal	2.477	300	- 322	-	2.454

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

bedragen x € 1.000

Vorraden	Boekwaarde 1 jan 2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Boekwaarde 31 dec 2022
Bouwgronden in exploitatie (projecten)				
Bouwgronden in exploitatie genomen	3.623	5.365	- 11.984	- 2.995
Verliesvoorziening bouwgronden	- 1.581	367	- 52	- 1.266
Totaal Bouwgronden in exploitatie (projecten)	2.043	5.731	- 12.035	- 4.262
Overige grond- en hulpstoffen				
Vorraden: Overige grond- en hulpstoffen	1.437	-	- 419	1.018
Verliesvoorziening voorraden	- 168	-	-	- 168
Totaal Overige grond- en hulpstoffen	1.269	-	- 419	851
Vooruitbetalingen op voorraden				
Vorraad eigen verklaringen	9	9	- 10	7
Totaal Vooruitbetalingen op voorraden	9	9	- 10	7
Totaal	3.320	5.740	- 12.464	- 3.404

In de bedragen zoals opgenomen in de kolommen 'vermeerderingen' en 'verminderingen' zijn ook de bedragen begrepen die bij de onderhavige onderwerpen in de jaarrekening als winst dan wel verlies zijn verwerkt.

bedragen x € 1.000

Voorraden - specificatie	Boekwaarde 1 jan 2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Boekwaarde 31 dec 2022
Bouwgronden in exploitatie genomen				
Weideveld	11.757	1.123	-	12.881
Grex - Weideveld hoofdstructuur	9.059	288	-	9.347
Grex - Weideveld fase 1 & 2	- 10.390	- 153	-	- 10.544
Grex - Weideveld fase 3	- 4.441	949	-	- 3.491
Grex - Weideveld fase 4 & 5	- 2.937	- 47	-	- 2.984
Grex - Weideveld fase 7& 8	- 3.057	- 51	-	- 3.107
Grex - De Steupel	1.198	1.686	- 4.695	- 1.811
Grex - Oude Tol II, fase 2	- 1.776	280	-	- 1.496
Grex - Groendijk Oost Driebruggen	497	123	-	620
Grex - Weide Wiericke deelgeb.2 (309001)	- 3	16	-	13
Achter de Boerderij Rwk-Dorp	426	134	- 992	- 432
Grex - Weideveld fase 9	- 1.445	- 8	25	- 1.428
Grex - Reesvelt II	- 736	510	- 66	- 292
Grex - Molenzicht	- 60	60	-	-
Grex - Nautique (Zoutmanslocatie) Rwk	257	5	-	261
Grex - Weideveld fase 6	3.535	273	- 6.134	- 2.326
Grex - DWW De Wijde Wiericke fase 3 & 4	1.216	136	- 121	1.231
Grex - Hoge Rijndijk 15	519	27	-	546
Grex - Brandweerkazerne Driebruggen	4	14	-	18
Totaal Bouwgronden in exploitatie genomen	3.623	5.365	- 11.984	- 2.995
Verliesvoorziening bouwgronden				
Verliesvoorziening bouwgrond, projecten	- 1.581	367	- 52	- 1.266
Totaal Verliesvoorziening bouwgronden	- 1.581	367	- 52	- 1.266
Voorraden: Overige grond- en hulpstoffen				
Groendijk Oost, 52.601m2	210	-	-	210
Voorraad gronden voormalig Reeuwijk	93	-	-	93
Gronden Oude Rijnzone Weideveld II	339	-	-	339
Kromme kamp Waarder, 1.740m2	9	-	-	9
Gronden Parallelweg	402	-	- 402	-
Gronden Nautique, Vergeer	10	-	-	10
Buitenomweg 9-11	206	-	-	206
Volkstuinen B.Kremerweg Nrd.(BDN B.7175)	86	-	-	86
Reesvelt II, restkavel	81	-	- 17	64
Totaal Voorraden: Overige grond- en hulpstoffen	1.437	-	- 419	1.018
Verliesvoorziening voorraden				
Voorziening voor grond- en hulpstoffen	- 168	-	-	- 168
Totaal Verliesvoorziening voorraden	- 168	-	-	- 168
Voorraad eigen verklaringen				
Voorraad eigen verklaringen	9	9	- 10	7
Totaal Voorraad eigen verklaringen	9	9	- 10	7
Totaal	3.320	5.740	- 12.464	- 3.404

bedragen x € 1.000

Voorraden - specificatie	Boekwaarde 1 jan 2022	Vermeer- deringen	Vermin- deringen	Boekwaarde 31 dec 2022
Bouwgronden in exploitatie genomen				
Weideveld	11.757	1.123	-	12.881
Grex - Weideveld hoofdstructuur	9.059	288	-	9.347
Grex - Weideveld fase 1 & 2	- 10.390	- 153	-	- 10.544
Grex - Weideveld fase 3	- 4.441	949	-	- 3.491
Grex - Weideveld fase 4 & 5	- 2.937	- 47	-	- 2.984
Grex - Weideveld fase 7& 8	- 3.057	- 51	-	- 3.107
Grex - De Steupel	1.198	1.686	- 4.695	- 1.811
Grex - Oude Tol II, fase 2	- 1.776	280	-	- 1.496
Grex - Groendijk Oost Driebruggen	497	123	-	620
Grex - Weide Wiericke deelgeb.2 (309001)	- 3	16	-	13
Achter de Boerderij Rwk-Dorp	426	134	- 992	- 432
Grex - Weideveld fase 9	- 1.445	- 8	25	- 1.428
Grex - Reesvelt II	- 736	510	- 66	- 292
Grex - Molenzicht	- 60	60	-	-
Grex - Nautique (Zoutmanslocatie) Rwk	257	5	-	261
Grex - Weideveld fase 6	3.535	273	- 6.134	- 2.326
Grex - DWW De Wijde Wiericke fase 3 & 4	1.216	136	- 121	1.231
Grex - Hoge Rijndijk 15	519	27	-	546
Grex - Brandweerkazerne Driebruggen	4	14	-	18
Totaal Bouwgronden in exploitatie genomen	3.623	5.365	- 11.984	- 2.995
Verliesvoorziening bouwgronden				
Verliesvoorziening bouwgrond, projecten	- 1.581	367	- 52	- 1.266
Totaal Verliesvoorziening bouwgronden	- 1.581	367	- 52	- 1.266
Voorraden: Overige grond- en hulpstoffen				
Groendijk Oost, 52.601m2	210	-	-	210
Voorraad gronden voormalig Reeuwijk	93	-	-	93
Gronden Oude Rijnzone Weideveld II	339	-	-	339
Kromme kamp Waarder, 1.740m2	9	-	-	9
Gronden Parallelweg	402	-	- 402	-
Gronden Nautique, Vergeer	10	-	-	10
Buitenomweg 9-11	206	-	-	206
Volkstuinen B.Kremerweg Nrd.(BDN B.7175)	86	-	-	86
Reesvelt II, restkavel	81	-	- 17	64
Totaal Voorraden: Overige grond- en hulpstoffen	1.437	-	- 419	1.018
Verliesvoorziening voorraden				
Voorziening voor grond- en hulpstoffen	- 168	-	-	- 168
Totaal Verliesvoorziening voorraden	- 168	-	-	- 168
Voorraad eigen verklaringen				
Voorraad eigen verklaringen	9	9	- 10	7
Totaal Voorraad eigen verklaringen	9	9	- 10	7
Totaal	3.320	5.740	- 12.464	- 3.404

Ten aanzien van de bouwgronden in exploitatie zoals opgenomen in bovenstaande tabel wordt in onderstaande tabel inzicht gegeven in het uiteindelijk te verwachten resultaat van deze grondexploitaties. Uitgangspunt hierbij is de boekwaarde zoals opgenomen in deze jaarrekening. Vervolgens is een inschatting gemaakt van de nog te maken kosten en de nog te verwachten opbrengsten, waarna een geprognosticeerd resultaat per grondexploitatie wordt gepresenteerd. Ten aanzien van de getroffen verliesvoorziening voor grondexploitaties wordt vermeld dat deze voorziening tot en met het jaar 2018 werd gewaardeerd tegen de netto contante waarde. Met ingang van 2019 vindt deze waardering plaats tegen de verwachte eindwaarde. Omdat de omvang van deze voorziening zeer beperkt is, is het effect van deze wijziging verwaarloosbaar.

bedragen x € 1.000

Bouwgronden in exploitatie genomen	Boekwaarde 31 dec 2022	Nog te maken kosten	Geraamde opbrengst	Geraamd resultaat
Weideveld (alle fasen)	- 1.654	1.698	400	356
De Steupel	- 1.811	1.173	434	1.071
Oude Tol II, fase 2	- 1.496	2.230	204	- 531
Groendijck Oost Driebruggen	620	60	700	20
Wijde Wiericke, deelgebied 2	13	21	-	- 33
Achter de Boerderij Rwk-Dorp	- 432	553	-	- 121
Reesvelt II	- 292	611	39	- 281
Molenzicht	-	-	-	-
Nautique (Zoutmanslocatie) Rwk	261	24	310	24
DWW De Wijde Wiericke fase 3 & 4	1.231	2.020	2.214	- 1.038
Hoge Rijndijk 15	546	183	418	- 311
Brandweerkazerne Driebruggen	18	242	257	- 3
Totaal	- 2.995	8.816	4.974	- 846

Uitzettingen korter dan één jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

bedragen x € 1.000

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	31 dec 2022	31 dec 2021
Vorderingen op openbare lichamen	8.158	8.563
Rekening courantverh. met het Rijk	7.100	1.350
R-C verh. met niet-financ. instellingen	503	560
Overige vorderingen < 1 jaar	4.664	3.981
Totaal	20.425	14.454

Uitzettingen met een looptijd < 1 jaar	31 dec 2022	31 dec 2021
Vorderingen op openbare lichamen		
Aangiften compensatiefonds	8.197	8.218
Debiteuren openbare lichamen	259	575
Doorgeschoven compensabele BTW	62	-
Te compenseren BTW	- 60	70
BCF gemeenschapsvoorzieningen	- 300	- 300
Totaal Vorderingen op openbare lichamen	8.158	8.563
Rekening courantverh. met het Rijk		
Rek.-courant schatkistbankieren	7.100	1.350
Totaal Rekening courantverh. met het Rijk	7.100	1.350
R-C verh. met niet-financ. instellingen		
RC Svn 3090 mutaties	24	19
RC Svn 3091 mutaties	171	95
Rek.-courant BSGR	147	123
RC Stichting Klimaatneutraal Bo-Re 2035	160	234
RC Svn 3093 mutaties	2	90
Totaal R-C verh. met niet-financ. instellingen	503	560
Overige vorderingen < 1 jaar		
Debiteuren algemeen	3.581	3.336
Dubieuze debiteuren algemeen	- 271	- 295
Debiteuren belastingen BSGR vanaf 2013	1.408	983
Dubieuze belastingdebiteuren BSGR	- 56	- 48
Fietsleningen	2	5
Totaal Overige vorderingen < 1 jaar	4.664	3.981
Totaal	20.425	14.454

Schatkistbankieren

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen is er een drempelbedrag, afhankelijk van het begrotingstotaal, dat buiten de schatkist mag worden gehouden.

Dit drempelbedrag is gelijk aan 2% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 1.000.000.

De benutting van het drempelbedrag wordt berekend als gemiddelde over alle dagen in het kwartaal. Gemiddeld mag een decentrale overheid dus maximaal het drempelbedrag buiten de schatkist hebben gehouden. In het besluit begroting en verantwoording (BBV) is opgenomen dat in de toelichting bij de balans gerapporteerd moet worden over het drempelbedrag en het gebruik daarvan in elk kwartaal. Voor 2022 bedraagt ons drempelbedrag € 1.888.000.

De gemiddelde kwartaalcijfers op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen bedragen: 1^e kwartaal € 779.000, 2^e kwartaal € 391.000, 3^e kwartaal € 489.000 en 4^e kwartaal € 310.000.

Onderstaande tabel geeft aan welke bedragen gemiddeld ieder kwartaal door de gemeente Bodegraven-Reeuwijk zijn uitgezet bij de schatkist.

bedragen x € 1.000

Rekening courantverhouding met het Rijk	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Uitgezet geld bij 's Rijks schatkist gemiddeld per kwartaal	650	1.383	3.950	5.997
Totaal	650	1.383	3.950	5.997

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

bedragen x € 1.000

Liquide middelen	31 dec 2022	31 dec 2021
Bank		
BNG 28.50.01.256	153	21
BNG 28.50.82.663 (SoZa)	13	13
Rabobank 30.88.25.667	5	5
Totaal Bank	171	39
Kas		
Legeskas publiekszaken	3	5
Totaal Kas	3	5
Totaal	174	44

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt onderscheiden worden:

bedragen x € 1.000

Overlopende activa	31 dec 2022	31 dec 2021
Nog te ontvangen bijdragen		
Nog te ontvangen bedragen overig	1.649	2.785
Nog te ontvangen bijdragen Rijk	4.298	1.265
Nog te ontvangen BCF (meekoppelkansen)	18	-
Totaal Nog te ontvangen bijdragen	5.965	4.050
Vooruitbetaalde bijdragen		
Kruisposten	1	0
Tussenrekening verzekeringen	34	-
Vooruitbetaalde bedragen overig	3.911	146
Vooruitbetaalde bedragen Gouwe Wiericke	2.524	2.524
Totaal Vooruitbetaalde bijdragen	6.470	5.718
Te ontv.voorschot specifieke uitkeringen		
Nog te ontvangen bijdragen ov.overheid	1.014	717
Totaal Te ontv.voorschot specifieke uitkeringen	1.014	717
Totaal	13.449	10.485

De in de balans opgenomen te ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen x € 1.000

Te ontvangen specifieke uitkeringen (EU/Rijk/overige overheid)	Saldo 1/1/2022	Ontvangsten	Bestedingen	Saldo 31/12/2022
Subsidie Duurzaam Veilig Aanpassen voorrangregelingen fietsers D18018-D19016	125	-	-	125
Subsidie Duurzaam Veilig Herinrichten Centrum Nieuwerbrug D19018	61	-	-	61
Subsidie Duurzaam Veilig Inrichten Treebord Reeuwijk-Brug D19017-V19001	59	-	-	59
Subsidie Duurzaam Veilig project D18017 'Maatregelen veilig fietsen'	6	-	-	6
Provinciale subsidie project Fietsplan - fietspad Watermunt	3	-	-	3
Provinciale subsidie project Drugsafval Kremerweg Bodegraven	3	3	-	0
Provinciale bijdrage via Regio Midden-Holland 2021	23	23	-	- 0
Provinciale bijdrage vervanging VRI op de N458	38	38	-	- 0
Gemeente Woerden, Lecksdijk	39	39	-	0
Subsidie project Frequentieverhoging Spoorverbinding Leiden-Utrecht	360	360	64	64
Subsidie regio Midden Holland 2022	-	-	8	8
Subsidie F628.1 Doorfietsroute	-	-	237	237
Subsidie D20010 herinrichten Zoutmansweg	-	-	119	119
Subsidie D20011 Fietsplan-fietspad Watermunt	-	-	34	34
Subsidie G21011 Erftoegangswegen buiten bebouwde kom	-	-	14	14
Subsidie Vliegende Brigade Versluys	-	-	4	4
Subsidie G20022 Reconstrueren Nieuwdorperweg	-	-	20	20
Gemeente Gouda compensatieregeling	-	-	261	261
Totaal	717	463	761	1.014

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

bedragen x € 1.000

Reserves	Boekwaarde 1 jan 2022	Verwerking resultaat 2021	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31 dec 2022
Saldo van de rekening					
Resultaat boekjaar na bestemming	4.674		9.264	- 4.674	9.264
Totaal Saldo van de rekening	4.674	-	9.264	- 4.674	9.264
Algemene reserve					
Algemene reserve	1.695	1.918	418	- 932	3.099
Algemene reserve bouwgrondexploitatie	7.738	2.756	35	- 194	10.335
Algemene reserve (restwaarden)	1.200	-	-	-	1.200
Totaal Algemene reserve	10.633	4.674	453	- 1.126	14.634
Bestemmingsreserves					
Reserve explosieven	40	-	-	-	40
Reserve nwe activiteiten Recreatieschap	154	-	6	-	159
Reserve bovenwijkse voorzieningen	554	-	134	- 12	677
Reserve duurzaamheid	216	-	-	-	216
Reserve Ruimtelijke ontwikkeling	177	-	40	- 24	194
Res volkshuisvesting sociale woningbouw	66	-	68	-	134
Volkshuisvesting doorstroomdoelstelling	120	-	186	-	306
Reserve premie centrum Bodegraven	474	-	-	- 451	23
Reserve Sociaal Domein	350	-	-	- 350	-
Reserve verbetering aansluiting N11/A12	280	-	-	-	280
Ondersteuningsfonds	1	-	82	-	83
Reserve bedrijventerreinen	195	-	33	-	228
Reserve ICT-cloud	188	-	-	- 86	102
Investeringsfonds gebiedsontwikkeling	2.500	-	-	- 10	2.490
Reserve doorontwikkeling organisatie	-	-	645	- 195	450
Egalisatiereserve buitensport	-	-	65	-	65
Totaal Bestemmingsreserves	5.316	-	1.259	- 1.127	5.448
Totaal	20.622	4.674	10.976	- 6.927	29.345

Voor een specificatie van het saldoverloop en een toelichting per individuele reserve verwijzen wij u naar het overzicht reserves.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Boekwaarde 1 jan 2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31 dec 2022
Vrz. verplichtingen, verliezen, risico's				
Voorziening pensioen oud-wethouders	2.072	141	- 502	1.710
Totaal Vrz. verplichtingen, verliezen, risico's	2.072	141	- 502	1.710
Egalisatievoorzieningen overig				
Parkeervoorziening	205	-	- 5	199
Voorziening tariefegalitatie riolering	243	-	- 102	142
Vrz groot onderhoud openbare ruimte	2.398	1.762	- 897	3.263
Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	135	-	- 135	-
Vrz onderhoud gem.gebouwen	998	770	- 630	1.138
Voorziening kapitaaloverdracht Stg BSV	95	-	-	95
Voorziening verlofsparen	-	11	-	11
Totaal Egalisatievoorzieningen overig	4.074	2.543	- 1.770	4.847
Totaal	6.145	2.684	- 2.272	6.557

Voor een specificatie van het saldoverloop en een toelichting per individuele voorziening verwijzen wij u naar overzicht voorzieningen.

Vaste schulden met een oorspronkelijk rentetypische looptijd één jaar of langer

De in de balans opgenomen langlopende schulden bestaan uit de volgende posten:

bedragen x € 1.000

Vaste schulden met een looptijd > 1 jaar	31 dec 2022	31 dec 2021
Onderhandse leningen van binnenl. banken	154.638	146.696
Waarborgsommen	6	6
Totaal	154.644	146.702

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de langlopende leningen:

bedragen x € 1.000

Onderhandse leningen van binnenl. banken	31 dec 2021	Opnamen	Aflossingen	31 dec 2022
Lening Eur 19.000.000 (NWB 1-28469)	13.680	-	760	12.920
Lening Eur 20.000.000 (BNG 40.110089)	15.200	-	800	14.400
Lening Eur 48.534.400 (NWB 29237)	43.681	-	971	42.710
Lening Eur 15.000.000 (BNG 40.114088)	14.400	-	600	13.800
Lening Eur 25.200.000 (BNG 40.114140)	23.800	-	1.400	22.400
Lening Eur 27.062.000 (BNG 40.114141)	25.935	-	1.128	24.807
Lening Eur 10.000.000 (BNG 40.115118)	10.000	-	400	9.600
Lening Eur 14.000.000 (BNG 40.115866)	-	14.000	-	14.000
Totaal	146.696	14.000	6.058	154.638

Voor deze leningen is in de jaarrekening een rentelast verwerkt van € 2.617.144. De gemiddelde rentelast over alle langlopende geldleningen komt daarmee voor 2022 uit op 1,78%

Vlottende passiva

Schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	bedragen x € 1.000	
Netto vlottende schulden loopt. < 1 jaar	31 dec 2022	31 dec 2021
Kasgeldleningen overig		
Opgenomen kasgeldleningen	-	7.500
Totaal Kasgeldleningen overig	-	7.500
Overige schulden		
Borg evenemententerreinen	0	-
Crediteuren	5.879	6.889
Crediteuren Jeugd	1.844	954
Crediteuren Wmo	393	345
Totaal Overige schulden	8.116	8.187
Totaal	8.116	15.687

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	bedragen x € 1.000	
Overlopende passiva	31 dec 2022	31 dec 2021
Nog te betalen bijdragen	7.526	6.667
Vooruitontvangen bijdragen	903	366
Vooruitontv. voorschotten EU/Rijk/Prov.	4.025	5.605
Totaal	12.454	12.638

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen vooruit ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren, kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen x € 1.000

Vooruitontvangen bijdragen (EU/Rijk/overige overheid)	Saldo 1/1/2022	Ontvangsten	Bestedingen	Saldo 31/12/2022
129307 G18029 Aanpak knelpunt smalle wegen buko	259	-	-	259
129311 D8 Onderwijsachterstandenbeleid (OAB)	112	795	737	170
129330 G4 TOZO 2020-2021 - SZW	1.447	- 1.447	-	0
129331 Stim.verkeersveiligheidsmtrgln 2020-2021	152	-	152	-
129342 H4 Regeling spuk stimulering sport	374	307	635	47
129348 Projectsubs Recreatieprogram Groene Hart	1.526	-	-	1.526
129349 Projectsubsidie Landbouw Gouwe Wiericke	701	-	-	701
129364 H8 Regeling Sportakkoord 2020	46	38	46	38
129367 C31 Huisvesting kwetsbare doelgroepen	91	-	91	-
129369 F628.1 Doorfietsroute Raadh-/Zoutmansweg	678	-	678	-
129370 A7 Ondersteuning toezicht en handhaving	4	-	4	-
129371 H12 Spuk Lokale preventieakkoorden	-	22	20	2
129372 H16 Spuk Ijsbanen en zwembaden	-	94	94	-
129373 Jongerenhuisvesting Dammekant Kremerweg	100	99	-	199
129376 Project Klooster Reeuwijk Dorp	32	-	32	-
129377 D14 Covid-19 gerelateerde vertragingen	82	197	6	273
129378 D10 Wet inburgering 2021	-	240	45	195
129379 Freq.verhoging Spoorverb. Leiden-Utrecht	-	443	443	-
129380 PZH Vliegende Brigade project Versluys	-	25	25	-
129381 C55 Spuk aanpak energiearmoede	-	417	-	417
129382 A12B controle coronatoegangsbewijzen	-	107	76	32
129383 Nautique Zoutmansweg 68 70	-	78	18	60
129384 Transformatie bedrijventerrein Zoutman	-	47	-	47
129385 A16 Spuk opvang ontheemden Oekraïne	-	1.747	1.747	-
129386 De Groendijckhof Waarder	-	28	-	28
129387 G13 Spuk Onderwijsroute	-	30	-	30
Totaal	5.605	3.269	4.849	4.025

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

De direct gewaarborgde geldleningen worden volledig door de gemeente Bodegraven-Reeuwijk gegarandeerd. Dit zijn met name geldleningen van sportverenigingen, instellingen voor sociaal cultureel werk en zorgcentra.

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) borgt leningen van woningcorporaties, waarbij het rijk en gemeenten elk voor 50% in de achtervang bij het WSW staan. Onze gemeente heeft een achtervangovereenkomst met het WSW voor Mozaïek Wonen en Woningbouwvereniging Reeuwijk.

Per 1 augustus 2021 is er een nieuwe achtervangovereenkomst afgesloten, waarbij op verzoek van de VNG de verdeling van de achtervang voor nieuwe leningen verandert. Hierdoor staan wij ook in de achtervang van Stichting Mooiland en Vestia.

De verdeling per 31 december 2022 is nu:
Mozaïek Wonen – 12 leningen
Woningbouwvereniging Reeuwijk – 18 leningen
Stichting Mooiland – 4 leningen
Stichting Vestia – 1 lening

Met de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen is een achtervang overeenkomst afgesloten die de met gemeentegarantie afgesloten hypothecaire leningen garandeert.

Van de borgstellingen door de gemeente kan het volgende overzicht gegeven worden:

bedragen x € 1.000

Garantstellingen	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restbedrag 01-01-2022	Restbedrag 31-12-2022	Waarvan door gemeente gewaarborgd
Direct gewaarborgde geldleningen	4.297	100%	1.350	1.238	1.238
Direct gewaarborgde geldleningen	200	50%	74	46	23
Waarborgfonds Sociale Woningbouw	176.502	50%	117.161	120.037	55.942
Waarborgfonds Eigen Woningen	NB	100%	847	763	763
Totaal			119.432	122.085	57.967

Overige niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen

Met ingang van 2020 staat de gemeente direct garant voor krediet-faciliteiten tot maximaal € 475.000 voor de Energiecoöperatie Bodegraven-Reeuwijk 'De Kringloopgemeenschap' U.A. In 2021 is

deze faciliteit uitgebreid met een bedrag van € 1,5 miljoen tot in totaal € 1.975.000.

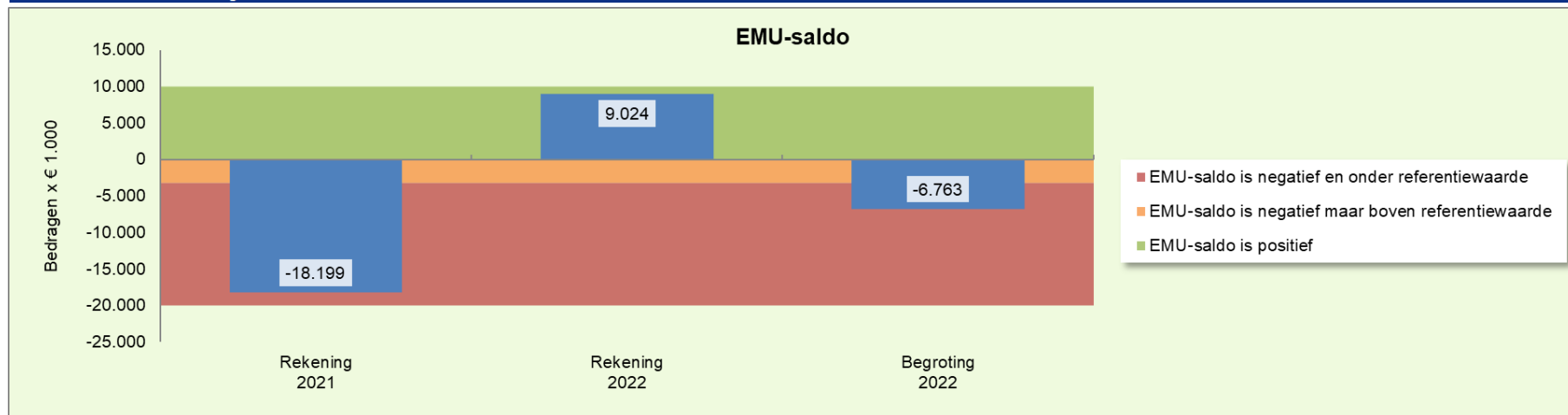
EMU-saldo

Met ingang van de jaarrekening 2019 dient een overzicht van het EMU-saldo te worden opgenomen. Door de landen binnen de Eurozone zijn afspraken gemaakt hoe groot dit saldo mag zijn. Als uitwerking daarvan zijn tussen Rijk, Provincies en Gemeenten nadere afspraken gemaakt over een onderlinge verdeling. Onderstaande tabel laat zien in hoeverre de gemeente Bodegraven-Reeuwijk zich houdt

aan deze gemaakte afspraken. Over het jaar 2022 heeft onze gemeente in positieve zin bijgedragen aan het EMU-saldo. In 2021 was dat duidelijk niet het geval. Overigens geldt de norm alleen op landelijk niveau en heeft deze norm voor individuele gemeenten slechts een signalerende functie.

bedragen x € 1.000

EMU-saldo referentiewaarde	Rekening 2021	Rekening 2022	Begroting na wijziging
EMU-saldo volgens berekening	- 18.199	9.024	- 6.763
EMU-saldo referentiewaarde	- 3.200	- 3.200	- 3.200
EMU-saldo blijft onder referentiewaarde		12.224	
EMU-saldo overschrijdt referentiewaarde	- 14.999		- 3.563

Toelichting op het overzicht van baten en lasten

Programma 1 – Leven, leren en werken @ Bodegraven-Reeuwijk

bedragen x € 1.000

Wat heeft het ons gekost?	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 40.920	- 43.233	- 44.255	- 1.022 N	- 41.962
Baten	6.511	7.304	11.644	4.341 V	9.793
Totaal Saldo van baten en lasten	- 34.409	- 35.930	- 32.611	3.319 V	- 32.170
Mutatie reserves					
Lasten	-	- 147	- 147	-	-
Baten	637	637	637	-	690
Totaal Mutatie reserves	637	490	490	-	690
Resultaat	- 33.772	- 35.439	- 32.120	3.319 V	- 31.480

Toelichting	Bedrag	
<u>Sociaal Domein</u>	<u>1.415.000</u>	<u>V</u>
Het voordeel op het Sociaal Domein belooft in 2022 een bedrag van ruim € 1,4 miljoen. In de Q-rapportages Sociaal Domein is aan dit voordeel nadere duiding geven en is een verklaring voor dit voordeel gegeven. In hoofdlijn kan dit voordeel als volgt worden verdeeld:		
Jeugdhulp (vnl woonplaatsbeginsel)	1.368.000	V
Werk en inkomen	-347.000	N
Wmo	394.000	V
<u>Onderwijs</u>	<u>127.000</u>	<u>N</u>
Dit nadeel is het gevolg van een lagere vrijval van Rijksmiddelen in het kader van onderwijsachterstandenbeleid.		
<u>Tijdelijke opvang vluchtelingen</u>	<u>1.842.000</u>	<u>V</u>
Gemeenten ontvangen voor de tijdelijke opvang van Ukraïners een ruimhartige vergoeding van het Rijk. Deze vergoeding is hoger dan de kosten die daarmee gemoeid zijn.		
<u>Vastgoed</u>	<u>201.000</u>	<u>V</u>
Door uitstel van de verbouw van de Da Costaschool is de raming voor tijdelijke huisvesting niet nodig geweest. Ook is minder besteed aan regulier onderhoud van het gemeentelijk vastgoed.		

Kleine verschillen, niet nader toegelicht, per saldo	Totaal toegelicht	3.331.000	V
		- 12.000	N
	Totaal	3.319.000	V

Programma 2 – Wonen en Leefomgeving @ Bodegraven-Reeuwijk

bedragen x € 1.000

Wat heeft het ons gekost?	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 31.890	- 39.581	- 41.577	- 1.996 N	- 40.065
Baten	21.584	28.408	33.487	5.079 V	31.681
Totaal Saldo van baten en lasten	- 10.306	- 11.173	- 8.090	3.083 V	- 8.384
Mutatie reserves					
Lasten	- 298	- 867	- 867	-	- 3.186
Baten	7	655	655	0 V	5.136
Totaal Mutatie reserves	- 291	- 212	- 212	0 V	1.951
Resultaat	- 10.597	- 11.385	- 8.302	3.083 V	- 6.433

Toelichting	Bedrag	
<u>Duurzaamheid</u>	<u>452.000</u>	<u>V</u>
Vertraging in realisatie uitvoering	613.000	V
Kosten WKO Weideveld	-117.000	N
Schade zonnepanelen op dak Koemans	-45.000	N
<u>Energie</u>	<u>-270.000</u>	<u>N</u>
Door de sterk gestegen prijzen voor gas en elektra is meer uitgegeven aan energielasten		
<u>Grondexploitaties</u>	<u>2.563.000</u>	<u>V</u>
In het Meerjaren Pogramma Grondexploitaties (MPG) zijn de grondexploitaties herzien, op grond van dit MPG zijn de volgende resultaten verantwoord:		
- Tussentijdse winstnemingen op de grondexploitatie	2.178.000	V
- Winstuitkering van de deelneming Rijnhoek	70.000	V
- Vrijval van de voorziening voor verliesgevende grondexploitaties	315.000	V
<u>Openbare ruimte</u>	<u>614.000</u>	<u>V</u>
Dit voordeel bestaat uit de samenloop van enkele verschillen. Te noemen zijn:		
Hogere onderhoudskosten door extreme prijsstijgingen	- 220.000	N
Ontvangen vergoeding degeneratiekosten	834.000	V
<u>Vergunningverlening en handhaving</u>	<u>- 363.000</u>	<u>N</u>
Lagere opbrengst vergunningverlening	-666.000	N
Minder kosten door uitstel invoering omgevingswet	290.000	V

Kleine verschillen, niet nader toegelicht, per saldo	Totaal toegelicht	2.996.000	V
		87.000	V
	Totaal	3.083.000	V

Programma 3 – Samenwerken, ondernemen en dorpspromotie @ Bodegraven-Reeuwijk

bedragen x € 1.000

Wat heeft het ons gekost?	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 6.272	- 6.344	- 6.872	- 528 N	- 6.767
Baten	1.358	1.383	1.235	- 148 N	1.266
Totaal Saldo van baten en lasten	- 4.914	- 4.961	- 5.637	- 676 N	- 5.501
Mutatie reserves					
Lasten	-	-	-	-	-
Baten	-	-	-	-	90
Totaal Mutatie reserves	-	-	-	-	90
Resultaat	- 4.914	- 4.961	- 5.637	- 676 N	- 5.411

Toelichting	Bedrag	
<u>Salarissen</u> Door het inzetten van extra capaciteit heeft een overschrijding op het budget plaatsgevonden.	- 280.000	N
<u>Heffingen</u> De opbrengst van de toeristenbelasting is achtergebleven bij de raming	-221.000	N
<u>Kapitaallasten</u> Op grond van de regelgeving is gebleken dat het activeren van de investeringsbijdrage aan De Kaashandel niet is toegestaan. Het bestaande krediet is daarom in 2022 in één keer afgeschreven	-128.000	N
	Totaal toegelicht	- 629.000 N
Kleine verschillen, niet nader toegelicht, per saldo		- 47.000 N
	Totaal	- 676.000 N

Programma 4 – Bestuur en dienstverlening @ Bodegraven-Reeuwijk

bedragen x € 1.000

Wat heeft het ons gekost?	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 2.899	- 2.860	- 3.267	- 407 N	- 3.460
Baten	398	408	791	383 V	531
Totaal Saldo van baten en lasten	- 2.501	- 2.453	- 2.477	- 24 N	- 2.929
Mutatie reserves					
Lasten	-	- 645	- 645	-	-
Baten	-	840	840	-	46
Totaal Mutatie reserves	-	195	195	-	46
Resultaat	- 2.501	- 2.258	- 2.282	- 24 N	- 2.883

Toelichting	Bedrag	
Kleine verschillen, niet nader toegelicht, per saldo	Totaal toegelicht	0
		-24.000 N
	Totaal	-24.000 N

Algemene dekkingsmiddelen, overhead en onvoorzien @ Bodegraven-Reeuwijk

bedragen x € 1.000

Wat heeft het ons gekost?	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 12.089	- 12.294	- 13.108	- 815 N	- 11.575
Baten	63.887	66.268	70.646	4.378 V	63.056
Totaal Saldo van baten en lasten	51.798	53.975	57.538	3.563 V	51.481
Mutatie reserves					
Lasten	- 18	- 18	- 18	-	- 601
Baten	5	86	86	0 V	-
Totaal Mutatie reserves	- 13	68	68	0 V	- 601
Resultaat	51.785	54.043	57.606	3.563 V	50.880

Toelichting	Bedrag	
<p><u>Algemene uitkering uit het gemeentefonds</u> Over 2022 is per saldo een hogere algemene uitkering ontvangen dan aanvankelijk geraamd. Dit vooral als gevolg van het feit dat de meicirculaire een voorzichtige voorspelling had afgegeven die in de loop van het jaar positief werd bijgesteld.</p>	4.504.000	V
<p><u>Naheffingsaanslag belastingdienst</u> Als gevolg van boekencontrole over het jaar 2018 is voor de jaren 2017 tot en met 2021 van de belastingdienst een naheffingsaanslag BTW/BCF ontvangen.</p>	610.000	N
<p><u>Heffingen</u> Aan algemene heffingen is € 184.000 meer ontvangen, voornamelijk als gevolg van areaaluitbreiding OZB.</p>	184.000	V
<p><u>Salarissen</u> Zoals in de bestuursrapportage al was gemeld, heeft voor het inzetten van extra capaciteit een overschrijding op het budget plaatsgevonden.</p>	-745.000	N
<p><u>Kapitaallasten</u> Als gevolg van vertraging in de investeringen is een voordeel gerealiseerd op de rente en afschrijving van de voorgenomen investeringen.</p>	110.000	V
	Totaal toegelicht	3.443.000 V
Kleine verschillen, niet nader toegelicht, per saldo		120.000 V
	Totaal	3.563.000 V

bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen, onvoorzien en overhead	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Vershil	Rekening 2021
Algemene dekkingsmiddelen					
Uitkeringen Gemeentefonds	50.000	52.379	56.445	4.066 V	48.399
OZB woningen	6.391	6.391	6.323	- 68 N	6.080
OZB niet-woningen	3.164	3.164	3.408	243 V	3.219
Belastingen overig	10	10	19	9 V	945
Precariobelasting	10	10	19	9 V	945
Treasury	1.010	1.010	1.042	32 V	953
Totaal Algemene dekkingsmiddelen	60.576	62.955	67.238	4.283 V	59.596
Onvoorzien					
Onvoorzien	-	-	- 613	- 613 N	- 4
Totaal Onvoorzien	-	-	- 613	- 613 N	- 4
Overhead					
Overhead	- 8.779	- 8.980	- 9.349	- 369 N	- 7.883
Totaal Overhead	- 8.779	- 8.980	- 9.349	- 369 N	- 7.883
Vennootschapsbelasting					
Vennootschapsbelasting	-	-	262	262 V	- 228
Totaal Vennootschapsbelasting	-	-	262	262 V	- 228
Totaal	51.798	53.975	57.538	3.563 V	51.481

bedragen x € 1.000

Overhead	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Verschil	Rekening 2021
Saldo van baten en lasten					
Lasten	- 8.830	- 11.034	- 13.168	- 2.134 N	- 10.126
Baten	51	54	109	55 V	212
Totaal saldo van baten en lasten	- 8.779	- 10.980	- 13.059	- 2.079 N	- 9.914
Toegerekend aan:					
Investeringen	-	1.400	3.023	1.623 V	1.252
Grondexploitatie	-	400	521	121 V	544
Voorzieningen	-	200	166	- 34 N	235
Totaal toegerekend	-	2.000	3.709	1.709 V	2.031
Netto lasten Overhead	- 8.779	- 8.980	- 9.349	- 369	- 7.883

bedragen x € 1.000

Overhead als % van totale lasten begroting	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Verschil	Rekening 2021
Totale overhead	- 8.779	- 8.980	- 9.349	- 369	- 7.883
Totale lasten begroting	- 94.070	- 104.312	- 109.080	- 4.768	- 103.830
Overhead als % van totale lasten begroting	9,3%	8,6%	8,6%	0,0%	7,6%

Dividend

In 2022 zijn de volgende dividenden verantwoord:

bedragen x € 1.000

Dividend	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Verschil	Rekening 2021
Dividend	185	185	175	- 10 N	139
Totaal	185	185	175	- 10 N	139

Lokale heffingen

De gemeente kent de volgende gemeentelijke heffingen. In 2022 is iets meer dan het geraamde bedrag ontvangen. Ten opzichte van 2021 is er sprake van een daling die wordt veroorzaakt door het niet meer innen van precario op kabels en leidingen.

bedragen x € 1.000

Lokale heffingen	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Verschil	Rekening 2021
Onroerende Zaak Belasting	10.089	10.089	10.274	185 V	9.824
Forensenbelasting	307	332	310	- 22 N	370
Toeristenbelasting	862	862	663	- 199 N	694
Precariobelasting	10	10	20	9 V	945
Afvalstoffenheffing	4.646	4.646	4.561	- 86 N	4.518
Reinigingsrechten	84	84	100	16 V	111
Rioolheffing	4.954	4.954	5.164	210 V	4.867
Totaal	20.953	20.978	21.092	114 V	21.328

bedragen x € 1.000

Leges	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Verschil	Rekening 2021
Leges burgerlijke stand	43	53	69	15 V	57
Leges GBA	18	18	18	0 V	18
Leges naturalisaties	27	27	27	- 0 N	41
Leges reisdocumenten	157	157	237	80 V	167
Leges rijbewijzen	136	136	142	6 V	178
Leges omgevingsvergunningen	1.952	1.952	1.286	- 666 N	1.901
Marktgelden	67	67	58	- 10 N	58
Begrafnisrechten	462	462	333	- 129 N	331
Totaal	2.862	2.872	2.169	- 703 N	2.749

bedragen x € 1.000

Saldo financieringsfunctie	Primitieve begroting	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Verschil	Rekening 2021
Hulpkostenplaats Cash Management					
Lasten					
Rente kort geld	- 50	- 50	- 4	46 V	- 4
Rente langlopende geldleningen	- 2.642	- 2.642	- 2.617	25 V	- 2.632
Totaal Lasten	- 2.692	- 2.692	- 2.621	71 V	- 2.636
Baten					
Doorbelaste kapitaallasten	3.523	3.523	3.524	0 V	3.467
Kortlopende rentebaten	-	-	38	38 V	49
Totaal Baten	3.523	3.523	3.562	39 V	3.517
Renteresultaat	831	831	941	110 V	880

Aan rente is over 2022 een bedrag betaald van ruim € 2,6 miljoen. Dat is iets minder dan het geraamde bedrag. Over 2022 is een bedrag van ruim € 3,5 miljoen aan rentebaten verantwoord. Voor een klein deel werkelijke rentebaten vanwege ontvangen vergoedingen over uitgezet kort geld en bij de schatkist uitgezette middelen. Voor het grootste deel door de aan investeringen en grondexploitaties toegerekende rentelasten.

Omdat deze toerekening tegen een hoger percentage heeft plaats gevonden dan de werkelijk betaalde rente is een rentevoordeel van € 941.000 gerealiseerd.

Wet Normering Topinkomens

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en verbiedt organisaties met topfunctionarissen in de (semi)publieke sector beloningen en ontslagvergoedingen overeen te komen hoger dan de geldende WNT norm. Daarnaast is er sprake van een openbaarmakingsverplichting voor alle topfunctionarissen en

overige medewerkers in de (semi) publieke sector die een bezoldiging genieten boven de geldende bezoldigingsnorm. De functie van gemeentesecretaris en van griffier aangewezen als topfunctionaris in de zin van de WNT. Het voor de gemeente Bodegraven-Reeuwijk toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

Gegevens 2022, bedragen x € 1		E.C.M. Keijzers	J.H. Rijs
Functiegegevens		Gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022		01/01 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0	1,0
Dienstbetrekking?		ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen		110.960	107.630
Beloningen betaalbaar op termijn		18.441	18.260
Subtotaal		129.401	125.890
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum		216.000	216.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag		-	-
Bezoldiging		129.401	125.890
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t	N.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t	N.v.t
Gegevens 2021, bedragen x € 1		E.C.M. Keijzers	J.H. Rijs
Functiegegevens		Gemeentesecretaris a.i.	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021		01/06 - 31/12	01/01 - 31/12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1,0	1,0
Dienstbetrekking?		ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belaste onkostenvergoedingen		59.012	100.225
Beloningen betaalbaar op termijn		9.583	18.665
Subtotaal		68.595	118.890
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		122.537	209.000
Bezoldiging		68.595	118.890

2. Uitkeringen wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen

Gegevens 2022, bedragen x € 1		J.G. de Jager
Functiegegevens		
Functie(s) bij beëindiging dienstverband		gemeentesecretaris
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)		1
Jaar waarin dienstverband is beëindigd		2021
Uitkering wegens beëindiging dienstverband		
Overeengekomen uitkeringen wegens beëindiging dienstverband		75.000
Individueel WNT-maximum ontslaguitkering		75.000
Totaal uitkeringen wegens beëindiging dienstverband		75.000
Waarvan betaald in 2022		27.288
Onverschuldigd betaald bedrag en nog niet terug ontvangen bedrag		N.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan		N.v.t. / N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling		N.v.t.

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

Overzicht incidentele baten en lasten

Conform artikel 28 lid c van het Besluit begroting en verantwoording zijn de incidentele baten en lasten afzonderlijk weergegeven in de jaarrekening. Bij het opstellen van dit overzicht is uitgegaan van het volgende uitgangspunt: incidenteel zijn baten en lasten die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen.

Incidenteel zijn daarom in ieder geval (extra) onttrekkingen aan reserves, incidentele (extra) rijksbijdragen, extra dotaties/onttrekkingen aan voorzieningen, incidentele bijdragen van derden en opbrengsten/winst/verliezen uit grondexploitaties.

bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten	Rekening 2022	
	Incidenteel	Totaal
Lasten		
1. Leven, leren en werken	- 1.953	- 44.255
Tijdelijke opvang vluchtelingen	- 1.953	
2. Wonen en leefomgeving	- 15.441	- 41.577
Totale lasten van grondexploitaties	- 15.344	
Dotatie verliesvoorziening grondexploitaties	- 52	
Schade zonnepanelen	- 45	
3. Samenwerken-ondernemen-dorpspromotie	- 128	- 6.872
Investering De Kaashandel in één keer afgeschreven	- 128	
4. Bestuur en dienstverlening	-	- 3.267
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	- 610	- 13.108
Naheffingsaanslag belastingdienst	- 610	
Totaal lasten	- 18.132	- 109.080
Baten		
1. Leven, leren en werken	3.792	11.644
Ontvangen vergoeding opvang vluchtelingen	3.792	
2. Wonen en leefomgeving	18.277	33.487
Winstnemingen grondexploitaties	2.351	
Verkoop van gronden	215	
Vrijval verliesvoorzieningen grondexploitaties	367	
Totale baten van grondexploitaties	15.344	
3. Samenwerken-ondernemen-dorpspromotie	-	1.235

bedragen x € 1.000

Incidentele baten en lasten	Rekening 2022	
	Incidenteel	Totaal
4. Bestuur en dienstverlening	-	791
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	-	70.646
Totaal baten	22.069	117.803
Mutatie reserves		
1. Leven, leren en werken	490	490
Alle mutaties op de reserves worden als incidenteel aangemerkt	490	
2. Wonen en leefomgeving	- 212	- 212
Alle mutaties op de reserves worden als incidenteel aangemerkt	- 212	
3. Samenwerken-ondernemen-dorpspromotie	-	-
Alle mutaties op de reserves worden als incidenteel aangemerkt	-	
4. Bestuur en dienstverlening	195	195
Alle mutaties op de reserves worden als incidenteel aangemerkt	195	
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	68	68
Alle mutaties op de reserves worden als incidenteel aangemerkt	68	
Totaal mutatie reserves	540	541
Saldo van incidentele baten en lasten	4.477	9.264

Uit deze tabel wordt de conclusie getrokken dat het positieve resultaat van de jaarrekening (€ 9.264.000) voor een bedrag van € 4.477.000 wordt beïnvloed door voordelige incidentele effecten. Anders gezegd:

Het structureel effect van de jaarrekening 2021 is € 4.787.000 positief.

Overzicht reserves

In onderstaande tabel wordt inzicht verschaft in de begin- en eindstanden van de in dit jaar aanwezige reserves en de toevoegingen en onttrekkingen die daaraan zijn gedaan. Op de daarna volgende pagina's worden de mutaties per reserve inzichtelijk gemaakt.

bedragen x € 1.000

Reserves	Boekwaarde 1 jan 2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31 dec 2022
Saldo van de rekening				
Resultaat boekjaar na bestemming	4.674	9.264	- 4.674	9.264
Totaal Saldo van de rekening	4.674	9.264	- 4.674	9.264
Algemene reserve				
Algemene reserve	1.695	2.336	- 932	3.099
Algemene reserve bouwgrondexploitatie	7.738	2.791	- 194	10.335
Algemene reserve (restwaarden)	1.200	-	-	1.200
Totaal Algemene reserve	10.633	5.127	- 1.126	14.634
Bestemmingsreserves				
Reserve explosieven	40	-	-	40
Reserve nieuwe activiteiten Recreatieschap	154	6	-	159
Reserve bovenwijkse voorzieningen	554	134	- 12	677
Reserve duurzaamheid	216	-	-	216
Reserve Ruimtelijke ontwikkeling	177	40	- 24	194
Res volkshuisvesting sociale woningbouw	66	68	-	134
Volkshuisvesting doorstroomdoelstelling	120	186	-	306
Reserve premie centrum Bodegraven	474	-	- 451	23
Reserve Sociaal Domein	350	-	- 350	-
Reserve verbetering aansluiting N11/A12	280	-	-	280
Ondersteuningsfonds	1	82	-	83
Reserve bedrijventerreinen	195	33	-	228
Reserve ICT-cloud	188	-	- 86	102
Investeringsfonds gebiedsontwikkeling	2.500	-	- 10	2.490
Reserve doorontwikkeling organisatie	-	645	- 195	450
Egalisatiereserve buitensport	-	65	-	65
Totaal Bestemmingsreserves	5.316	1.259	- 1.127	5.448
Totaal	20.622	15.650	- 6.927	29.345

Resultaat boekjaar na bestemming

Dit is feitelijk geen reserve maar een hulprekening voor de verwerking van het rekeningresultaat. Hierin wordt de afwikkeling van het resultaat van het vorig boekjaar weergegeven en tevens wordt het resultaat van het huidig boekjaar hier opgenomen. Na vaststelling van de jaarrekening wordt dan in het volgende jaar dit resultaat bestemd.

bedragen x € 1.000

Resultaat boekjaar na bestemming	Rekening 2022
Saldo 1 januari	4.674
Toevoegingen	9.264
Prog 5 - Resultaat 2022	9.264
Onttrekkingen	- 4.674
Prog 5 - toevoeging algemene reserve rekeningresultaat reguliere exploitatie	- 1.918
Prog 5 - toevoeging aan algemene reserve grondexploitatie rekeningresultaat 2021	- 2.756
Saldo 31 december	9.264

Algemene reserve

Deze reserve is een belangrijk onderdeel van het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen staat voor de mate waarin Bodegraven-Reeuwijk in staat is middelen vrij te maken om aanzienlijke onvoorziene tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat het beleid moet worden veranderd.

bedragen x € 1.000

Algemene reserve	Rekening 2022
Saldo 1 januari	1.695
Toevoegingen	2.336
Prog 2 - bijdrage conform begroting	18
Prog 5 - vrijval uit reserve premie Centrum	400
Prog 5 - resultaat jaarrekening 2021 reguliere exploitatie	1.918
Onttrekkingen	- 932
Prog 4 - toevoeging aan reserve doorontwikkeling organisatie	- 645
Prog 5 - onttrekking conform primitieve begroting	- 287
Saldo 31 december	3.099

Algemene reserve bouwgrondexploitatie

De reserve bouwgrondexploitatie is bedoeld om mogelijke niet voorziene nadelen bij bouwgrondexploitaties te kunnen dekken.

bedragen x € 1.000

Algemene reserve bouwgrondexploitatie		Rekening 2022
Saldo 1 januari		7.738
Toevoegingen		2.791
Prog 5 - resultaat jaarrekening 2021 grondexploitatie		2.791
Onttrekkingen		- 194
Prog 2 - onttrekking conform begroting 2022		- 7
Prog 2 - onttrekking conform MPG 2022		- 187
Saldo 31 december		10.335

Algemene reserve restwaarden

De algemene reserve restwaarden is omdat door toepassing van de systematiek van restwaarde over een lager bedrag wordt afgeschreven. Omdat het hier om een boekhoudkundige besparing gaat is besloten dit bedrag niet vrij te laten vallen in de exploitatie maar direct toe te voegen aan de algemene reserve restwaarden. In een later stadium is uit budgettaire overweging besloten de toevoeging aan deze reserve stop te zetten. Op de reserve wordt sindsdien niet meer gemuteerd.

bedragen x € 1.000

Algemene reserve (restwaarden)		Rekening 2022
Saldo 1 januari		1.200
Toevoegingen		-
Onttrekkingen		-
Saldo 31 december		1.200

Reserve explosieven

Dekking creëren voor (een deel van) de kosten die gemoed zijn met de explosievenproblematiek (explosievenonderzoeken uitgevoerd in de buurt van de A12 of onderzoeksinitiatief bij de Reeuwijkse Plassen). Ook nu nog niet bekende explosievenonderzoeken kunnen hier onder vallen.

bedragen x € 1.000

Reserve explosieven	Rekening 2022
Saldo 1 januari	40
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	-
Saldo 31 december	40

Reserve nieuwe activiteiten Natuur- en Recreatieschap Reeuwijkse Plassen e.o.

Deze reserve is bestemd voor nieuwe activiteiten in het kader van natuur en recreatie, waarbij het geld moet dienen als hefboom om andere geldbronnen aan te boren.

bedragen x € 1.000

Reserve nwe activiteiten Recreatieschap	Rekening 2022
Saldo 1 januari	154
Toevoegingen	6
Prog 1 - toevoeging conform begroting 2022	6
Onttrekkingen	-
Saldo 31 december	159

Reserve bovenwijkse voorzieningen

De gemeenteraad heeft op 25 november 2015 de reserve bovenwijkse voorzieningen ingesteld om haar controlerende taak nog beter te kunnen uitvoeren. Het betreft een geormerkte reserve van programma 2 Wonen en Leven.

bedragen x € 1.000

Reserve bovenwijkse voorzieningen	Rekening 2022
Saldo 1 januari	554
Toevoegingen	134
Prog 2 - bijdrage conform begroting	82
Prog 2 - bijdrage derden	52
Onttrekkingen	- 12
Prog 2 - onttrekking conform jaarrekening 2021 - resultaat MPG	- 12
Saldo 31 december	677

Reserve duurzaamheid

Deze reserve is ingesteld bij de jaarrekening 2018. Deze reserve heeft als doel om specifieke uitkeringen die de gemeente in het kader van duurzaamheid ontvangt te kunnen labelen op het moment dat aanwending van die middelen in een later jaar zal plaats vinden.

bedragen x € 1.000

Reserve duurzaamheid	Rekening 2022
Saldo 1 januari	216
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	-
Saldo 31 december	216

Reserve ruimtelijke ontwikkeling

De gemeenteraad heeft besloten tot het instellen van een drietal reserves in het kader van de volkshuisvesting. De eerste daarvan betreft de reserve ruimtelijke ontwikkeling. Het betreffen geormerkte reserves gebaseerd op de nota kostenverhaal.

Doel: voor de (partiële) dekking van nog te realiseren ruimtelijke ontwikkelingen.

bedragen x € 1.000

Reserve Ruimtelijke ontwikkeling	Rekening 2022
Saldo 1 januari	177
Toevoegingen	40
Prog 2 - bijdrage conform begroting	14
Prog 2 - toevoeging conform jaarrekening 2021 - resultaat MPG	19
Prog 2 - bijdrage door derden	7
Onttrekkingen	- 24
Prog 2 - onttrekking conform jaarrekening 2021 - resultaat MPG	- 24
Saldo 31 december	194

Reserve volkshuisvesting sociale woningbouw

De gemeenteraad heeft besloten tot het instellen van een drietal reserves in het kader van de volkshuisvesting. De tweede daarvan betreft de reserve volkshuisvesting sociale woningbouw. Het betreffen geormerkte reserves gebaseerd op de nota kostenverhaal.

Doel: het bevorderen van de bouw van sociale huurwoningen.

bedragen x € 1.000

Res volkshuisvesting sociale woningbouw		Rekening 2022
Saldo 1 januari		66
Toevoegingen		68
Prog 2 - bijdrage conform begroting		24
Prog 2 - bijdragen van derden		44
Onttrekkingen		-
Saldo 31 december		134

Reserve volkshuisvesting doorstroomdoelstelling

De gemeenteraad heeft besloten tot het instellen van een drietal reserves in het kader van de volkshuisvesting. De derde daarvan betreft de reserve volkshuisvesting doorstroomdoelstelling. Het betreffen geormerkte reserves gebaseerd op de nota kostenverhaal.

Doel: doorstroming woningmarkt.

bedragen x € 1.000

Volkshuisvesting doorstroomdoelstelling		Rekening 2022
Saldo 1 januari		120
Toevoegingen		186
Prog 2 - bijdrage conform begroting		186
Onttrekkingen		-
Saldo 31 december		306

Reserve premie centrum Bodegraven

De gemeenteraad heeft besloten tot het instellen van een reserve premie centrum Bodegraven. Door verhuispremies en gevelsubsidies worden gewenste verhuizingen naar het winkelgebied gestimuleerd.

bedragen x € 1.000

Reserve premie centrum Bodegraven		Rekening 2022
Saldo 1 januari		474
Toevoegingen		-
Onttrekkingen		- 451
Prog 2 - bijdragen aan derden		- 51
Prog 5 - afoming ten gunste van algemene reserve		- 400
Saldo 31 december		23

Reserve Sociaal Domein

Bij de tweede bestuursrapportage 2018 heeft de gemeenteraad besloten een reserve Sociaal Domein te vormen, te voeden van de Algemene Reserve, waarmee tekorten op het Sociaal Domein in de jaren 2018-2021 incidenteel gedekt worden.

bedragen x € 1.000

Reserve Sociaal Domein	Rekening 2022
Saldo 1 januari	350
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	- 350
Prog 1 - onttrekking volgens begroting 2022	- 350
Saldo 31 december	-

Reserve Investeren in Vernieuwen

De gemeenteraad heeft bij de vaststelling van de jaarstukken 2016 besloten tot het instellen van een bestemmingsreserve voor investeren in vernieuwen. Inmiddels is daar een nadere precisering aan gegeven door deze reserve specifiek te bestemmen voor de verbetering van de aansluiting N11/A12

bedragen x € 1.000

Reserve verbetering aansluiting N11/A12	Rekening 2022
Saldo 1 januari	280
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	-
Saldo 31 december	280

Ondersteuningsfonds

De reserve ondersteuningsfonds is ingesteld om extra middelen beschikbaar te hebben voor die situaties waarin inwoners, ondanks bestaande regelingen, het hoofd in financiële zin niet meer boven water kunnen houden. Doel: het apart zetten van gelden voor armoedebestrijding.

bedragen x € 1.000

Ondersteuningsfonds	Rekening 2022
Saldo 1 januari	1
Toevoegingen	82
Prog 1 - toevoeging ten laste van exploitatie	82
Onttrekkingen	-
Saldo 31 december	83

Reserve bedrijventerreinen

De reserve bedrijventerreinen is ingesteld om middelen beschikbaar te hebben om na verloop van tijd het groot onderhoud van de aangelegde bedrijventerreinen uit te kunnen dekken zonder dat dit op dat moment een beslag op de financiële middelen legt.

bedragen x € 1.000

Reserve bedrijventerreinen	Rekening 2022
Saldo 1 januari	195
Toevoegingen	33
Prog 2 - storting volgens begroting 2022	20
Prog 2 - storting volgens concept-afrekening 2022 Rebema	13
Onttrekkingen	-
Saldo 31 december	228

Reserve ICT-cloud

Bij de jaarrekening 2020 is besloten tot het instellen van deze reserve. De achtergrond daarvan is gelegen in het feit dat op grond van het BBV investeringen in ICT niet meer mogen worden geactiveerd. De daardoor vrijvallende kapitaallasten worden de komende jaren in deze reserve gestort en kan de reserve straks dienen ter dekking van bepaalde ICT-investeringen.

bedragen x € 1.000

Reserve ICT-cloud	Rekening 2022
Saldo 1 januari	188
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	- 86
Prog 5 - onttrekking Cloudkosten 2022	- 86
Saldo 31 december	102

Investeringsfonds gebiedsontwikkeling

Met het oog op de vele opgaven in het ruimtelijk domein en de complexiteit daarvan is er een investeringsfonds gebiedsontwikkeling ingericht. Uit dit ontwikkelingsfonds zijn zowel investeringen denkbaar voor toekomstige mogelijke uitbreidingen, als voor complexere binnendorpse transformatie- en herstructureringsopgaven. Ook is denkbaar om uit dit investeringsfonds bijdragen te doen aan grondexploitaties die financieel negatief uitpakken als gevolg van een verhoogd aandeel goedkope en sociale woningbouw.

bedragen x € 1.000

Investeringsfonds gebiedsontwikkeling	Rekening 2022
Saldo 1 januari	2.500
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	- 10
Prog 2 - aankoop Tympaanlocatie	- 10
Saldo 31 december	2.490

Reserve doorontwikkeling organisatie

Ten behoeve van de doorontwikkeling van de organisatie is ten laste van het batig rekeningssaldo 2021 een reserve gevormd voor de kosten die in de komende twee jaar met de doorontwikkeling gemoeid zijn. In de Jaren 2022 en 2023 zal deze reserve worden aangewend en komt daarna weer te vervallen.

bedragen x € 1.000

Reserve doorontwikkeling organisatie	Rekening 2022
Saldo 1 januari	-
Toevoegingen	645
Prog 5 - Vorming reserve tlv algemene reserve - besluit jaarrekening 2021	645
Onttrekkingen	- 195
Prog 5 - Onttrekking kosten doorontwikkeling 2022	- 195
Saldo 31 december	450

Egalisatiereserve buitensport

Deze reserve is in 2022 gevormd en dient als mogelijke egalisatie voor bijzondere onverwachte uitgaven.

bedragen x € 1.000

Egalisatiereserve buitensport	Rekening 2022
Saldo 1 januari	-
Toevoegingen	65
Prog 1 - Vorming reserve buitensport	65
Onttrekkingen	-
Saldo 31 december	65

Overzicht voorzieningen

In onderstaande tabel wordt inzicht verschaft in de begin- en eindstanden van de in dit jaar aanwezige voorzieningen en de toevoegingen en onttrekkingen die daaraan zijn gedaan.

bedragen x € 1.000

Voorzieningen	Boekwaarde 1 jan 2022	Toevoe- gingen	Onttrek- kingen	Saldo 31 dec 2022
Vrz. verplichtingen, verliezen, risico's				
Voorziening pensioen oud-wethouders	2.072	141	- 502	1.710
Totaal Vrz. verplichtingen, verliezen, risico's	2.072	141	- 502	1.710
Egalisatievoorzieningen overig				
Parkeervoorziening	205	-	- 5	199
Voorziening tariefegalitatie riolering	243	-	- 102	142
Voorziening groot onderhoud openbare ruimte	2.398	1.762	- 897	3.263
Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing	135	-	- 135	-
Vrz onderhoud gem.gebouwen	998	770	- 630	1.138
Voorziening kapitaaloverdracht Stg BSV	95	-	-	95
Voorziening verlofsparen	-	11	-	11
Totaal Egalisatievoorzieningen overig	4.074	2.543	- 1.770	4.847
Totaal	6.145	2.684	- 2.272	6.557

Voorziening pensioen oud-wethouders

De voorziening is bestemd om aan de pensioenverplichtingen van oud-wethouders te voldoen. De voorziening is gebaseerd op artikel 44 lid 1b van het BBV.

bedragen x € 1.000

Voorziening pensioen oud-wethouders	Rekening 2022
Saldo 1 januari	2.072
Toevoegingen	141
Reguliere bijdrage ten laste van de exploitatie	141
Onttrekkingen	- 502
Mutaties salarisadministratie	- 111
Waardeoverdracht	- 108
Bijstelling voorzieningen obv actuariële berekening	- 283
Saldo 31 december	1.710

Parkeervoorziening

De parkeervoorziening is ingesteld op basis van de Nota Parkeernormen.

De voorziening wordt gevoed door financiële bijdragen die worden ontvangen als gebruik kan worden gemaakt van beschikbare openbare parkeerplaatsen in plaats van nieuw aan te leggen parkeerplaatsen.

bedragen x € 1.000

Parkeervoorziening	Rekening 2022
Saldo 1 januari	205
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	- 5
Werkzaamheden parkeerplaats Eiber te Bodegraven	- 5
Saldo 31 december	199

Voorziening tariefegalisatie riolering

In 2017 is een hogere opbrengst rioolheffing gerealiseerd dan begroot. Conform de daartoe strekkende adviezen van de commissie BBV is deze meeropbrengst gestort in een voorziening voor tariefegalisatie riolering. In 2017 is het nieuwe rioleringsplan voor de jaren 2018 tot en met 2021 vastgesteld. Daarin wordt met deze voorziening rekening gehouden en wordt deze voorziening in de komende jaren middels een lager vast te stellen tarief weer afgebouwd.

bedragen x € 1.000

Voorziening tariefegalisatie riolering	Rekening 2022
Saldo 1 januari	243
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	- 102
Vrijval voorziening als gevolg van onderdekking op de tarieven	- 102
Saldo 31 december	142

Voorziening groot onderhoud openbare ruimte

De voorziening is bestemd voor het dekken van kosten die samenhangen met het beheer van openbare ruimte en is gebaseerd op de beheerplannen van de hiervoor vermelde voorzieningen en op artikel 44 lid 1c van het BBV.

bedragen x € 1.000

Vrz groot onderhoud openbare ruimte	Rekening 2022
Saldo 1 januari	2.398
Toevoegingen	1.762
Reguliere bijdrage ten laste van de exploitatie wegen	1.106
Reguliere bijdrage ten laste van de exploitatie groenvoorziening	142
Reguliere bijdrage ten laste van beheer en exploitatie bruggen	4
Reguliere bijdrage ten laste van de exploitatie baggeren	228
Indexering 2022 conform 2e Burap	283
Onttrekkingen	- 897
Bestedingen in het kader van het uitvoeringsprogramma 2022	- 897
Saldo 31 december	3.263

Egalisatievoorziening afvalstoffenheffing

In 2017 is een hogere opbrengst afvalstoffenheffing gerealiseerd dan begroot. Conform de daartoe strekkende adviezen van de commissie BBV is deze meeropbrengst gestort in een voorziening voor tariefseglisatie afvalstoffenheffing.

bedragen x € 1.000

Egalisatievoorz. afvalstoffenheffing	Rekening 2022
Saldo 1 januari	135
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	- 135
Vrijval voorziening als gevolg van onderdekking op de tarieven	- 135
Saldo 31 december	-

Voorziening onderhoud gebouwen

Deze voorziening is gebaseerd op de Meerjaren onderhoudsplannen (MOP) sociaal culturele accommodaties, sportaccommodaties, alsmede het MOP gemeentehuis en De Driewerf. Volgens op artikel 44 lid 1c van het BBV is deze voorziening is bestemd voor het dekken van kosten die samenhangen met het groot onderhoud aan de betreffende accommodaties.

bedragen x € 1.000

Vrz onderhoud gem.gebouwen	Rekening 2022
Saldo 1 januari	998
Toevoegingen	770
Reguliere dotatie onderhoud gemeentelijke gebouwen ten laste van de exploitatie	770
Onttrekkingen	- 630
Bestedingen	- 630
Saldo 31 december	1.138

Voorziening kapitaaloverdracht BSV

De voorziening is gevormd vanuit de middelen die beschikbaar zijn gekomen bij de opheffing van de Stichting BSV. Bij die opheffing is ook een aantal toekomstige verplichtingen naar de gemeente komen die uit deze voorziening kunnen worden betaald.

bedragen x € 1.000

Voorziening kapitaaloverdracht Stg BSV	Rekening 2022
Saldo 1 januari	95
Toevoegingen	-
Onttrekkingen	-
Saldo 31 december	95

Voorziening verlofsparen

Deze voorziening is bedoeld voor de opbouw van spaarverlof door en voor werknemers die nu verlof sparen om dat op een later moment weer op te kunnen nemen.

bedragen x € 1.000

Voorziening verlofsparen	Rekening 2022
Saldo 1 januari	-
Toevoegingen	11
Vorming voorziening verlofsparen 2022	11
Onttrekkingen	-
Saldo 31 december	11

Overzicht begrotingsrechtmatigheid

In het overzicht begrotingsrechtmatigheid wordt aangegeven of er een overschrijding van het per programma beschikbaar gestelde bedrag heeft plaats gevonden. Daarbij wordt tevens vermeld of die overschrijding onrechtmatig moet worden genoemd.

bedragen x € 1.000

Begrotingsrechtmatigheid	Programma totaal	Over- schrijding	Onrechtmatig		Toelichting
			ja	nee	
1. Leven, leren en werken	43.233	- 1.022 N		x	Kostenoverschrijdingen gedekt door direct daarmee samenhangende opbrengsten en overschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid en die eerder reedsesignaleerd werden in de burap.
2. Wonen en leefomgeving	39.581	- 1.996 N		x	Kostenoverschrijdingen die gedekt worden door direct daarmee samenhangende opbrengsten. Het betreft hier de uitgaven voor grondexploitaties en de daarmee samenhangende reservemutaties.
3. Samenwerken-ondernemen-dorpspromotie	6.344	- 528 N		x	Kostenoverschrijdingen die gedekt worden door direct daarmee samenhangende opbrengsten en overschrijdingen die reeds eerderesignaleerd werden in de burap.
4. Bestuur en dienstverlening	2.860	- 407 N		x	Kostenoverschrijdingen die gedekt worden door direct daarmee samenhangende opbrengsten en overschrijdingen die reeds eerderesignaleerd werden in de burap.
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien	12.294	- 815 N		x	Kostenoverschrijdingen die gedekt worden door direct daarmee samenhangende opbrengsten en overschrijdingen die reeds eerderesignaleerd werden in de burap. Hier hoofdzakelijk als gevolg van de opgelegde naheffingsaanslag BTW.
Totaal	104.312	- 4.768			

Overzicht taakvelden

In de hierna volgende tabellen wordt inzicht gegeven is de lasten en baten per taakveld. In eerste aanleg op totaalniveau, vervolgens ook verdeeld over de programma's.

bedragen x € 1.000

Alle taakvelden	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten						
0. Bestuur en ondersteuning	- 15.652	- 16.889	66.984	72.018	51.332	55.129
0.1 Bestuur	- 2.239	- 2.163	17	302	- 2.222	- 1.861
0.2 Burgerzaken	- 837	- 1.322	391	492	- 447	- 830
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 282	- 296	308	578	26	282
0.4 Overhead	- 9.034	- 9.459	54	109	- 8.980	- 9.349
0.5 Treasury	- 2.726	- 2.756	3.736	3.798	1.010	1.042
0.61 OZB woningen	- 393	- 399	6.784	6.722	6.391	6.323
0.62 OZB niet-woningen	- 141	- 144	3.305	3.551	3.164	3.408
0.64 Belastingen overig	- 0	- 0	10	20	10	19
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	-	-	52.379	56.445	52.379	56.445
0.8 Overige baten en lasten	-	- 613	-	-	-	- 613
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	262	-	-	-	262
1. Veiligheid	- 3.476	- 3.470	42	119	- 3.435	- 3.351
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	- 2.593	- 2.644	16	96	- 2.577	- 2.548
1.2 Openbare orde en veiligheid	- 884	- 826	26	23	- 857	- 804
2. Verkeer, vervoer en waterstaat	- 8.382	- 9.209	482	1.380	- 7.901	- 7.829
2.1 Verkeer en vervoer	- 8.159	- 9.012	284	1.186	- 7.875	- 7.826
2.2 Parkeren	- 152	- 148	140	137	- 12	- 10
2.3 Recreatieve havens	- 46	- 39	58	57	12	18
2.4 Economische havens en waterwegen	- 10	- 2	-	-	- 10	- 2
2.5 Openbaar vervoer	- 16	- 8	-	-	- 16	- 8
3. Economie	- 1.188	- 1.114	1.287	1.065	100	- 49
3.1 Economische ontwikkeling	- 328	- 285	-	-	- 328	- 285
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	- 12	- 2	-	-	- 12	- 2
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 502	- 467	93	91	- 409	- 375
3.4 Economische promotie	- 346	- 361	1.194	974	848	613
4. Onderwijs	- 3.728	- 3.642	661	590	- 3.067	- 3.052
4.1 Openbaar basisonderwijs	- 324	- 358	-	6	- 324	- 352
4.2 Onderwijshuisvesting	- 1.712	- 1.593	104	108	- 1.609	- 1.485
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	- 1.691	- 1.691	557	476	- 1.134	- 1.215
Resultaat	- 105.988	- 110.757	105.988	120.021	- 0	9.264

Alle taakvelden	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022
5. Sport, cultuur en recreatie	- 8.036	- 9.183	902	1.370	- 7.134	- 7.813
5.1 Sportbeleid en activering	- 260	- 405	-	65	- 260	- 341
5.2 Sportaccommodaties	- 3.710	- 3.949	858	1.263	- 2.853	- 2.686
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 94	- 116	-	-	- 94	- 116
5.4 Musea	- 85	- 230	3	3	- 82	- 227
5.5 Cultureel erfgoed	- 162	- 98	-	-	- 162	- 98
5.6 Media	- 486	- 499	8	-	- 478	- 499
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 3.238	- 3.885	33	39	- 3.205	- 3.846
6. Sociaal domein	- 33.258	- 34.085	5.758	9.697	- 27.499	- 24.388
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 2.248	- 4.479	195	4.048	- 2.053	- 432
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	- 2.340	- 2.215	5	24	- 2.335	- 2.191
6.3 Inkomensregelingen	- 7.810	- 8.101	5.310	5.049	- 2.499	- 3.052
6.4 WSW en beschut werk	- 1.853	- 1.612	-	-	- 1.853	- 1.612
6.5 Arbeidsparticipatie	- 1.091	- 1.163	51	30	- 1.041	- 1.133
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	- 1.372	- 1.205	10	22	- 1.362	- 1.182
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	- 4.620	- 4.513	187	203	- 4.433	- 4.310
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 8.133	- 7.170	-	59	- 8.133	- 7.111
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	- 340	- 470	-	261	- 340	- 209
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	- 3.450	- 3.157	-	-	- 3.450	- 3.157
7. Volksgezondheid en milieu	- 12.266	- 11.968	10.847	11.337	- 1.419	- 631
7.1 Volksgezondheid	- 1.666	- 1.566	-	-	- 1.666	- 1.566
7.2 Riolering	- 3.302	- 3.338	4.985	5.297	1.683	1.959
7.3 Afval	- 4.102	- 4.316	5.342	5.585	1.240	1.268
7.4 Milieubeheer	- 2.614	- 2.156	57	48	- 2.557	- 2.107
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	- 581	- 592	462	407	- 119	- 185
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke verkeer	- 18.326	- 19.521	16.808	20.227	- 1.518	707
8.1 Ruimte en leefomgeving	- 793	- 908	296	421	- 497	- 487
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	- 14.542	- 15.712	14.558	18.375	16	2.663
8.3 Wonen en bouwen	- 2.991	- 2.900	1.954	1.431	- 1.037	- 1.469
Saldo van baten en lasten	- 104.312	- 109.080	103.771	117.803	- 541	8.723
Mutatie reserves						
0. Bestuur en ondersteuning	- 1.677	- 1.677	2.218	2.218	541	541
0.10 Mutaties reserves	- 1.677	- 1.677	2.218	2.218	541	541
Mutatie reserves	- 1.677	- 1.677	2.218	2.218	541	541
Resultaat	- 105.988	- 110.757	105.988	120.021	- 0	9.264

1. Leven, leren en werken	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten						
1.2 Openbare orde en veiligheid	- 61	- 58			- 61	- 58
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 40	- 25	19	29	- 21	4
4.1 Openbaar basisonderwijs	- 324	- 358	-	6	- 324	- 352
4.2 Onderwijshuisvesting	- 1.712	- 1.593	104	108	- 1.609	- 1.485
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	- 1.691	- 1.691	557	476	- 1.134	- 1.215
5.1 Sportbeleid en activering	- 260	- 405	-	65	- 260	- 341
5.2 Sportaccommodaties	- 3.710	- 3.949	858	1.263	- 2.853	- 2.686
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 42	- 43			- 42	- 43
5.6 Media	- 469	- 482	8	-	- 461	- 482
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	- 2.248	- 4.479	195	4.048	- 2.053	- 432
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	- 2.340	- 2.215	5	24	- 2.335	- 2.191
6.3 Inkomensregelingen	- 7.810	- 8.101	5.310	5.049	- 2.499	- 3.052
6.4 WSW en beschut werk	- 1.853	- 1.612			- 1.853	- 1.612
6.5 Arbeidsparticipatie	- 1.091	- 1.163	51	30	- 1.041	- 1.133
6.6 Maatwerkvoorziening (WMO)	- 1.372	- 1.205	10	22	- 1.362	- 1.182
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	- 4.620	- 4.513	187	203	- 4.433	- 4.310
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	- 8.133	- 7.170	-	59	- 8.133	- 7.111
6.81 Ge-escaleerde zorg 18+	- 340	- 470	-	261	- 340	- 209
6.82 Ge-escaleerde zorg 18-	- 3.450	- 3.157			- 3.450	- 3.157
7.1 Volksgezondheid	- 1.666	- 1.566			- 1.666	- 1.566
Saldo van baten en lasten	- 43.233	- 44.255	7.304	11.644	- 35.930	- 32.611
Mutatie reserves						
0.10 Mutaties reserves	- 147	- 147	637	637	490	490
Mutatie reserves	- 147	- 147	637	637	490	490
Resultaat	- 43.380	- 44.402	7.941	12.281	- 35.439	- 32.120

bedragen x € 1.000

2. Wonen en leefomgeving	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten						
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	- 282	- 296	308	578	26	282
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	- 35	- 19			- 35	- 19
1.2 Openbare orde en veiligheid	- 5	-			- 5	-
2.1 Verkeer en vervoer	- 8.159	- 9.012	284	1.186	- 7.875	- 7.826
2.2 Parkeren	- 152	- 148	140	137	- 12	- 10
2.4 Economische havens en waterwegen	- 10	- 2			- 10	- 2
2.5 Openbaar vervoer	- 16	- 8			- 16	- 8
3.1 Economische ontwikkeling	- 266	- 248			- 266	- 248
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	- 12	- 2			- 12	- 2
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 15	- 17	5	4	- 9	- 13
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 1.704	- 1.905	17	18	- 1.687	- 1.887
7.2 Riolering	- 3.302	- 3.338	4.985	5.297	1.683	1.959
7.3 Afval	- 4.102	- 4.316	5.342	5.585	1.240	1.268
7.4 Milieubeheer	- 2.614	- 2.156	57	48	- 2.557	- 2.107
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	- 581	- 592	462	407	- 119	- 185
8.1 Ruimte en leefomgeving	- 793	- 908	296	421	- 497	- 487
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	- 14.542	- 15.712	14.558	18.375	16	2.663
8.3 Wonen en bouwen	- 2.991	- 2.900	1.954	1.431	- 1.037	- 1.469
Saldo van baten en lasten	- 39.581	- 41.577	28.408	33.487	- 11.173	- 8.090
Mutatie reserves						
0.10 Mutaties reserves	- 867	- 867	655	655	- 212	- 212
Mutatie reserves	- 867	- 867	655	655	- 212	- 212
Resultaat	- 40.448	- 42.444	29.063	34.142	- 11.385	- 8.302

bedragen x € 1.000

3. Samenwerken-ondernemen-dorpspromotie	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten						
0.1 Bestuur	- 216	- 217	-	3	- 216	- 214
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	- 2.558	- 2.625	16	96	- 2.543	- 2.529
1.2 Openbare orde en veiligheid	- 817	- 768	26	23	- 791	- 745
2.3 Recreatieve havens	- 46	- 39	58	57	12	18
3.1 Economische ontwikkeling	- 61	- 37			- 61	- 37
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	- 447	- 425	68	58	- 379	- 367
3.4 Economische promotie	- 346	- 361	1.194	974	848	613
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	- 53	- 74			- 53	- 74
5.4 Musea	- 85	- 230	3	3	- 82	- 227
5.5 Cultureel erfgoed	- 162	- 98			- 162	- 98
5.6 Media	- 17	- 17			- 17	- 17
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	- 1.534	- 1.980	16	21	- 1.518	- 1.959
Saldo van baten en lasten	- 6.344	- 6.872	1.383	1.235	- 4.961	- 5.637
Resultaat	- 6.344	- 6.872	1.383	1.235	- 4.961	- 5.637

bedragen x € 1.000

4. Bestuur en dienstverlening	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten						
0.1 Bestuur	- 2.023	- 1.946	17	299	- 2.006	- 1.647
0.2 Burgerzaken	- 837	- 1.322	391	492	- 447	- 830
Saldo van baten en lasten	- 2.860	- 3.267	408	791	- 2.453	- 2.477
Mutatie reserves						
0.10 Mutaties reserves	- 645	- 645	840	840	195	195
Mutatie reserves	- 645	- 645	840	840	195	195
Resultaat	- 3.505	- 3.912	1.248	1.631	- 2.258	- 2.282

bedragen x € 1.000

Dekkingsmiddelen, onvoorzien en overhead	Lasten		Baten		Saldo	
	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022	Begroting na wijziging	Rekening 2022
Saldo van baten en lasten						
0.4 Overhead	- 9.034	- 9.459	54	109	- 8.980	- 9.349
0.5 Treasury	- 2.726	- 2.756	3.736	3.798	1.010	1.042
0.61 OZB woningen	- 393	- 399	6.784	6.722	6.391	6.323
0.62 OZB niet-woningen	- 141	- 144	3.305	3.551	3.164	3.408
0.64 Belastingen overig	- 0	- 0	10	20	10	19
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds			52.379	56.445	52.379	56.445
0.8 Overige baten en lasten	-	- 613			-	- 613
0.9 Vennootschapsbelasting (VpB)	-	262			-	262
Saldo van baten en lasten	- 12.294	- 13.108	66.268	70.646	53.975	57.538
Mutatie reserves						
0.10 Mutaties reserves	- 18	- 18	86	86	68	68
Mutatie reserves	- 18	- 18	86	86	68	68
Resultaat	- 12.312	- 13.126	66.354	70.732	54.043	57.606

SiSa

Voor het afleggen van verantwoording aan hogere overheden voor door hen verleende bijdragen en gegeven subsidies is een vast format ontwikkeld. Daarmee is het opstellen van een aparte accountantsverklaring voor verschillende regelingen overbodig

geworden. Single-information-Single-audit is de naam die ten grondslag ligt aan de term SiSa. De bijlage kent een vast afgesproken indeling deze wordt digitaal ingezonden en daarnaast als formele bijlage in de jaarrekening van de gemeente opgenomen.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023										
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Juridische grondslag	Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
Je nV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne		Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
					<i>Aard controle R Indicator: A16/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/06</i>
					€ 2.355.600	€ 1.086.138	€ 0	€ 143.394		€ 132.817

			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R Indicator: A16/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: A16/08</i>	Som indicatoren 01 t/m 08 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11</i>	
			€ 0	€ 74.350	€ 3.792.299	€ 3.792.299	Nee	
FI N	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
		Gemeenten	<i>Aard controle R Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i>
			1	42	2	5	Ja	Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee)	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van			

						onderdelen a, b, d en f (artikel 3)
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle R Indicator: B2/08</i>	Keuze werkelijke kosten <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09</i>		
		Ja				
		Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
		Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten
		<i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>
		€ 5.907	€ 9.542			€ 0
		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
		Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)
		Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen

			<i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>
			€ 380	€ 14.060	€ 6.936	€ 17.340	€ 0	€ 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/24</i>	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen <i>Aard controle R Indicator: B2/25</i>	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling <i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 16.858	
BZ K	C3 1	Regeling vaststelling regels verstrekken eenmalige specifieke uitkering aan gemeenten huisvesting kwetsbare doelgroepen Gemeenten	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C31/01</i>	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C31/02</i>	Besteding (jaar T) aan projecten die niet zijn opgenomen in de toezegging <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C31/03</i>	Eventuele toelichting op niet volgens plan/aanvraag uitgevoerde projecten Verplicht als bij indicator 03 een bedrag is ingevuld <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C31/04</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C31/05</i>	
			€ 67.833	€ 67.833	€ 0		Nee	

BZ K	C5 5	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
			0	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning – bijvoorbeeld via advies aan huisheeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>			
			0	€ 0	€ 0			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>
			0	0	0	0	0	0
BZ K	C6 2	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>				

			€ 1.977	Nee				
OC W	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>	
			€ 431.717	€ 41.000	€ 32.980	-€ 120.576	€ 111.942	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode	
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>	Bedrag <i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>				
1		1901					€ 169.880	

OC W	D1 4	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/05</i>
			€ 0	€ 6.430	€ 0	€ 0	€ 82.190
		Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: D14/09</i>		
		1					

Ien W	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T)	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)						
									Provincies en Gemeenten			
									<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>
									<i>Indicator: E20/01</i>	<i>Indicator: E20/02</i>	<i>Indicator: E20/03</i>	<i>Indicator: E20/04</i>
		€ 152.000	€ 152.000	€ 0	Ja							
		Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheidsmaatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk							
		<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>							
		<i>Indicator: E20/05</i>	<i>Indicator: E20/06</i>	<i>Indicator: E20/07</i>	<i>Indicator: E20/08</i>							
		1	105 Verbreden van fietspaden aantal in meters	Ja	1.200	1.200 meter						
SZ W	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)				
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente				
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte zelfstandigen				

aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr			(IOAW)	(IOAW)	(IOAZ)	(IOAZ)
	<i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijtschelden schulden gebundelde uitkering	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				

			Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire					
			Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13	Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14				
			€ 0	Nee				
SZ W	G2 A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T-1) IOAW Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T-1) IOAZ Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordden hier het totaal (jaar T-1) (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel	Aard controle n.v.t.	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R	Aard controle R

gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)		<i>Indicator: G2A/01</i>	<i>Indicator: G2A/02</i>	<i>Indicator: G2A/03</i>	<i>Indicator: G2A/04</i>	<i>Indicator: G2A/05</i>	<i>Indicator: G2A/06</i>
1	061901 Gemeente Bodegraven- Reeuwijk	€ 4.409.173	€ 91.467	€ 247.890	€ 7.068	€ 53.941	
	Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01 In de kolommen hiernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorzien ing oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikt e gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhou d beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlenin g zelfstandigen 2004 (levensonderhou d) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubs idie o.g.v. art. 10d Participatiewet Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.7 Participatiewet (PW)	
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2A/12</i>	
1	061901 Gemeente Bodegraven- Reeuwijk	€ 0	€ 74.053	€ 1.755	€ 0	€ 265.228	

			<p>Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A/01</p> <p>In de kolommen hiernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen</p> <p><i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2A/13</i></p>	<p>Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)</p> <p>Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam</p> <p>I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/14</i></p>	<p>Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire</p> <p>Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam</p> <p>Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2A/15</i></p>	<p>Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T-1) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire</p> <p>Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam</p> <p>Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2A/16</i></p>		
		1	061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	€ 0	€ 43.559	€ 14.863		
SZ	G3	<p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022</p> <p>Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004</p>	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)

Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
	<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire		
	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee	

SZ W	G3 A	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_t otaal 2021	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstreking	Baten (jaar T-1) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten (jaar T-1) vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T-1) Bob	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk)
		Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G3B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G3)	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/01</i>	<i>Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam</i> <i>Aard controle R Indicator: G3A/02</i>	<i>Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam</i> <i>Aard controle R Indicator: G3A/03</i>	<i>Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam</i> <i>Aard controle R Indicator: G3A/04</i>	<i>Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam</i> <i>Aard controle R Indicator: G3A/05</i> Gemeente	<i>Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam</i> <i>Aard controle R Indicator: G3A/06</i>
		1	061901 Gemeente Bodegraven- Reeuwijk	€ 39.147	€ 11.400	€ 19.026	€ 0	€ 0
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A/01	Besteding (jaar T-1) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	BBZ vóór 2020 – levensonderhou d (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstreking en (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking

			In de kolommen hiernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstreking en BOB in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in jaar T-1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3A/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3A/12</i>
		1	061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	€ 7.432	€ 7.252	€ 320	€ 0	€ 0
SZ W	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t.</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>
			Alle gemeenten verantwoordten hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar					

lichaam opgericht op grond van de Wgr							
		<i>Indicator: G4/01</i>	<i>Indicator: G4/02</i>	<i>Indicator: G4/03</i>	<i>Indicator: G4/04</i>	<i>Indicator: G4/05</i>	<i>Indicator: G4/06</i>
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
	1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Nee		
	2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Nee		
	3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Nee		
	4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Nee		

5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0		Nee
6	Totaal	0	0		
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m.	

					schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	kinderopvangtoeslagaffaire		
				Gemeente	Gemeente	Gemeente		
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>			
		1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
		2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0			
		3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0			
		6 Totaal	0	0	0			
SZ W	G4 A	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_totaal 2021	Welke regeling betreft het? Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) levensonderhoud Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (aflossing) Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	

<p>Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoord hier het totaal (jaar T-1). Dit totaal (jaar T-1) regeling G4B + (jaar T-1) regeling G4 blijkt uit de vaststellingsbeschikking die uw gemeente van het Ministerie van SZW over 2020 heeft ontvangen. De gegevens uit die beschikking neemt u hier op.</p>	<p><i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/01</i></p>	<p><i>Aard controle R Indicator: G4A/02</i></p>	<p><i>Aard controle R Indicator: G4A/03</i></p>	<p><i>Aard controle R Indicator: G4A/04</i></p>	<p><i>Aard controle R Indicator: G4A/05</i></p>
1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 14.157	€ 10.153	€ 8.630
2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 9.200	€ 0	€ 8.198
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 432.800	€ 55.157	€ 10.428	€ 1.972
4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 214.675	€ 12.600	€ 12.040	€ 0
5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 116.905	€ 0	€ 1.157	€ 0
	Kopie regeling	<p>Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (overig)</p> <p>Inclusief geldstroom naar</p>	<p>Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T-1)</p> <p>Inclusief geldstroom naar</p>	<p>Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T-1)</p> <p>Inclusief geldstroom naar</p>	

	Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/06	openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/07</i>	openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/08</i>	openbaar lichaam <i>Aard controle R Indicator: G4A/09</i>		
1	Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 2.300	0	1		
2	Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)	€ 200	0	0		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 34.700	86	15		
4	Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 8.300	61	3		
5	Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)	€ 0	35	2		
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T -1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T-1) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Kapitaalverstrekingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekingen Tozo in jaar T -1 i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam		

			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4A/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/11</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4A/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4A/13</i>
			1 Tozo 1 (1 maart 2020 tot 1 juni 2020)	€ 8.172	€ 0	€ 8.000
			2 Tozo 2 (1 juni 2020 tot 1 oktober 2020)			
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)			
			4 Tozo 4 (1 april 2021 tot 1 juli 2021)			
			5 Tozo 5 (1 juli 2021 tot 1 oktober 2021)			
SZ W	G1 0	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T)	Baten (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente	
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gemeente	Gemeente		
			<i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>	
			€ 0	€ 0	Nee	

SZ W	G1 2	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G12/04</i>	€ 0	€ 0	Nee
SZ W	G1 2A	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_totalen	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordings informatie voor die gemeente invullen	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T-1	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T-1	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoesl		

		Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoordt hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G12B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G12)	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	Inclusief geldstroom naar openbaar lichaam	agaffaire toeslagen) , jaar T-1.	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G12A/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12A/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12A/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G12A/04</i>	
		1	061901 Gemeente Bodegraven-Reeuwijk	€ 0	€ 0	24	
SZ W	G1 3	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)

		Alle gemeenten verantwoord voor hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/01</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: G13/04</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: G13/05</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
V W S	H4	Regeling specifieke uitkering stimuleringsport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/02</i>				
			€ 307.430	€ 370.113				
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/03</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/06</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: H4/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: H4/08</i>
	1	1.2 - Renovatie	€ 248.599	€ 248.599				
	2	1.3 - Onderhoud	€ 51.735	€ 51.735				
	3	2.1 - Aankoop	€ 0		€ 0			

			4	2.3 - Beheer en exploitatie	€ 427		€ 427		
			5	3.2 - Verbonden lichamen	€ 69.352			€ 69.352	
V W S	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022		Beschikkingsnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T)	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T)	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T)
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/03</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle R Indicator: H8/04</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05</i>	Gerealiseerd <i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06</i>
			1	1042485	€ 20.000	€ 0	€ 44.758	€ 0	€ 44.758
			1	Kopie beschikkingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08</i>				
			1	1042485	Ja				
V W S	H1 2	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken		Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
				<i>Aard controle R Indicator: H12/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03</i>			
				€ 20.000	Ja	Ja			

V W S	H2 5	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingsnummer / kenmerk	Ontvangen Rijksbijdrage (Jaar T) <i>Automatisch berekend</i>	Totale definitieve exploitatietekort <i>Automatisch berekend</i>	Totale cumulatieve besteding <i>Automatisch berekend</i>	Eindverantwoording	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05</i>	
			1	SPUKIJZ21-22072	-€ 94.041	€ 94.041	€ 94.041	Ja
			Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie	Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: H25/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H25/11</i>			
1	de Kuil	Nov + dec 2021	€ 62.026	€ 62.026	€ 62.026	€ 62.026		
2	de Kuil	jan-22	€ 32.015	€ 32.015	€ 32.015	€ 32.015		

Deel E: Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Op 24 februari 2022 is Rusland de Oekraïne binnengevallen. Als gevolg van deze gebeurtenis zijn in Nederland de eerste Oekraïense vluchtelingen opgevangen en wordt door gemeenten de eerste

noodopvang verzorgd. Zo ook in de gemeente Bodegraven-Reeuwijk waar zo'n 150 opvangplaatsen zijn gerealiseerd. Rond de balansdatum is sprake van het verder uitbreiden van deze plaatsen naar 300.

Verwerking van het resultaat

Gebruikelijk is het resultaat van de jaarrekening te splitsen in de componenten 'normale exploitatie' en 'grondexploitatie'. De resultaten die op beide onderdelen worden gehaald worden verrekend met respectievelijk de algemene reserve en de algemene reserve grondexploitatie.

Van het hierboven geschetste beleid kan worden afgeweken indien er vanuit de jaarrekening aanleiding is bepaalde bedragen te reserveren voor een specifieke bestemming. Daarvan wordt in deze jaarrekening gebruik gemaakt door de volgende voorstellen te doen.

De algemene reserve

Het voordelig resultaat op de normale exploitatie komt uit op een bedrag van € 6.701.280. Voorgesteld wordt dit bedrag niet in zijn geheel aan de algemene reserve toe te voegen maar hierop de volgende uitzonderingen te maken.

1. In verband met het aanleggen van glasvezel in de gemeente is van de exploitant een vergoeding voor toekomstige degeneratiekosten ontvangen. Deze vergoeding is verwerkt in het resultaat van deze jaarrekening. Omdat deze vergoeding specifiek bedoeld is voor in de komende jaren te maken kosten wordt voorgesteld deze vergoeding (€ 834.000) in een specifieke reserve te storten en het college te machtigen in de komende jaren de benodigde bedragen voor extra onderhoud aan deze reserve te kunnen onttrekken.
2. In deze jaarrekening is een voordeel ontstaan omdat ontvangen bedragen (€ 290.000) voor de invoering van de omgevingswet vanwege uitstel van de invoering van de wet, nog niet nodig waren. Voorgesteld wordt dit bedrag in een specifieke reserve te storten en het college gelijktijdig te machtigen in de komende jaren de voor de invoering van deze wet benodigde bedragen weer aan deze reserve te kunnen onttrekken.
3. Wanneer de hiervoor genoemde punten worden geëffectueerd resteert een voordelig saldo van € 5.577.280 waarvan wordt voorgesteld dat toe te voegen aan de algemene reserve.

De reserve grondexploitatie

Het voordelig resultaat op de grondexploitaties belooft een bedrag van € 2.562.737. Dit resultaat is in 2022 beïnvloed door een aantal afdrachten aan specifieke fondsen voor woningbouw. Om die reden wordt voorgesteld een bedrag van € 262.289 te onttrekken aan de woningbouwfondsen en een bedrag van € 2.825.026 toe te voegen aan de algemene reserve grondexploitatie.

Voorgesteld wordt:

1. De jaarrekening 2022 vast te stellen met een resultaat van € 9.264.017 voordelig.
2. Het voordelig resultaat uit de gewone exploitatie, te weten een bedrag van € 6.701.280, als volgt te bestemmen:
 - a. Een bedrag van € 834.000 toe te voegen aan de in te stellen reserve degeneratiekosten
 - b. Een bedrag van € 290.000 toe te voegen aan de in te stellen reserve invoering omgevingswet
 - c. Het vervolgens resterend saldo (€ 5.577.280) toe te voegen aan de algemene reserve
3. Het voordelig resultaat uit de grondexploitaties, te weten een bedrag van € 2.562.737, als volgt te bestemmen:
 - a. Een bedrag van € 2.825.026 toe te voegen aan de algemene reserve grondexploitatie
 - b. Een bedrag van € 262.289 te onttrekken aan de specifieke reserves woningbouw

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Wordt separaat door de accountant aangeleverd.

Deel F: Overige Stukken

Stand investeringsbudgetten per 31 december

In de onderstaande tabel wordt een beeld gegeven van de stand van de openstaande investeringsbudgetten per 31 december 2022. Een krediet is een benodigd uitgavenbedrag voor een investeringsproject. De raad geeft de machtiging hiervoor. Een kredietbesluit wordt omschreven als een machtiging tot het verrichten van uitgaven tot

een maximumbedrag (exclusief btw), voor de realisering van een in het besluit omschreven project. In deze omschrijving is de toelichting op de begrippen machtiging, maximumbedrag en project van belang. Met een project mag pas worden gestart als het kredietbesluit is genomen en de dekking in de gemeentebegroting is opgenomen.

bedragen x € 1.000

Openstaande investeringsbudgetten	Toegekend krediet	Uitgaven t/m 2021	Uitgaven 2022	Restant krediet
Openstaande investeringsbudgetten				
Bedrijfswagen (verv Toyota 7-VDH-17)	33	-	-	33
Bedrijfswagen (verv Toyota 7-VDH-18)	52	-	-	52
Tractor New Holland model 774533	90	-	-	90
Vervanging Snipperaar van Dale tv20-26	24	-	-	24
Vervanging Mulcher McConnel	18	-	-	18
Vervanging Toyota Dyna 5-VLK-26	42	-	-	42
ICT en informatievoorziening	363	84	54	225
Samenhangende Objecten Registratie	50	-	-	50
Audio-visuele apparatuur raadzaal 2020	30	-	-	30
Audio-visuele apparatuur raadzaal 2022	30	-	-	30
Vervangen iPads raads- en commissieleden	42	-	17	25
Verbouwing raadzaal ivm uitbreiding raadsleden	150	-	-	150
Sleutelplan de Driewerf	30	-	-	30
Herinrichting centrum fase 1 + 2	1.800	985	178	637
De Kaashandel	175	74	95	6
Dronenplein fs.2, openbare ruimte scholen	1.687	1.363	21	303
Nieuwbouw Integraal Kindcentrum De Brug	700	15	185	501
Noodlokalen Willibrord + 1e inrichting	215	121	-	94
IHP nieuwbouw+uitbreiding Da Costaschool	3.730	-	-	3.730
Nieuwbouw zwembad De Kuil	14.076	14.031	19	26
Openbare ruimte zwembad De Kuil	77	-	77	-
Kredieten buitensport	3.032	651	2.524	- 143
Duurzaamheidsmaatregelen MJOP Rijnland CVC/Loose End/Custwijk/ Sporthoeve/Streekmuseum/HRCB	692	330	60	302
Groot onderhoud Driewerf	135	-	85	50

Groot onderhoud Sporthoeve	1.116	251	-	865
Nieuwbouw streekmuseum	1.486	-	1	1.485
Vorbereidingskrediet streekmuseum	85	49	49	- 12
Toiletvoorzieningen plassengebied	72	-	29	43
Aanplant groen omgeving Landalpark	30	-	-	30
Openbare botenhelling nabij Landalpark	118	25	114	- 20
Ingreep openbare ruimte Vromade/Broekvelden	276	150	117	9
Onderzoekskosten herontwikkeling Broekvelden	140	14	- 14	140
Onderzoekskosten Grex Van Tolstraat 19-29	38	25	4	8
Onderzoekskosten Grex Zoutman + verdiepfingsfase Zoutman Oost en West	250	112	23	114
Totaal openstaande investeringsbudgetten	30.883	18.278	3.639	8.966

bedragen x € 1.000

Openstaande investeringsbudgetten	Toegekend krediet	Uitgaven t/m 2021	Uitgaven 2022	Restant krediet
Projecten uitvoeringsprogramma				
Actualiseren digitale wegenlegger	33	33	-	-
ANPR camera's	36	-	2	35
Beiershof	16	-	16	-
Berkenbroek	157	-	10	147
Bruggemeesterstraat	241	-	142	99
Doorfietsroute poortconstructie	70	-	31	39
Dunantlaan + Doornappel	386	63	68	255
Elzenhof	705	135	356	215
Fietspad Brasem	105	-	66	39
s-Gravenbroekseweg	127	-	12	115
Grond + inrichting Custwijk	46	-	-	46
Herinrichting Dorp Waarder	30	10	13	7
Kerkweg Driebruggen	2.718	1.818	868	32
Kerkweg Reeuwijk-Dorp	1.685	209	1.395	81
Klimaatadaptie 2022	1	-	-	1
Korssendijk	122	-	12	110
Lange Krag	2	2	-	-
Loswal + doorfietsroute Zoutmans-/Raadhuisweg	880	40	73	767
Masterplan zwaar verkeer	114	-	64	50
Middelweg	230	-	-	230
Mossenbuurt	58	-	-	58
Nieuwdorperweg	218	65	19	134
Nieuwenbroeksedijk	401	294	43	63
Notaris d'Aumerielaan	148	73	72	3

Oost- en Westeinde	413	-	100	313
Oud-Bodegraafseweg	279	-	33	246
Oudeweg	787	111	53	623
Parkeerplaats De Zon	27	-	-	27
Polderbrink	1.703	1.604	100	-
Raadhuisweg	4.437	2.242	2.440	- 245
Reeuwijk-Brug West fase 6	2.979	6	2.939	34
Tempeldijk	1.546	39	111	1.395
Verbeteren schoolzone 2022	58	-	8	50
Verkeersprojecten en meubilair 2022	193	-	141	52
Verkeersregelinstallaties (VRI's)	889	872	5	12
Willem de Zwijgerstraat	33	-	22	11
Rioleringsprojecten 2022	327	-	237	89
Hoofdgemalen, deelvervangingen 2022	121	-	10	111
Vervanging beschoeiingen 2022	392	-	374	19
Vervanging mech/elektr minigemalen 2022	161	-	139	22
Vervanging bruggen 2021	526	209	318	- 2
Vervanging bruggen 2022	155	-	83	71
Vervanging openbare verlichting 2022	468	-	469	- 1
Vervanging spelen 2021	218	157	15	46
Vervanging spelen 2022	318	-	4	314
Totaal uitvoeringsprogramma	24.557	7.982	10.864	5.711
Totaal	55.440	26.261	14.502	14.677